

UNESCO

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ UNESCO

Πρόεδρος

Λουκία Χατζηγαβριήλ

Γενικός Γραμματέας

Πάυλος Παρασκευάς

Μέλη

Στέλιος Γεωργιάδης, Υπουργείο Εξωτερικών
Μαρίνα Πολυδώρου, Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου, Τμήμα Αρχαιοτήτων
Δημήτρης Μιχαηλίδης, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Κούλα Παπαδοπούλου, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Λειτουργοί

Θέκλα Παπαντωνίου
Τζιωρτζίνα Χρήστου

Φωτογραφία εξωφύλλου:

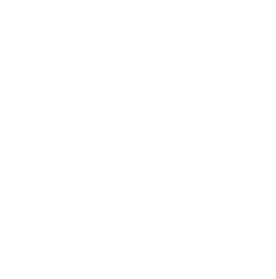
© Βέρα Μίου

Ηλιοβασίλεμα στον Κάθηκα

ΙΟΥΛΙΟΣ 2012 / ΤΕΥΧΟΣ 170

UNESCO

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπεύθυνος έκδοσης

Πάυλος Παρασκευάς

Επιμέλεια ύλης - Μεταφράσεις

Θέκλα Παπαντωνίου

Τζιωρτζίνα Χρήστου

Διεύθυνση

Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO

Πολιτιστικές Υπηρεσίες

Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

Ιφιγενείας 27, 2007 Στρόβολος

Τηλ: 22809809/810, Φαξ: 22809873

Ηλ.Διεύθυνση: unesco@culture.moec.gov.cy

Ιστοσελίδα: www.unesco.org.cy

Εκτύπωση

Τυπογραφεία Lithofit

Γιώργος Εφέσιος, Σμύλη

Εκδοτικό σημείωμα

Σ' ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο και εν μέσω μιας οικονομικής κρίσης που θέτει νέα δεδομένα και προτεραιότητες, είναι προφανής για ακόμη μια φορά η αλληλεξάρτηση των κρατών του κόσμου, όχι μόνο στον τομέα της οικονομίας αλλά και σε ζητήματα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικολογικά. Υπό τις συνθήκες, η ουσιαστική αντιμετώπιση των προκλήσεων που τίθενται απαιτεί συλλογικές προσπάθειες, επαναπροσδιορισμό των διεθνών σχέσεων και ενίσχυση της συνεργασίας σε επίπεδο διακρατικό και διατομεακό. Η μεταβολή, ως εξέλιξη και προσαρμογή στα εκάστοτε δεδομένα, αποτελεί φυσική νομοτέλεια και δεν πρέπει να μας ανησυχεί. Το στοιχείο που καλούμαστε να κερδίσουμε, οι άνθρωποι και η ανθρωπότητα, είναι να δημιουργήσουμε συνθήκες αρμονικής συνύπαρξης, επιλέγοντας μέσα από μια πορεία αυτογνωσίας να συντηρούμε στοιχεία συνεκτικά αλλά συγχρόνως να μεταποιούμε όσα στο παρελθόν αποδείχθηκαν αιτία προστριβών ή έξαρσης της βίας και της ανισότητας.

Οργανισμοί όπως η UNESCO, μέσω των εμπειρογνομόνων, των εξειδικευμένων Κέντρων τους και των Εθνικών Επιτροπών σε κάθε χώρα, καλούνται να αναλάβουν το ρόλο συντονιστή για την ανάπτυξη πολιτικών και μέτρων στους τομείς της αρμοδιότητάς τους. Καθοριστικής σημασίας είναι η συνεργασία με κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς, η ενθάρρυνση της εμπλοκής των πολιτών στα κοινά, η ευαισθητοποίησή τους σε θέματα ισότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η αξιοποίηση του νεανικού ανθρώπινου δυναμικού, η παροχή ευκαιριών συνεχούς κατάρτισης, η αναβάθμιση της πολιτιστικής διαχείρισης και η ανάδειξη της υλικής και άυλης κληρονομιάς του κόσμου.

Μέσα από τις σελίδες του παρόντος τεύχους μπορείτε να ενημερωθείτε για συγκεκριμένες δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση στόχων της UNESCO, όπως η Ισότητα των Φύλων, η Αφρική, οι νέοι άνθρωποι με τα προβλήματα και τα όνειρά τους, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η πολιτιστική διαχείριση για την αειφόρο ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Το 2012 συμπληρώνονται επίσης σαράντα χρόνια από την υιοθέτηση της Σύμβασης Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς και με την ευκαιρία αυτή σε όλο τον κόσμο πραγματοποιούνται σχετικές εκδηλώσεις. Τέλος, ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην επιτυχία της Κύπρου να εγγράψει τα τσιατσιστά στον Παγκόσμιο Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ως αποτέλεσμα συντονισμένων προσπαθειών του αείμνηστου Παύλου Παύλου, της Δρος Άγγελ Νικολάου – Κονναρή, του Γιώργου Σοφοκλέους, του Δήμου Λάρνακας, του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO και της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Κύπρου στην UNESCO.

Παγκόσμια Πολιτιστική και Φυσική Κληρονομιά

40 χρόνια της Σύμβασης

936 χώροι Παγκόσμιας Κληρονομιάς

188 κράτη μέλη

Σημαντικές Ημερομηνίες

1972 Υιοθέτηση της Σύμβασης για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς. Αυτή η μοναδική διεθνής συνθήκη συνδέει για πρώτη φορά τις έννοιες της διατήρησης της φύσης και των πολιτιστικών αγαθών, αναγνωρίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν με τη φύση και τη θεμελιώδη ανάγκη να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ των δύο.

1975 Η Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς λαμβάνει επίσημα ισχύ μετά την επικύρωση από τα 20 πρώτα Κράτη Μέλη. Δημιουργείται ο Κατάλογος της Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε Κίνδυνο για χώρους που χρειάζονται ιδιαίτερη διεθνή προσοχή και προτεραιότητα. Ιδρύεται το Ταμείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς με σκοπό να βοηθηθούν τα Κράτη Μέλη να προσδιορίσουν, να διατηρήσουν και να προβάλουν τους χώρους Παγκόσμιας Κληρονομιάς τόσο μέσω υποχρεωτικών όσο και εθελοντικών συνεισφορών.

1978 Η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς αναπτύσσει κριτήρια επιλογής για την εγγραφή χώρων στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς και καταρτίζει Κατευθυντήριες Οδηγίες για την εφαρμογή της Σύμβασης, καθορίζοντας μεταξύ άλλων τις αρχές του ελέγχου και αναφοράς για τους χώρους που συμπεριλαμβάνονται στον Κατάλογο. Τα νησιά Γκαλαπάγκος του Ισημερινού αποτελούν τον πρώτο από τους δώδεκα χώρους που εγγράφονται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

1992 Ιδρύεται το Κέντρο Παγκόσμιας Κληρονομιάς για να επιβλέπει τη συνεχή διαχείριση της Σύμβασης. Μια νέα κατηγορία χώρων προστίθεται καθιστώντας τη Σύμβαση το πρώτο νομικό εργαλείο για την αναγνώριση και προστασία πολιτιστικών τοπίων.

1994 Η Επιτροπή υιοθετεί την Παγκόσμια Στρατηγική για ένα Ισορροπημένο, Αντιπροσωπευτικό και Πειστικό Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, με στόχο την αντιμετώπιση της άισης εκπροσώπησης σε εγγραφές στον Κατάλογο μεταξύ των γεωγραφικών περιοχών του κόσμου και τους τύπους των Μνημείων και των περιόδων που εκπροσωπούνται. Η Στρατηγική σηματοδοτεί την εξέλιξη από ένα μνημειώδες όραμα της πολιτιστικής κληρονομιάς

σε ένα που βρίσκεται πιο κοντά στον κόσμο, πολυλειτουργικό και οικουμενικό. Το Έγγραφο της Νάρα για την Αυθεντικότητα υιοθετείται, αναγνωρίζοντας την ιδιαιτερότητα των πολιτιστικών αξιών μέσα σε κάθε πολιτισμικό πλαίσιο.

2002 Με την ευκαιρία της 30ής επετείου της Σύμβασης, η Επιτροπή υιοθετεί τη Δήλωση της Βουδαπέστης για την Παγκόσμια Κληρονομιά, καλώντας όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να στηρίξουν τη διατήρηση της Παγκόσμιας Κληρονομιάς μέσω τεσσάρων βασικών Στρατηγικών Στόχων: Αξιοπιστία, Συντήρηση, Δημιουργία Ικανοτήτων και Επικοινωνία. Η Πρωτοβουλία των Εταίρων της Παγκόσμιας Κληρονομιάς γνωστή σήμερα ως PACT, εγκαινιάζεται για να ενθαρρύνει συμπράξεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και για να θέσει σε εφαρμογή ένα πλαίσιο μέσω του οποίου ένα ευρύ φάσμα οργανισμών και ιδιωτών μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση των χώρων Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε ολόκληρο τον κόσμο.

2007 Η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς προσθέτει ένα πέμπτο Στρατηγικό Στόχο, την Κοινότητα, τονίζοντας το σημαντικό ρόλο των τοπικών κοινοτήτων.

2012 Παραμένει η πιο ευρέως αναγνωρισμένη διεθνής Συνθήκη για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς: 40 χρόνια και 936 χώροι Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Ένα έτος γεμάτο δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων εκδηλώσεων, συνεδρίων, εργαστηρίων, εκθέσεων και μια στοχευμένη επικοινωνιακή εκστρατεία, γιορτάζει την 40ή επέτειο της υιοθέτησης της Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς, δίνοντας έμφαση στην Παγκόσμια Κληρονομιά και την Αειφόρο Ανάπτυξη και το Ρόλο των Τοπικών Κοινοτήτων.

Στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη κοινωνία οι κοινότητες - τόσο οι τοπικές ομάδες όσο και τα «εικονικά» κοινωνικά δίκτυα - παίζουν ολοένα και σημαντικότερο ρόλο, με τον καθορισμό της ατζέντας για ανάπτυξη και τον πρωταγωνιστικό ρόλο που έχουν σε πληθώρα πρωτοβουλιών. Καθώς η Σύμβαση γιορτάζει την 40ή επέτειο της, η συζήτηση σχετικά με τον ρόλο των κοινοτήτων στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς βρίσκεται στο επίκεντρο.

Η Παγκόσμια Κληρονομιά αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για την ειρήνη και την αειφόρο ανάπτυξη. Είναι στοιχείο ταυτότητας και αξιοπρέπειας για τις τοπικές κοινότητες, μια ανεξάντλητη πηγή γνώσης και δύναμης για να μοιραστεί σε όλο τον κόσμο. Το 2012, καθώς γιορτάζουμε την 40ή επέτειο της Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, το μήνυμά αυτό καθίσταται πιο επίκαιρο από ποτέ.

*Irina Bokova,
Γενική Διευθύντρια UNESCO*

WORLD HERITAGE and Sustainable Development The Role of Local Communities

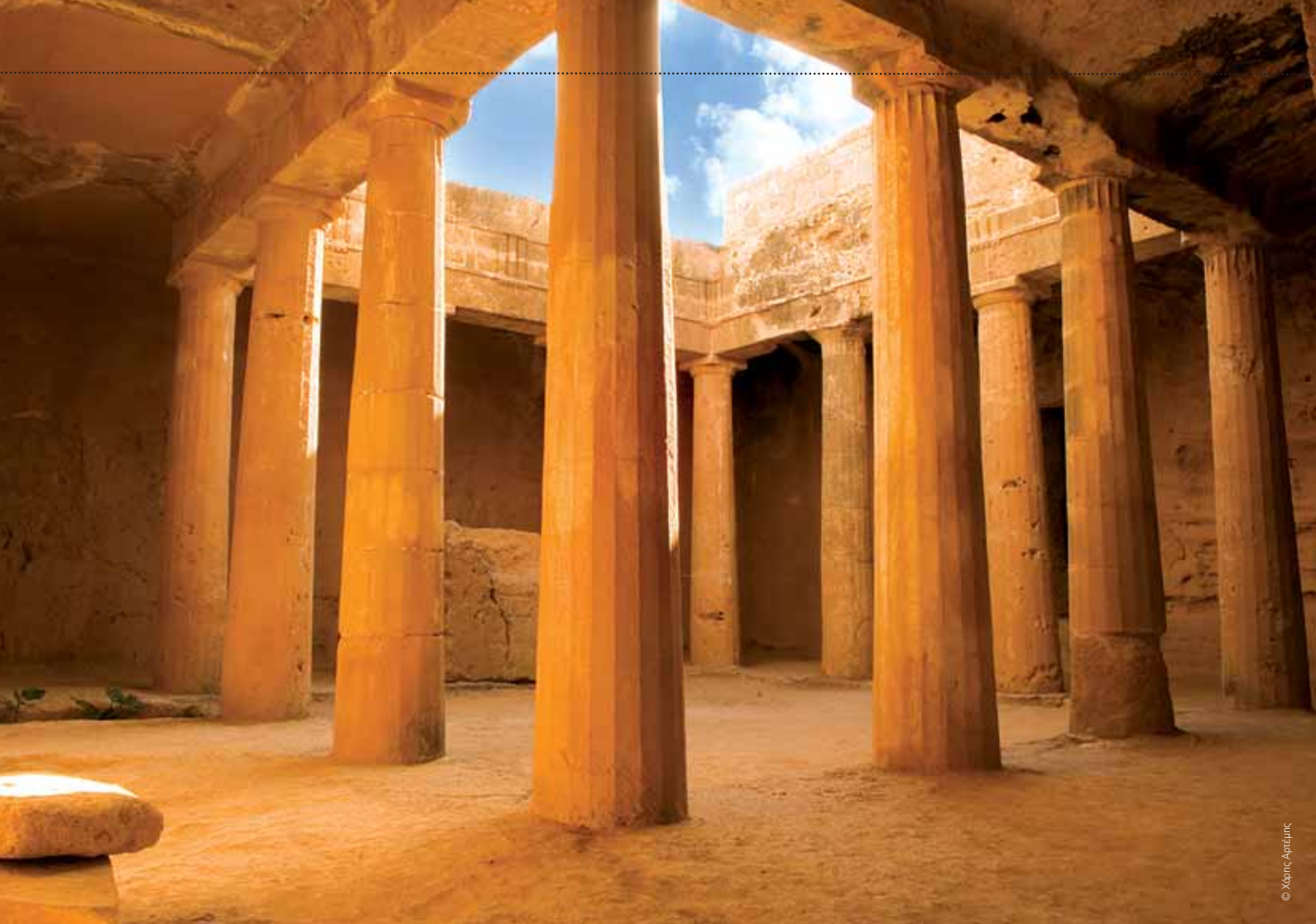
Στα πλαίσια της Διεθνούς Ημέρας Μνημείων και Χώρων (18 Απριλίου 2012) και των 40 χρόνων της Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς, το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με την Κοινότητα Χοιροκοιτίας πραγματοποίησαν εκδήλωση στην πλατεία του χωριού με θέμα «Παγκόσμια Κληρονομιά και Αειφόρος Ανάπτυξη: Ο ρόλος των τοπικών κοινοτήτων». Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Ε. Φλουρέντζος, ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου Χοιροκοιτίας κ. Χ. Ιωάννου, ο πρόεδρος του Ινστιτούτου Κύπρου Δρ Κ. Παπανικόλας. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε το Διαχειριστικό Σχέδιο του Νεολιθικού Οικισμού της Χοιροκοιτίας από τη Δρα Μαρίνα Σολομίδου-Ιερωνυμίδου, Έφορο Αρχαιοτήτων, την κα Ο. Daune-Le Brun, υπεύθυνη ανασκαφών της Γαλλικής Αρχαιολογικής αποστολής Χοιροκοιτίας και το Δρα Ν.Μπακιρτζή, Επιστημονικό Ερευνητή στο Ινστιτούτο Κύπρου. Το Διαχειριστικό Σχέδιο Χοιροκοιτίας εκπονήθηκε με χρηματοδότηση του Προγράμματος Συμμετοχής της UNESCO. Στο χώρο της εκδήλωσης προβλήθηκε σύντομη ταινία σχετικά με τον οικισμό και παρουσιάστηκαν εκθέσεις με τίτλο «Η Χοιροκοιτία από ψηλά. Αεροφωτογραφίες του Νεολιθικού οικισμού με χαρταετό» του Thomas Sagory και «Αρχιτεκτονική της πέτρας, αρχιτεκτονική του πηλού: Αναπαράσταση του Νεολιθικού Οικισμού» του CNRS.

Αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις μαζί

Μαζί με τα πολλά οφέλη που απορρέουν από την εγγραφή στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, παρουσιάζονται ιδιαίτερες προκλήσεις για εκείνους που ζουν κοντά, εργάζονται, ή επισκέπτονται χώρους Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Η αυξημένη επισκεψιμότητα ενός χώρου, ένα από τα επιθυμητά οφέλη της εγγραφής στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, μπορεί επίσης να καταστήσει αναγκαία τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων σε όλα τα επίπεδα, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η προσεκτική διαχείριση αυτής της ανάπτυξης. Η 40ή Επέτειος επικεντρώνεται στην Παγκόσμια Κληρονομιά και την Αειφόρο Ανάπτυξη με στόχο να αποδείξει πως η συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων μπορεί - και πρέπει - να είναι βασική επιδίωξη όλων όσοι έχουν δεσμευτεί για την προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς. Συγχρόνως, δίνεται η ευκαιρία για προβληματισμό σχετικά με το μέλλον της Σύμβασης και διερεύνηση πώς μπορούν οι μηχανισμοί της να συνεχίσουν να προσαρμόζονται και να παραμένουν συντονισμένοι στις σύγχρονες

ανάγκες. Καθώς αυτό το αξιόλογο εργαλείο εισέρχεται στην πέμπτη δεκαετία του, μια νέα Δήλωση - Όραμα και ένας νέος Στρατηγικός Σχεδιασμός θα τεθούν σε ισχύ εφιστώντας την προσοχή στις σημαντικές συνδέσεις μεταξύ της αειφόρου ανάπτυξης και της διατήρησης της Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Θα τεθούν επίσης σε ισχύ καινοτόμες προσεγγίσεις στις υποψηφιότητες για τον Κατάλογο, στην παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης των χώρων και στον εξορθολογισμό των μεθόδων εργασίας των θεσμικών οργάνων της Σύμβασης. Στη διάρκεια του έτους περιφερειακές θεματικές συναντήσεις θα καλύψουν θέματα όπως η εξασφάλιση της συμβατότητας μεταξύ πολιτιστικής κληρονομιάς και αειφόρου ανάπτυξης, πώς η διατήρηση της Παγκόσμιας Κληρονομιάς μπορεί να επωφεληθεί καλύτερα από την υποστήριξη και τις δεξιότητες των εταιρών στον ιδιωτικό τομέα και πως μπορούν να ενσωματωθούν τοπικά προγράμματα αειφόρου ανάπτυξης στους σχεδιασμούς της Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Μετάφραση: Χρυσάνθη Κούννου

Η ΕΞΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

της Χρυσάνθης Κούννου

Τι είναι η Εξέχουσα Οικουμενική Αξία; (Outstanding Universal Value)

Η Σύμβαση για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς της UNESCO (1972) αναγνωρίζει σε πολιτιστικούς και φυσικούς χώρους ιδιότητες «Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας». Συγκεκριμένα, στο άρθρο 11 αναφέρεται ότι η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς «καταρτίζει, τηρεί ενημερωμένο και δημοσιεύει, κάτω από τον τίτλο «Κατάλογος Παγκόσμιας Κληρονομιάς», έναν κατάλογο των ιδιοτήτων που αποτελούν μέρος της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς [...], τον οποίο θεωρεί ότι έχει εξέχουσα οικουμενική αξία σύμφωνα με τα κριτήρια τα οποία έχει καθορίσει».

Τα Κράτη Μέλη τα οποία επικυρώνουν τη Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς συμφωνούν να διατηρήσουν στην επικράτεια τους χώρους που αναγνωρίζονται ως εξέχουσας οικουμενικής αξίας, συμβάλλοντας έτσι στην προστασία της κοινής κληρονομιάς της ανθρωπότητας.

Ο ορισμός της «Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας», όπως καθορίζεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή της Σύμβασης αναφέρει: «Εξέχουσα Οικουμενική Αξία σημαίνει πολιτιστική φυσική σημασία που είναι τόσο ιδιαίτερη ώστε να υπερβαίνει τα εθνικά σύνορα και να είναι κοινής σημασίας για τις παρούσες και μελλοντικές γενιές

ολόκληρης της ανθρωπότητας». Ο ακριβής προσδιορισμός της έννοιας, ωστόσο, αποτελεί ακόμη αντικείμενο προβληματισμού. Για το λόγο αυτό, το 2005, κατά τη διάρκεια μια Συνάντησης Εμπειρογνομόνων που πραγματοποιήθηκε στο Καζάν της Ρωσίας για την Έννοια της Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας οι παρευρισκόμενοι εμπειρογνώμονες διατύπωσαν την άποψη ότι «ο καθορισμός και η εφαρμογή της Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας γίνονται από ανθρώπους και θα υπόκεινται σε εξέλιξη με την πάροδο του χρόνου».

Κατά τη διάρκεια των 40 χρόνων ζωής της Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς ο ορισμός της κληρονομιάς συζητήθηκε και τροποποιήθηκε σύμφωνα με τις ανάγκες των καιρών. Η βάση για την αξιολόγηση των φυσικών χώρων έχει παραμείνει σχετικά συνεπής, ενώ αυτή που αφορά στους πολιτιστικούς χώρους έχει διευρυνθεί αρκετά με την πάροδο του χρόνου. Έτσι από το 1978, όταν έγιναν οι πρώτες εγγραφές, περιλήφθηκαν στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς χώροι από ένα συνεχώς διευρυνόμενο φάσμα τύπων κληρονομιάς. Αυτό που παρέμεινε όμως σταθερό, τόσο για τους φυσικούς όσο και για τους πολιτιστικούς χώρους, είναι αυτό που αποδέχτηκε η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς ως αιτιολόγηση της Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας κάθε χώρου, όταν αυτός περιλαμβανόταν στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Δήλωση Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας

Η Δήλωση Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας είναι η επίσημη δήλωση που υιοθετείται από την Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς κατά την εγγραφή ενός χώρου στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς και η οποία συμπυκνώνει τους λόγους για τους οποίους ένας χώρος θεωρείται Εξέχουσα Οικουμενική Αξία, πώς πληροί τα σχετικά κριτήρια της εγγραφής του, τις συνθήκες της ακεραιότητας και αυθεντικότητας του και πώς ικανοποιεί τις απαιτήσεις για προστασία και διαχείριση με σκοπό τη μακροχρόνια διατήρηση της Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας του. Κατ' αυτό τον τρόπο η συγκεκριμένη Δήλωση έχει μεγάλο όφελος και για το Κράτος Μέλος, καθώς και για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που εμπλέκονται στη συντήρηση και διαχείριση του χώρου.

Αναδρομική Δήλωση Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας Η περίπτωση της Κύπρου

Πολλοί από τους χώρους που έχουν εγγραφεί στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς μέχρι το 2005, δεν έχουν μια συμφωνημένη Δήλωση Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας από την Επιτροπή και σε μερικές περιπτώσεις ούτε συμφωνημένη δήλωση που να αφορά στην αιτιολόγηση των κριτηρίων με τα οποία συμπεριλήφθηκαν στον Κατάλογο. Οι παραπάνω ελλείψεις δεν σημαίνουν όμως ότι αυτοί οι χώροι δεν έχουν μια αναγνωρισμένη εξέχουσα οικουμενική αξία, απλά ότι αυτή δεν καταγράφηκε από την Επιτροπή και δεν καταγράφηκε με κοινώς αποδεκτή διατύπωση.

Με στόχο να επιλυθούν οι διαφορές αυτές μεταξύ των χώρων που βρίσκονται στον Κατάλογο, δημιουργήθηκε η αναδρομική Δήλωση Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας. Η αναδρομική αυτή Δήλωση αφορά στους χώρους που εγγράφηκαν ως Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς πριν από το 2005, οπότε και συμπεριλήφθηκε η αναγκαιότητα ύπαρξης της Δήλωσης Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας στις Κατευθυντήριες Γραμμές.

Οι αναδρομικές Δηλώσεις αποφασίστηκε να αντανakλούν την εξέχουσα οικουμενική αξία ενός χώρου κατά τη χρονική στιγμή της εγγραφής του στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, βάσει της απόφασης της Επιτροπής εκείνη την περίοδο, της αξιολόγησης του Συμβουλευτικού Σώματος καθώς και του φακέλου υποψηφιότητας. Οι αναδρομικές Δηλώσεις εξετάζονται και υιοθετούνται από την Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Η Κύπρος, υπήρξε από τα πρώτα Κράτη Μέλη της Σύμβασης που κατάφερε να περιληφθούν χώροι και μνημεία της στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς και έχει μέχρι στιγμής τρεις εγγραφές. Η πρώτη εγγραφή έγινε το 1980 και αφορά στην Πάφο περιλαμβάνοντας τη σημερινή Κάτω Πάφο (αρχαία Νέα Πάφος) και την κοινότητα των Κουκλιών (αρχαία Παλαίπαφος). Η δεύτερη εγγραφή έγινε το 1985 και περιελάμβανε αρχικά εννέα Βυζαντινές και

Μεταβυζαντινές τοιχογραφημένες εκκλησίες της οροσειράς του Τροόδου, με την προσθήκη μιας δέκατης εκκλησίας το 2001. Η τρίτη εγγραφή της Κύπρου έγινε το 1998 και αφορά στο Νεολιθικό οικισμό της Χοιροκοιτίας.

Έτσι, από τις χρονικές περιόδους κατά τις οποίες περιλήφθηκαν οι τρεις χώροι της Κύπρου στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, γίνεται αντιληπτό ότι κανένας από τους τρεις χώρους δεν έχει μέχρι στιγμής μια συμφωνημένη Δήλωση Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας. Εν όψει του Δεύτερου Κύκλου των Περιοδικών Εκθέσεων για την Ευρώπη και Βόρεια Αμερική, η επίσημη έναρξη του οποίου θα πραγματοποιηθεί κατά τη 36η σύνοδο της Επιτροπής Παγκόσμιας Κληρονομιάς που θα πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο 2012, η Κύπρος υπέβαλε τις σχετικές Δηλώσεις Εξέχουσας Οικουμενικής Αξίας και για τα τρία Μνημεία της για έγκριση.

Χοιροκοιτία

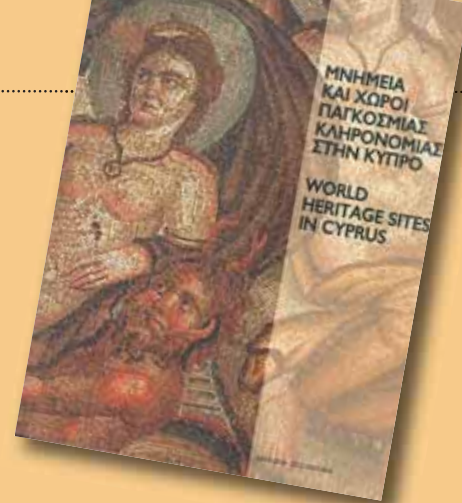
Πρόκειται για το σημαντικότερο αρχαιολογικό χώρο της Νεολιθικής εποχής στην Κύπρο, που παρέχει στοιχεία εξαιρετικής σημασίας για τη μελέτη και την κατανόηση της εξέλιξης του ανθρώπινου πολιτισμού στην ανατολική Μεσόγειο. Αποτελεί επίσης μαρτυρία για την πρώτη εγκατάσταση και οργάνωση των ανθρώπων σε οικισμούς.

Πάφος

Η Παλαίπαφος και η Νέα Πάφος αποτέλεσαν κέντρα λατρείας μιας θεάς της γονιμότητας και, αργότερα, της Αφροδίτης. Η εγγραφή καλύπτει μια μεγάλη περιοχή με κατάλοιπα από παλάτια, κατοικίες, θέατρα και τάφους, που μαρτυρούν την εξαιρετική αρχιτεκτονική και ιστορική αξία της πόλης κατά την αρχαιότητα και συμβάλλουν στην κατανόηση του τρόπου ζωής και αντίληψης των ανθρώπων της εποχής. Οι κατοικίες είναι διακοσμημένες με πλούσια ψηφιδωτά δάπεδα απαράμιλλης αξίας, που μαζί συνθέτουν ένα άλμυρο αρχαίο ελληνικό μυθολογίας, με παραστάσεις θεών, ηρώων και δραστηριοτήτων της καθημερινότητας.

Τοιχογραφημένες εκκλησίες του Τροόδου

Πρόκειται για σύμπλεγμα μνημείων που μαζί αποτελούν μία εγγραφή. Οι δέκα αυτές Βυζαντινές εκκλησίες είναι διακοσμημένες με τοιχογραφίες που δίνουν μια εικόνα της Βυζαντινής και μετα-Βυζαντινής ζωγραφικής στην Κύπρο, απηχώντας ταυτόχρονα επιδράσεις από ποικίλα καλλιτεχνικά ρεύματα. Αποτελούν δείγματα Βυζαντινής μητροπολιτικής τέχνης πολύ υψηλής αξίας και συγχρόνως παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες της τέχνης της Κύπρου, που οφείλονται στη γεωγραφία, την ιστορία και το κλίμα. Η αρχιτεκτονική των εκκλησιών είναι μοναδική, περιορίζεται στην περιοχή του Τροόδου και είναι μάλλον γηγενούς προέλευσης. Περιλαμβάνουν επίσης πολλές χρονολογημένες επιγραφές, γεγονός ασυνήθιστο στην περιοχή της δυτικής Μεσογείου, στοιχεία που τους προσδίδει ακόμη μεγαλύτερη σημασία για τη χρονολόγηση της Βυζαντινής ζωγραφικής.

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης σαράντα χρόνων της Σύμβασης Παγκόσμιας Κληρονομιάς, η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO ανέλαβε την επανέκδοση σε αναθεωρημένη και εμπλουτισμένη μορφή του βιβλίου Μνημεία και Χώροι Παγκόσμιας Κληρονομιάς στην Κύπρο - World Heritage Sites in Cyprus, με την ευγενή χορηγία του Ιδρύματος Αναστάσιος Γ. Λεβέντης. Η έκδοση είναι δίγλωσση - ελληνικά και αγγλικά - και παρουσιάζει όλα τα μνημεία της Κύπρου που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Τα κείμενα για τη συλλογική αυτή έκδοση συνέγραψαν έγκριτοι αρχαιολόγοι και ερευνητές (Alain Le Brun, Βάσος Καραγιώργης, Δημήτρης Μιχαηλίδης, Μαρίνα Σολομίδου - Ιερωνυμίδου, Αθανάσιος Παπαγεωργίου).

Ο νεολιθικός οικισμός της Χοιροκοιτίας, η Παλαίπαφος, η Νέα Πάφος και δέκα βυζαντινές εκκλησίες του Τροόδου είναι μερικές από τις ωραιότερες ψηφίδες που συνθέτουν το πολιτισμικό μωσαϊκό της Κύπρου και συγκαταλέγονται συγχρόνως στην κοινή Κληρονομιά της Ανθρωπότητας για την εξέχουσα οικουμενική τους αξία. Οι συγγραφείς παρασύρουν τον αναγνώστη σε ένα οδοιπορικό στο χρόνο, από την πρώτη κατοίκηση της Κύπρου κατά την 9η χιλιετία π.Χ. μέχρι σήμερα, ανασύροντας από κάθε μνημείο υλικό ιστορικής μνήμης, ως υπόμνηση πως καθώς ο χρόνος αποσύρεται καταλείπει ίχνη και σημεία να μαρτυρούν τα έργα και τις ημέρες των ανθρώπων που πέρασαν από την Κύπρο. Κάθε φορά που επιχειρεί κανείς να επισκεφτεί την ιστορία του τόπου διαπιστώνει πως συχνά ακροβατεί στη μεθόριο μύθου και ιστορίας, θρύλων και παραδόσεων που συγχωνεύονται αρμονικά και σταδιακά διαπλάθουν κι αντικαθρεφτίζουν την ταυτότητα των ανθρώπων του. Αν' αυτή την άποψη, τα μνημεία δεν αποτελούν κατάλοιπα γεγονότων τετελεσμένων αλλά ως ιστορικοί σταθμοί μαρτυρούν την εξελικτική πολιτιστική πορεία του τόπου και της ιδιοσυγκρασίας των ανθρώπων, διαρκώς εν τω γίνεσθαι. Τα ευρήματα της Χοιροκοιτίας, το ιερό της Αφροδίτης, περίτεχνα κοσμήματα, αγγεία, αγάλματα και ειδώλια, ελληνικές επιγραφές, μοναδικά ψηφιδωτά δάπεδα, βυζαντινές και δυτικότερες τοιχογραφίες, εικονογραφίες που επιχειρούν τη σύζευξη του κτιστού με το νοητό κόσμο, όλα όσα συναντά κανείς διατρέχοντας τις σελίδες του βιβλίου, δημιουργούν την εντύπωση ότι η ιστορία έχει υπόσταση, όσο μπορεί κανείς να ψηλαφήσει τα απομεινάρια της σε κάθε γωνιά του νησιού.

Λεωφορείο «ο Κόσμος»

ΣΤΑΘΜΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Πηγή: The World's Heritage. A complete guide to the most extraordinary places. UNESCO Publishing 2010

ΤΥΝΗΣΙΑ

Καρχηδόνα

Η Καρχηδόνα είναι ένα από το πιο διάσημα ιστορικά μέρη της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, η κυριαρχία της οποίας διήρκεσε για πολλούς αιώνες, καθιστώντας την μία από τις μεγαλύτερες και μαρκοβιότερες αρχαίες αυτοκρατορίες. Αξιοποιώντας το πλεονέκτημα της γεωγραφικής της θέσης σε δύο λιμάνια, ανέπτυξε τη ναυπηγική και το εμπόριο σε όλη την περιοχή της Μεσογείου. Ιδρύθηκε τον 9ο αι.π.Χ. από Φοίνικες εμπόρους της Τύρου και μέχρι τον 6ο αι.π.Χ. είχε κατακτήσει τις ακτές της Βορείου Αφρικής από το Μαρόκο μέχρι την Αίγυπτο, τη Σαρδηνία, τη Μάλτα, τις Βαλεαρίδες νήσους, και τη δυτική Σικελία. Όπως ήταν αναμενόμενο, αυτή η εξάπλωση έφερε την Καρχηδόνα σε σύγκριση με τις άλλες κυρίαρχες δυνάμεις της περιοχής - Ελλάδα και Ρώμη. Ο ανασταγνισμός για τον έλεγχο της Σικελίας έδωσε το έναυσμα του πολέμου με την Ελλάδα που διήρκεσε περισσότερα από 200 χρόνια και έληξε υπέρ των Καρχηδονίων. Στους Ρωμαιο-Καρρηδονιακούς πολέμους που ακολούθησαν (264-146π.χ) υπερίσχυσαν τελικά οι πρώτοι, οι οποίοι ισοπέδωσαν την Καρχηδόνα. Τον 1ο αι. μ.Χ. ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Αύγουστος οικοδόμησε εκ νέου την Καρχηδόνα, ως Colonia Julia Carthago, η οποία γρήγορα άκμασε και αναδείχθηκε ως η δεύτερη πόλη της αυτοκρατορίας σε αίγλη και πλούτο. Η παρακμή και πτώση της πόλης ξεκίνησε το 439 μ.Χ. όταν καταλήφθηκε από τους Βανδάλους και ολοκληρώθηκε με την καταστροφή της Καρχηδόνας από τους Άραβες το 637 μ.Χ.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Córdoba

Η Córdoba βρίσκεται στην Ανδαλουσία και ήταν Καρρηδονιακή πόλη, μέχρι το 206 π.Χ. Διαδοχικά πέρασε στην κυριαρχία των Ρωμαίων, των Βησιγόθων και των Μαυριτανών, οι οποίοι την ανέδειξαν σε πρωτεύουσα του ευρύτερου χαλιφάτου της Μαυριτανίας της Córdoba και μία από τις μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου το 10ο αιώνα, με αμέτρητα παλάτια, κτίρια και τζαμιά, που συναγωνίζονται τα αντίστοιχα της Κωνσταντινούπολης, της Βαγδάτης και της Δαμασκού. Μετά την ανακατάληψη της πόλης από τους Ισπανούς (Φερδινάνδος III), κτίστηκαν νέες αμυντικές οχυρώσεις και σημαντικά κτίρια. Στην πόλη δεσπόζει ο επιβλητικός καθεδρικός ναός - πρώην μουσουλμανικό τέμενος, που μετατράπηκε σε χώρο χριστιανικής λατρείας μετά το 1236. Η παλιά πόλη της Córdoba αποτελεί πρότυπο αρμονικής συνύπαρξης διαφορετικών πολιτιστικών στοιχείων στην αρχιτεκτονική της και συγκαταλέγεται στα μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς από το 1984.

ΥΕΜΕΝΗ

Παλιά πόλη Sana'a

Η πόλη Sana'a, που βρίσκεται σε μια ορεινή κοιλάδα, σε υψόμετρο 2.200 m., κατοικείται εδώ και 2.500 χρόνια, ενώ από το 1962 είναι η πρωτεύουσα της Υεμένης. Το Μεγάλο Τζαμί της πόλης λέγεται ότι οικοδομήθηκε ενόσω ο Μωάμεθ ήταν ακόμη ζωντανός και κατά τον 7ο και 8ο αιώνα μ.Χ. η πόλη εξελίχθηκε σε ένα μείζον κέντρο διάδοσης του Ισλάμ. Η θρησκευτική, πολιτική και ιστορική κληρονομιά της πόλης διακρίνεται στα 103 τζαμιά, τα 14 χαμάμ και άνω των 6.000 κατοικιών, που χτίστηκαν πριν από τον 11ο αιώνα. Τα πολυώροφα σπίτια, σαν πύργοι, χτισμένα από χώμα προσθέτουν γοητεία στην πόλη. Οι διαδοχικές ανακατασκευές της Sana'a υπό Οθωμανική κυριαρχία (από το 16ο αιώνα) σεβάστηκαν και διατήρησαν τις αναλογίες και την ισορροπία της μεσαιωνικής αυτής πόλης.

© OUR PLACE The World Heritage Collection

INDIA

Ναός του Ήλιου, Konârak

Στις όχθες του κόλπου της Βεγγάλης, που λούζεται στο φως του ανατέλλοντος ήλιου, ο Ναός στην Konârak ήταν ένα από τα πρώτα κέντρα λατρείας του ήλιου στην Ινδία. Χτίστηκε γύρω στα 1250 και η αρχιτεκτονική του ναού συνελήφθη ως αναπαράσταση του άρματος του θεού του Ήλιου, Surya, με ένα σύνολο ακτίνων και περιτέχνων ανάγλυφων παραστάσεων. Οι είκοσι τέσσερις τροχοί είναι διακοσμημένοι με συμβολικά σχέδια που συνδέονται με τον κύκλο των εποχών και των μηνών, και οδηγούνταν από μια ομάδα επτά αλόγων, έξι από τα οποία σώζονται μέχρι σήμερα. Ο ναός είναι πολύ προσεκτικά προσανατολισμένος ώστε να επιτρέπει στις πρώτες ακτίνες του ήλιου να αγγίξουν την κύρια είσοδό του. Είναι ένα από τα πιο γνωστά βραχμаниκά (ινδουιστικά) ιερά στην Ασία.

© Sacred Sites

ΧΙΛΗ

Rapa Nui

Το Rapa Nui, όπως λέγεται στην τοπική γλώσσα το Νησί του Πάσχα, αποτελεί μαρτυρία για την ύπαρξη μιας κοινωνίας που εγκαταστάθηκε στην περιοχή γύρω στα 300 μ.Χ. (πιθανότατα από την Πολυνησία), οι οποίοι μετέφεραν έναν πολιτισμό Λίθινης Εποχής και συνέβαλαν στην ανάπτυξη μιας δυναμικής και πρωτότυπης παράδοσης μνημειακής αρχιτεκτονικής και γλυπτικής, απαλλαγμένης από εξωτερικές επιδράσεις. Από το 10ο μέχρι το 16ο αιώνα, ο πολιτισμός αυτός κατασκεύασε τεράστιες λίθινες ανθρώπινες φιγούρες, γνωστές ως μοαί οι οποίες πιστεύεται ότι αναπαριστούν ιερούς προγόνους που προστάτευαν τα χωριά και τους χώρους λατρείας. Το ύψος του κυμαίνεται από 2m – 20 m και στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι σκαλισμένα σε ηφαιστειακή πέτρα. Το υψηλό επίπεδο του συγκεκριμένου πολιτισμού μαρτυρείται επίσης από τα ιερά που βρέθηκαν και την εικονογραφική γραφή, η οποία ακόμη δεν έχει αποκρυπτογραφηθεί. Τον 16ο αιώνα, την Κυριακή του Πάσχα, ο Ολλανδός θαλασσοπόρος Jacob Roggevon, έφτασε στο νησί και του έδωσε το ευρωπαϊκό του όνομα.

© Αρχαίο Δήμου Ρόδου

ΕΛΛΑΔΑ

Ρόδος

Η παλιά πόλη της Ρόδου αποτελεί εξαιρετικό παράδειγμα μεσαιωνικού αμυντικού αρχιτεκτονικού συνόλου. Τα τείχη της Ρόδου θεωρούνταν απόρητη στη δυτική Μεσόγειο στα τέλη του Μεσαίωνα. Μεταξύ 1309 – 1523 η Ρόδος ήταν στην κατοχή του τάγματος του Αγίου Ιωάννη Ιεροσολύμων, που είχε ιδρυθεί για την περίθαλψη ασθενών προσκυντών στους Αγίους Τόπους. Μετά την πολιορκία των Αράβων, τη πτώση της Άκκρας το 1291, την απώλεια της γης τους και την οπισθοχώρηση από την Κύπρο, οι ιππότες του τάγματος αγόρασαν τη Ρόδο από την εξασθενημένη Βυζαντινή αυτοκρατορία, ανοικοδόμησαν την πόλη και τη μετέτρεψαν σε προπύργιο του τάγματος. Το σωζόμενο μεσαιωνικό τμήμα στα βόρεια της πόλης λεγόταν Collachium, βρίσκεται εντός ενός τείχους μήκους 4km και αποτελεί ένα από τα ωραιότερα αστικά συγκροτήματα της γοθτικής περιόδου. Ενώ το Collachium ήταν γεμάτο από καθολικά μνημεία, η κάτω πόλη ήταν διάσπαρτη από εκκλησίες, πολλές από τις οποίες ήταν βυζαντινής κατασκευής. Η Ρόδος άντεξε δύο πολιορκίες το 15ο αιώνα, πρώτα από τους Αιγύπτιους και μετά από τους Τούρκους. Καταλήφθηκε τελικά το 1523 από τον Οθωμανό σουλτάνο Σουλεϊμάν το Μεγαλοπρεπή, ο οποίος πολιορκήσε την πόλη για έξι μήνες με στρατό 100.000 ανδρών. Αρκετά από τα μνημεία μετατράπηκαν σε τζαμιά, επιδιορθώθηκαν τα τείχη και χτίστηκαν λουτρά και κατοικίες με διακοσμητικά στοιχεία Οθωμανικής προέλευσης.

© M & G Therns-Weise

ΜΕΞΙΚΟ

Palenque

Η πόλη Palenque αποτελεί εξαιρετικό παράδειγμα ενός ιερού των Μάγια της κλασικής περιόδου, που άκμασε μεταξύ 500 – 700 μ.Χ., όταν η επιδρασή τους εκτεινόταν σε όλη την κοιλάδα του ποταμού Usumacinta. Η κομψότητα και η περίτεχνη κατασκευή των κτισμάτων, καθώς επίσης και η καθαρότητα των ανάγλυφων παραστάσεων με την αποτύπωση μυθολογικών θεμάτων των Μάγια, αποτελούν μαρτυρία της δημιουργικότητας του συγκεκριμένου πολιτισμού. Κυρίαρχο στοιχείο στην κεντρική περιοχή της πόλης είναι το Palacio, που χτίστηκε σε διαφορετικές περιοχές σε έναν τεχνητό λοφίσκο, σε σχήμα κώλουρης πυραμίδας, τα διάφορα κτίρια περιλαμβάνουν ένα τετραώροφο παρατηρητήριο ή παρατηρητήριο αστρονομίας, μοναδικό στην αρχιτεκτονική των Μάγια. Ακόμη μεγαλύτερος είναι ο Ναός των Επιγραφών, που βρίσκεται στην κορυφή μιας κλιμακωτής πυραμίδας που βρίσκεται κάτω από το Palacio. Γύρω στα τέλη του 10ου αιώνα, παράκτιοι λαοί από τον Κόλπο του Μεξικού εισέβαλαν και προκάλεσαν την πτώση και την εγκατάλειψη της πόλης.

ΤΣΙΑΤΤΙΣΤΑ

του Δρος Μιχάλη Πιερή

Παρατηρήσεις για την καταγωγή και την τεχνική του τσιαττίστου

Μέχρι και πριν από μερικές δεκαετίες μπορούσε να διακρίνει κανείς στην Κύπρο κάποια παρουσία από την άλλοτε ακμαία παράδοση επώνυμων λαϊκών ποιητών: τους ποιητάρηδες. Πρόκειται για τον τύπο του επαγγελματία ριμαδόρου με βάση επίκαιρα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Ο ποιητάρης αυτός τύπωνε σε φυλλάδες δικά του έργα τα οποία και πουλούσε για βιοποριστικούς λόγους. Σύμφωνα με την εδώ και μισό αιώνα διάκριση του Χ. Πατελίδου, ο τύπος αυτός δεν έχει καμιά σχέση με τον κατά πολύ παλαιότερο τύπο ποιητάρη, ο οποίος απήγγελλε ή τραγουδούσε παλαιά δημοτικά τραγούδια δίχως αμοιβή (εκτός φυσικά από το παραδοσιακό κέρασμα).

Έχουμε, επίσης, και άλλους επώνυμους λαϊκούς ποιητές, οι οποίοι σαφέστατα διαφοροποιούνται από τον τύπο του σύγχρονου ποιητάρη. Παράδειγμα ο Κυπρίης Χατζηαυξέντης (γεννήθηκε το 1912 στα Άρδανα Αμμοχώστου, και πέθανε πρόσφυγας στη Λάρνακα το 1992), ο οποίος εσκεμμένα, κρίνω, δηλώνει στη σελίδα του τίτλου των υπό μορφήν ποιητάρικης φυλλάδας αφηγηματικών ποιητικών του έργων ότι:

Δεν τ'ήϊ έβκαζα το ποίημα για να κερσοκοπήσω,

τους φίλους τ'ήϊα τους βυρχεινείς πόναν να τους σωρίσω

τα βάβανά μου πού 'παθα ενδύμιον να 'φήσω.

Έχουμε, επίσης, σύγχρονη λαϊκή ποίηση που προέρχεται από ανώνυμους λαϊκούς στιχουργούς: στην προκειμένη περίπτωση δεσπόζει η παραγωγή λαϊκών διστίχων, τα περίφημα τσιαττίστα ή τσιαττίσματα, τα οποία παράγονται εν θερμώ (στη «βράση» του κεφιού), σε διάφορες εκδηλώσεις, συνήθως εργασίας (θέρους, τρύγου, κ.ά.), χαράς (αρραβωνιάσματα, γάμους, πανηγύρια, γιορτές, κτλ.), ή θλίψης (Ξενιτιά, χωρισμός, αρρώστια, θάνατος).

Στην πρώτη περίπτωση (των επώνυμων ποιητάρηδων), βασικό γνώρισμα αποτελεί η έντυπη παράδοση του ποιητικού κειμένου. Το κυρίαρχο στην

περίπτωση αυτή είδος είναι το μακρύ αφηγηματικό στικούργημα, το οποίο αφορά συνταρακτικά γεγονότα (πολέμους, σεισμούς, θεομηνίες, ερωτικά δράματα, πολύνεκρα δυστυχήματα κτλ.). Η σχέση του κοινού με το ζήτημα της τεχνικής ικανότητας του ποιητάρη είναι σχετικά υποβαθμισμένη, ενώ αποφασιστικό παράγοντα αποτελεί η συνθήκη της δεδομένης περιέργειας του κοινού για το θέμα - το οποίο συνήθως αποτελεί και «είδηση». Στην περίπτωση, δηλαδή, του ποιητάρη - του επαγγελματία στιχουργού καθοριστικό ρόλο παίζει το επικαιρικό στοιχείο και ο βιοπορισμός.

Στη δεύτερη περίπτωση η παράδοση του κειμένου είναι προφορική. Γραπτό κείμενο ουσιαστικά δεν υπάρχει. Το κυρίαρχο στην περίπτωση αυτή είδος είναι το τσιαττίστόν. Το συνταίριασμα δηλαδή ομοιοκατάληκτων στίχων με διάφορα θέματα και σε ποικίλες στιχουργικές μορφές, όπου τη μορφολογική νόρμα αποτελεί το ομοιοκατάληκτο ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο δίστιχο, παρατηρούνται όμως πολλές και σύνθετες αποκλίσεις. Στις περιπτώσεις αυτές το κοινό έχει αυξημένο ενδιαφέρον για τη στιχουργική δεξιότητα του ατόμου που συνθέτει κάποιο νέο τσιαττίστόν, είτε αυτό αποτελεί ελαφρά (ή και απομακρυσμένη) παραλλαγή κάποιου γνωστού τσιαττίστου, είτε πρόκειται για εντελώς πρωτότυπο κομμάτι. Το κοινό ελέγχει, επίσης, αισθητικά και τη δυνατότητα του λαϊκού ποιητή ν' αντιδράσει άμεσα στην πρόκληση του αντιπάλου του. Ν' ανασύρει, δηλαδή, αμέσως από τη μνήμη του κάποιο γνωστό τσιαττίστόν, το οποίο όμως ν' αποτελεί «ταιριαστή» απάντηση ή συμπλήρωση σε αυτό που μόλις ακούστηκε.

Προχωρώντας τώρα σε μια γενική αναφορά στη βιβλιογραφία, θα παρατηρούσα ότι η έως τώρα έρευνα για τη λαϊκή ποίηση στην Κύπρο δεν έχει προχωρήσει σε μιαν επαρκή περιγραφή και μελέτη των μηχανισμών και της ποιητικής τεχνικής που διέπει την παραγωγή της. Έχει, οπωσδήποτε, γίνει αρκετή και σημαντική εργασία στον τομέα της περιουλογογής και της δημοσίευσης ενός μεγάλου αριθμού κειμένων· έχει, επίσης, εξεταστεί σε ικανοποιητικό βαθμό η ποιητική τέχνη των ποιητάρηδων, κυρίως από τον Κωνσταντίνο Γιαγκουλλή· όμως για την ποιητική των υπολοίπων, επώνυμων ή και ανώνυμων ποιητικών έργων έχουν ελάχιστα γραφεί.

Ενδεικτικό είναι ότι για τα περίφημα «τσιαττίστα», τα οποία αποτελούν τη βάση παραγωγής της σύγχρονης λαϊκής ποίησης στην Κύπρο, υπάρχει μια

μάλλον ακατανόητη σύγχυση για το βασικό χώρο καταγωγής, αλλά και της συνεχιζόμενης σήμερα δημιουργικής τους ανακύκλωσης και του εμπλουτισμού τους. Κάποιοι βασικοί μελετητές (Παντελίδης, Πετρόπουλος, Γιαγκουλλής) τα συνδέουν πρωτίστως, και σε ορισμένες περιπτώσεις σχεδόν αποκλειστικά, με τους επίσημα οργανωμένους ποιητικούς διαγωνισμούς που γίνονταν (ή και γίνονται) σε ορισμένους δήμους στις γιορτές του «Κατακλυσμού», προβάλλοντας έτσι υπέρμετρα το σκωπτικό ή εριστικό χαρακτήρα τους που είναι φυσικό ότι κυριαρχεί στις περιπτώσεις αυτές. Είναι ενδεικτικό ότι ο Γιαγκουλλής στην ενότητα «Τσιαττίσματα» της *Ανθολογίας* του της *Κυπριακής Λαϊκής Ποίησης* (Λευκωσία 1980, 173-187), ανθολογεί μόνο σκωπτικά ή εριστικά δίστιχα από επίσημα οργανωμένους διαγωνισμούς σε γιορτές «Κατακλυσμού» είτε και από ορισμένους ανεπίσημους διαγωνισμούς που έγιναν σε γλέντια στα Κοκκινοχώρια με την ευκαιρία και πάλι εορτών. Ωστόσο, η εξέλιξη αυτή, της συγκέντρωσης επώνυμων ποιητάρηδων στις γιορτές του Κατακλυσμού στη Λάρνακα και αργότερα στην Αμμόχωστο και τη Λεμεσό, είναι σαφώς μεταγενέστερη και εν πολλοίς νόθα, αφού πρόκειται για οργανωμένη συνάντηση ποιητάρηδων, ριμαδόρων και άλλων στιχουργών, που σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις (στις γιορτές των μεγάλων δήμων), αυτό γίνεται δια της οδού της επίσημης εγκυκλίου.

Πιο παλαιά ωστόσο και πιο αυθεντική μορφή παραγωγής και λειτουργίας των τσιαττίστων, είναι αυτή που γινόταν (και εν μέρει γίνεται):

(α) στο πλαίσιο συλλογικών παραδοσιακών εργασιών της καθημερινής ζωής (σπορά, θέρος, τρύγος, κ.ά.)·

(β) στο πλαίσιο συλλογικών παραδοσιακών γλεντιών (γάμοι, πανηγύρια) και ιδιαίτερα στο χρονικό πλαίσιο του «τραουδιστού» αντικριστού αντρικού χορού, κυρίως στους γάμους (και δευτερευόντως σε ορισμένες άλλες περιπτώσεις: πανηγύρια, μεγάλα γλέντια, κτλ., όποτε δηλαδή υπάρχουν όργανα).

Άλλωστε, καθώς το γνωρίζουμε από διάφορες σκοπιές και το έχει εύστοχα συνοψίσει ο Ερατοσθένης Καψωμένος, στη μελέτη του για Το Ελληνικό Δημοτικό Τραγούδι (Ρέθυμνο 1978, σελ.1.):

Στην ιστορία του πολιτισμού πρώτη εμφανίζεται η προφορική απρόσωπη ποίηση, που στην πρωτόγονη έκφρασή της συνδέεται αξεχώριστα με τη μουσική και το χορό. Το αυτοσχέδιο τραγούδι, ενισχυμένο με μιμικές κινήσεις, δηλ. με ένα υποτυπώδη χορό, είναι το πιο πρόσφορο μέσο για να εκφράσει θεμελιώδη αισθήματα και συναισθήματα του πρωτόγονου, συνδέεται μ' άλλα λόγια με μια πρωταρχική ανθρώπινη ανάγκη. Αφ' ετέρου, η χρήση του ρυθμικού λόγου, σε συνδυασμό με τη μουσική και το χορό, συνδέεται με τη μαγική τελετουργία, που κι αυτή έπαιξε ένα παράλληλο σημαντικό ρόλο στην καλλιέργεια του τρίπτυχου και στην εξέλιξή του σε τέχνη, με τη σημερινή έννοια.

Στην Κύπρο η αρχέγονη αυτή μορφή λαϊκής (και όχι λαϊκότροπης) έκφρασης έχει επιβιώσει έως τις μέρες μας. Έτσι, λοιπόν, και στην περίπτωση του πιο παραδοσιακού κυπριακού χορού, που είναι οι λεγόμενοι «καρτζιλαμάδες», οι δύο χορευτές, αφού χορέψουν αντικριστά (δηλαδή πάλι σ' ένα είδος δημιουργικού ανταγωνισμού σε επίπεδο χορευτικό), είναι υποχρεωμένοι, μέσα στα χρονικά όρια του τρίτου μέρους του συγκεκριμένου χορού να ανταγωνισθούν και στην «τραουδικιάν» με την τεχνική του τσιαττίστου. Η εκάστοτε μάλιστα εναλλαγή φωνής από χορευτή σε χορευτή (είτε και από τους οργανοπαίκτες ή και από κάποιο τρίτο τραγουδιστή από το ακροατήριο) γίνεται με ειδικό μουσικό προανάκρουσμα του βιολιού, και ο διαγωνισμός γίνεται σε διάφορα επίπεδα, με υποτυπώδεις χορευτικές κινήσεις και διακριτική συνοδεία βιολιού και λαγούτου, με βάση τη δύναμη και την επιδεξιότητα των δύο χορευτών στη μνήμη, στον αυτοσχεδιασμό και στο τραγούδι.

Έτσι, σε ορισμένες περιπτώσεις (σ' ένα συγκεκριμένο δηλαδή ζευγάρι χορευτών) μπορεί, απλώς να σχολιαστεί ένα θέμα, ερωτικής, λ.χ., ή κοινωνικής φύσεως, από διαφορετικές σκοπιές. Στην περίπτωση αυτή το «τσιαττίσμα» (το συνταίρισμα δηλαδή) δεν αφορά μόνο στην ικανότητα άμεσης σύνταξης ενός τσιαττίστου, αλλά στην ικανότητα να θυμηθεί ο δεύτερος χορευτής και να ανασύρει από τη μνήμη του το πιο κατάλληλο για την περίπτωση τσιαττίστον, προκειμένου να δώσει μια εύστοχη από σημασιολογική σκοπιά απάντηση στο «τσιαττίστο» που προήγηθηκε.

Λ.χ.:

Ο πρώτος τραγουδιστής μπορεί να ξεκινήσει με το ακόλουθο, κοινότοπο και πασίγνωστο τσιαττίστον:

Τη θάλασσα την αρμυρή εν να την μαρμαρώσω
να κάμω σιερόσρομο να ρίω να έ ανταμώσω.

Ο δεύτερος τραγουδιστής είναι υποχρεωμένος ή να φτιάξει πάραυτα μια παραλλαγή στο ίδιο θέμα ή ν' ανασύρει από τη μνήμη του ένα ανάλογο περιεχομένου γνωστό τσιαττίστο. Στη δεύτερη περίπτωση (όταν δηλαδή δεν έχει την ετοιμότητα να αυτοσχεδιάσει στο συγκεκριμένο θέμα) θα πρέπει το τσιαττίστο που θα ανασύρει από την κοινή τράπεζα των λαϊκών διστίχων να είναι σχετικά σπάνιο ή ποιητικά ανώτερο από το πρώτο, οπότε και πάλι κερδίζει την κατάφαση του ακροατηρίου.

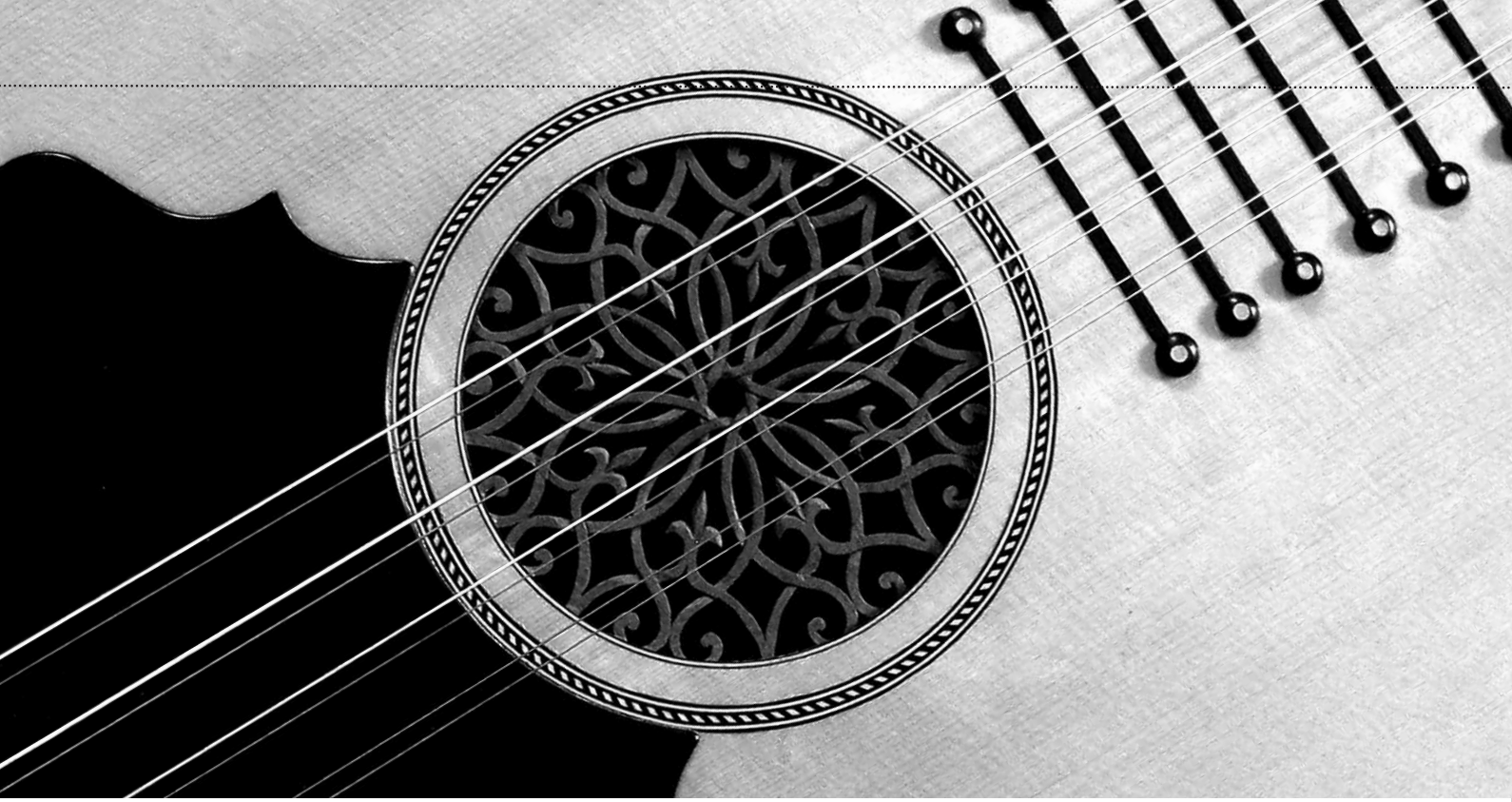
Αν δηλαδή απαντήσει με το επίσης γνωστό και κοινότοπο:

Τη θάλασσα την αρμυρή εν να την μαρμαρώσω
ν' ανοίξω σρόμο τ'ίαι ετρατί νά ρτω να έ ανταμώσω.

τότε μάλλον δεν συμβάλλει στη δημιουργική συμμετοχή του ακροατηρίου, αφού δεν το αφινδιάζει πειστικά. Αν όμως θυμηθεί και τραγουδήσει το σχετικά άγνωστο και ποιητικά ανώτερο δίστιχο,

Να ζέρανε η θάλασσα να τ'ύζουν το ζεμόνι
νά έτεζα ετην αχάπη μου κυριστικό τ'ίσώνι.

τότε πράγματι ικανοποιεί τις αισθητικές προσδοκίες των ακροατών, πολλοί από τους οποίους ή δεν θα ξέρουν καθόλου το σπάνιο αυτό δίστιχο ή θα ευχαριστηθούν που θα τους δοθεί η ευκαιρία να το θυμηθούν. Το δίστιχο αυτό, έστω και αν δεν το συνταίρισε τη στιγμή εκείνη ο συγκεκριμένος χορευτής, θεωρείται από το κοινό ως ένα επιτυχημένο «τσιαττίστον», με την έννοια ότι αποτελεί μια απολύτως ταιριαστή απάντηση στο πρώτο.

Η έννοια δηλαδή του «τσιαττίζω» έχει, αφενός, ατυχώς συνδεθεί με το τουρκικό ρήμα *çatmak* που σημαίνει «φιλονικώ» και, αφετέρου, δεν αφορά μόνο στην ικανότητα σύνθεσης ενός νέου τσιαττιστού (ομοιοκατάληκτου δηλαδή δίστικου ή και πολύστικου τραγουδιού), αλλά αφορά και στην ικανότητα να θυμηθεί ο δεύτερος χορευτής (ή τραγουδιστής) ένα ήδη γνωστό, πλην ωραιότερο από το πρώτο τσιαττιστόν, το οποίο θα αποτελέσει εύστοχ, δηλαδή ταιριαστή προσθήκη σ' αυτό που έχει ήδη τραγουδηθεί από τον αντίπαλο χορευτή ή τραγουδιστή.

Σε άλλες πάλι περιπτώσεις, και στο πλαίσιο πάντοτε του τρίτου μέρους του αντρικού καρτζιλαμά, είναι πιθανόν οι δύο χορευτές να συγκρουσθούν με σκωπτικά ή κάποτε και με ορισμένα «μυλλωμένα», δηλαδή αισχρά τραγούδια. Άλλοτε πάλι είναι πιθανόν να διαγωνισθούν με βάση όχι την επίθεση στον αντίπαλο, αλλά τον αυτοσαρκασμό. Το πέρασμα, πάντως, σ' έναν επιθετικού τύπου ανταγωνισμό ανάμεσα στους δύο χορευτές εγκαινιάζεται, συνήθως, με δίστικα που έχουν σαφέστατα ένα προλογικό χαρακτήρα.

Ο πρώτος, λ.χ., χορευτής (που μετατρέπεται σε τραγουδιστή) μπορεί να ξεκινήσει μ' ένα τσιαττιστό στο οποίο να είναι προφανής η πλούσια παρήχηση του -π (ως εναρκτητικού του μελλοντικού τύπου του ρήματος «λέγω»), κάτι που συνδυάζεται περίτεχνα με την προοπτική ενός μακρόχρονου αγώνα με λόγια.

Τ/χαι πε κι εβού να πω τ/χ εχιώ να πούμε που πεντέζι
να πάμε ως τα εκατό να σουύμε ποιος να ρέζει.

Μια επιτυχημένη αισθητικά απάντηση (όχι μόνο δηλαδή επιτυχημένη στο σημασιολογικό επίπεδο, αλλά και στο φωνολογικό) θα είναι ένα τσιαττιστό το οποίο επίσης θα στηρίζεται σε μια πλούσια και περίτεχνη παρήχηση. Λ.χ.:

Τ/χαι πε τ/χ εβού να πω τ/χ εχιώ τ/χαι πάζε πε να πούμε
να βου ζαζζώ ως το πρωί πέρκι¹ να βαρεθούμε.

Ακολουθώντας οι δύο ανταγωνιζόμενοι προχωρούν σε ένα είδος στιχουργικής φιλονικίας, η οποία μπορεί ν' ακολουθήσει την πορεία του ελαφρού πειράγματος, με το τσιάττισμα, δηλαδή το συνταιρίασμα ήδη γνωστών τραγουδιών. Στην περίπτωση δηλαδή αυτή δεν αυτοσχεδιάζουν με βάση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αντιπάλου, αλλά συνταιριάζουν θεματικώς όμοια γνωστά σκωπτικά τσιαττιστά. Λ.χ.:

A

Ποπάνω βιω² το άβιερο³ που κάτω πέφτει η άχνη
βάζζω βου πρώτα τα άβιερο τ/χί ύβτερα το κριθάρι.

B

Ένα τραούν θα βου πω τ/χί εν να βου το ταιρκάβω
τ/χί εν να βε κάμω χάσσαρο τ/χί εν να βε στρατουρκάβω .

A

Καταραμένο τ/χαι ψατ/χί⁵ να βκαζεν ο φακός βου
τ/χαι πάρε νάκκου πομονή να πει τ/χί ο Σάβκαζός βου.

B

Μα βου αν είσαι Σάβκαζος εν να 'μαι 'ζετακτής βου
εν να 'μαι πάντα ανώτερος τ/χί εν να τραβώ το 'φτί βου.

Άλλοτε πάλι, αν οι χορευτές/τραγουδιστές είναι πραγματικοί μαστόροι του τσιαττίσματος και έχουν κέφι για ποιητικό καβγά, τότε μπορεί η σύγκρουσή τους ν' ακολουθήσει αποκλειστικά την πορεία του αυτοσχεδιασμού, οπότε ενδέχεται να καταλήξει και σε αισχρού τύπου αλληλοστολίσιμα, λαμβάνοντας υπόψη, στις περιπτώσεις αυτές, και τα ιδιαίτερα γνωρίσματα της μορφής, του χαρακτήρα, του επαγγέλματος και της καταγωγής του αντιπάλου.

Από την άλλη, δεν θα πρέπει ποτέ να ξεχνούμε τα κοινωνικά συμφραζόμενα μέσα στα οποία πραγματοποιείται η διαδικασία επαναλειουργίας των γνωστών είτε της παραγωγής νέων τσιαττιστών. Είναι λάθος να εξετάζεται η μορφολογία του κυπριακού τσιαττιστού αυτόνομα, εννοώ στο πλαίσιο του ενός και μόνου τσιαττιστού για τον απλούστατο λόγο ότι η έννοια του μεμονωμένου τσιαττιστού δεν υπάρχει. Τσιαττιστό σημαίνει κοινωνική συγκέντρωση, σημαίνει ποιητικό ανταγωνισμό, σημαίνει θετική ή αντιθετική διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο ένα και στο άλλο.

«Τσιαττιστά»: Στοιχείο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO

Στη διάρκεια της ετήσιας Συνόδου της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Προστασία της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, που πραγματοποιήθηκε στο Μπαλί (Ινδονησία) το Νοέμβριο 2011, προστέθηκαν στον Παγκόσμιο Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς 19 νέα στοιχεία, μεταξύ των οποίων και τα «τσιαττιστά» της Κύπρου, ως 'tsiattista poetic duelling'.

Μέχρι σήμερα έχουν εγγραφεί περισσότερα από 200 στοιχεία από όλο τον κόσμο (βλ: www.unesco.org/culture/ich), από τα οποία τα δύο προέρχονται από την Κύπρο (λευκαρίτικο κέντημα, τσιαττιστά).

Τα τσιαττιστά αποτελούν ζωντανό κομμάτι της κυπριακής λαϊκής ποίησης και αυτό ακριβώς το στοιχείο, της συνέχειας, αποτέλεσε καθοριστικό κριτήριο στην απόφαση της UNESCO να τα συμπεριλάβει στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Οι άνθρωποι του τόπου έμαθαν να συνταιριάζουν σε στίχους τις χαρές και τους καημούς τους, να χωρούν σε μέτρο τους έρωτες, τους πόθους και τις προσδοκίες τους, να αρθρώνουν με ρίμα τη σάτιρα και τα πειράγματά τους, να αυτοσαρκάζονται και να ασκούν κριτική στα πλαίσια εσωτερικευμένων ρυθμικών και μετρικών κανόνων του τσιαττιστατος. Η αυθόρμητη αυτή έκφραση και η χρήση της μεστής σε νοήματα κυπριακής διαλέκτου αποτυπώνει την ιδιουσυχρασία του λαού: όπως οι άνθρωποι της Κύπρου αναπτύσσονται συσχετιζόμενοι κοινωνικά, έτσι και στο τσιάττισμα τα δίστιχα αναπτύσσονται μέσα από μια σχέση αλληλεξάρτησης και ευγενούς άμιλλας. Η σκυτάλη της δημιουργικής σύνθεσης περνά από τον ένα τσιαττιστή στον άλλο, με υπαινιγμούς και προκλήσεις

που στόχο έχουν να αιφνιδιάσουν τον αντίπαλο και να μην του αφήσουν άλλα περιθώρια αντίδρασης. Η συμπερίληψη των τσιαττιστών στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Ανθρωπότητας δεν αποτελεί απλώς επιβεβαίωση της αξίας τους αλλά και δέσμευση να συνεργαστούμε για την εξέλιξη, την ανάδειξη και τη μεταβίβασή τους στις επερχόμενες γενιές. Αυτό ακριβώς είναι το πιο δύσκολο κομμάτι της διαδικασίας, όχι η υποβολή μιας τεκμηριωμένης αίτησης στην UNESCO. Το στοίχημα που καλούμαστε να κερδίσουμε είναι η συνεργασία όλων για τον εμπλουτισμό, την αναβάθμιση και την ευρύτερη διάδοση των τσιαττιστών, ώστε να μη θεωρείται μια παρωχημένη μορφή ψυχαγωγίας αλλά να αποτελέσει και για τους νέους ανθρώπους ένα ελκυστικό αυτοσχέδιο τρόπο έκφρασης.

Εκδήλωση για τα τσιαττιστά

Ο Δήμος Λάρνακας και η Κυπριακή Εθνική Επιτροπή UNESCO διοργάνωσαν τελετή γνωστοποίησης της εγγραφής των τσιαττιστών στον Αντιπροσωπευτικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, στις 8 Ιουνίου 2012, στον Κήπο του Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Λάρνακας. Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο Δήμαρχος Λάρνακας, κύριος Ανδρέας Λουρουτζιάτης και ο Γενικός Γραμματέας της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO κύριος Παύλος Παρασκευάς. Την ιστορική πορεία και τη σημασία των τσιαττιστών παρουσίασαν οι ο Γιώργος Σοφοκλέους (δημοσιογράφος, ερευνητής λαογραφίας) και η Δρ Άγγελ Νικολάου – Κωνναρή, Επίκουρη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κύπρου και εμπειρογνώμονας σε θέματα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ακολούθησε παρουσίαση τσιαττιστών από λαϊκούς ποιητές και εγκαινιάστηκε υπαίθρια έκθεση φωτογραφίας από διαγωνισμούς τσιαττιστών στα πλαίσια του Κατακλυσμού της Λάρνακας.

ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

στον Κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

© Claudia Lorena Cruz

Κολομβία – Παραδοσιακά τραγούδια και μουσική Marimba

Η μουσική Marimba και τα παραδοσιακά τραγούδια στην περιοχή του Ειρηνικού αποτελούν κληρονομιά Αφρο-Κολομβιανών ομάδων, κυρίως στα διαμερίσματα Valle del Cauca, Cauca και Nariño. Οι ήχοι από το τραγούδι ανδρών και γυναικών (cantadoras και cantadores) σμίγει με ακουστικά όργανα, φτιαγμένα στο χέρι από τοπικά υλικά: Marimbas από ξύλο φοινικιάς, τύμπανα από ξύλο και δέρμα και κρόταλα από bamboo και σπόρους. Αυτό το είδος μουσικής παρουσιάζεται κυρίως στη διάρκεια τεσσάρων τελετών: Arrullo, Currulao, Chigualo and Alabao. Arrullo είναι μια ιερή λατρευτική τελετή που πραγματοποιείται από γυναίκες, οι οποίες ετοιμάζουν τους βωμούς και τραγουδούν με συνοδεία τυμπάνων και Μαρίμπα. Currulao (ή χορός της Μαρίμπα) είναι μια εορταστική εκδήλωση, κατά την οποία οι άνδρες παίζουν μαρίμπα και τραγουδούν κοσμικά τραγούδια, ενώ οι άλλοι συμμετέχοντες χορεύουν, τρώνε και αφηγούνται ιστορίες. Το Chigualo είναι μέρος τελετουργικού που συνοδεύει το θάνατο ενός παιδιού: το σώμα του καλύπτεται με λουλούδια και τραγουδιούνται τραγούδια a capella. Το ίδιο ισχύει και για το Alabao, που παρουσιάζεται στο θάνατο ενήλικα. Η γνώση αυτών των παραδόσεων κληροδοτείται από γενιά σε γενιά, καθώς οι νέοι μουούνται στη μουσική ερμηνεία υπό την καθοδήγηση των μεγαλύτερων και πιο έμπειρων μουσικών. Τις τελευταίες δεκαετίες με τη μετακίνηση ενός μεγάλου ποσοστού του Αφρο-Κολομβιανού πληθυσμού στα αστικά κέντρα, η μουσική κληρονομιά παραμένει σημαντικός δείκτης ταυτότητας για την κοινότητα, είτε βρίσκονται στα χωριά τους είτε στις πόλεις που έχουν καταφύγει.

© 2008 by Cámara de Comercio

Μεξικό - μουσική Mariachi

Η Mariachi είναι παραδοσιακή μουσική του Μεξικού και θεμελιώδες στοιχείο της πολιτιστικής φυσιογνωμίας της χώρας. Οι ομάδες που ερμηνεύουν Mariachi αποτελούνται από δύο ή περισσότερα μέλη, φορούν παραδοσιακές στολές της περιοχής και ερμηνεύουν ένα ευρύ ρεπερτόριο τραγουδιών με συνοδεία έγχορδων οργάνων. Σήμερα, ορισμένα ensembles σύγχρονης Mariachi περιλαμβάνουν επίσης τρομπέτες, βιολιά, vihuela (έγχορδο που μοιάζει με κιθάρα) και guitarrón (μπάσα κιθάρα). Το ρεπερτόριο περιλαμβάνει τραγούδια από διάφορες περιοχές της χώρας, jarabes, minuets, polkas, valonas, schottisches, waltzes και serenades, καθώς επίσης και corridos (χαρακτηριστικές μεξικάνικες μπαλάντες που αφηγούνται πολεμικές ιστορίες, ανδραγαθήματα και ιστορίες αγάπης) ή παραδοσιακά τραγούδια που σκιαγραφούν την αγροτική ζωή. Η σύγχρονη Mariachi έχει ενσωματώσει στοιχεία από άλλα είδη, όπως τα τραγούδια ranchera, το bolero ranchero και το cumbia από την Κολομβία. Οι στίχοι των τραγουδιών Mariachi απεικονίζουν την αγάπη για τη γη, την πατρίδα, τη θρησκεία, τη φύση, τους συμπατριώτες και τη δύναμη της χώρας. Η μουσική μεταδίδεται από στόμα σε στόμα, από γενιά σε γενιά, μαζί με τις παραδοσιακές αξίες και το σεβασμό της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των περιοχών του Μεξικού, την τοπική ιστορία, τη ισπανική γλώσσα και τις διαφορετικές τοπικές γλώσσες του δυτικού Μεξικού.

© Rodrigo 2009 by José Fraide

Πορτογαλία - Fados

Το Fado είναι ένα είδος που συνδυάζει ποίηση και μουσική και είναι ευρέως διαδεδομένο σε διάφορες κοινότητες της Λισαβόνας. Αντανακλά την πολυπολιτισμική σύνθεση Αφρο-Βραζιλιάνικων τραγουδιών και χορών, μουσικές παραδόσεις από αγροτικές περιοχές της χώρας, οι οποίες μεταφέρθηκαν από διαδοχικά κύματα εσωτερικής μετανάστευσης και εμπιέριχει στοιχεία κοσμοπολιτικών αστικών τραγουδιών των αρχών του 19ου αιώνα. Τα Fados συνήθως ερμηνεύονται από έναν τραγουδιστή, άνδρα ή γυναίκα, που συνήθως συνοδεύεται από ακουστική κιθάρα και την πορτογαλική guitarra – ένα αχλαδόσχημο νυκτό όργανο με δώδεκα χορδές, μοναδικό στην Πορτογαλία. Τις τελευταίες δεκαετίες εμπλουτίστηκε η οργανική συνοδεία με δύο πορτογαλικές κιθάρες, μία κιθάρα και μία μπάσα κιθάρα. Τα Fados ερμηνεύονται σε συναυλίες επαγγελματιών που περιοδεύουν, σε μικρά στέκια για Fados και από ερασιτέχνες – λάτρεις του είδους σε πολυάριθμες λαϊκές οργανώσεις που βρίσκονται στις παλιότερες συνοικίες της Λισαβόνας. Η διάδοση των Fados από μετανάστες και η ευρεία κυκλοφορία μουσικών του κόσμου έχουν αναγάγει το είδος σε σύμβολο της ταυτότητας των Πορτογάλων, οδηγώντας συγχρόνως και σε μια διαδικασία διαπολιτισμικής ανταλλαγής με άλλες μουσικές παραδόσεις.

Η πιο αληθινή έκφραση ενός λαού είναι στους χορούς και στη μουσική του

Agnes de Mile

© 2009 West Zone Cultural Centre

Ινδία: τραγούδια και χοροί των Kalbelia

Ο χορός και το τραγούδι αποτελούν εκφράσεις του παραδοσιακού τρόπου ζωής των κατοίκων της Kalbelia στην Ινδία. Πρώην επαγγελματίες γητευτές φιδιών, αναβιώνουν το παλιό τους επάγγελμα με δημιουργικό τρόπο: οι γυναίκες φορώντας φαρδιές μαύρες φούστες χορεύουν στριφογυρίζοντας με τρόπο που μιμείται την κίνηση των ερπετών, ενώ οι άντρες τις συνοδεύουν παίζοντας το κρουστό όργανο khamari και το ξύλινο πνευστό roongi, το όργανο που χρησιμοποιούσαν για να αιχμαλωτίσουν φίδια. Οι χορευτές φέρουν παραδοσιακά τατουάζ, κοσμήματα και ρούχα κεντημένα με μικρούς καθρέφτες και ασημένια κλωστή. Τα τραγούδια της Kalbelia μεταφέρουν μυθολογικές γνώσεις μέσα από ιστορίες και ορισμένοι από τους χορούς παρουσιάζονται στη διάρκεια του Holi, του φεστιβάλ των χρωμάτων. Τα τραγούδια αντικατοπτρίζουν επίσης την ποιητική οξείνοια των κατοίκων της Kalbelia, οι οποίοι φημίζονται για την ικανότητά τους να συνθέτουν στίχους αυθόρμητα και να αυτοσχεδιάζουν τραγούδια στη διάρκεια των παραστάσεων. Καθώς μεταβιβάζονται από γενιά σε γενιά, τα τραγούδια και οι χοροί αποτελούν κομμάτι μιας καθαρά προφορικής παράδοσης, για την οποία δεν υπάρχουν κείμενα ούτε εγχειρίδια. Για την κοινότητα, η μουσική και ο χορός προσδίδουν περηφάνια και ενισχύουν τους δεσμούς μεταξύ των κατοίκων της κοινότητας, σε μια εποχή όπου περιορίζονται ο παραδοσιακός νομαδικός τρόπος ζωής τους και ο ρόλος τους στην κοινωνία. Αναδεικνύουν, επίσης, την προσπάθεια της κοινότητας να αναβιώσει την πολιτιστική της κληρονομιά και να την προσαρμόσει στις μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.

© National Research Institute of Cultural Heritage

Δημοκρατία της Κορέας - Gagok

Το Gagok είναι ένα είδος παραδοσιακής φωνητικής μουσικής της Κορέας, που τραγουδιέται από άνδρες και γυναίκες με συνοδεία μιας μικρής ορχήστρας. Μία από τις πολλές μορφές τραγουδιού είναι το jeongga ή «ορθό τραγούδι». Το Gagok παλαιότερα συνδύνωνταν με τις ανώτερες κοινωνικές τάξεις, σήμερα όμως είναι δημοφιλές σε όλη τη χώρα. Αποτελείται από είκοσι-έξι namchang (ανδρικά τραγούδια) και δεκαπέντε yeochang (για γυναίκες). Τα namchang διακρίνονται από δυνατές, βαθιές φωνές ενώ τα yeochang από ψηλές και λεπτές φωνές. Η σύνθεση των τραγουδιών είναι σε κλίμακες ήμερες ή μελαγχολικές και το μέτρο είναι σε δέκα ή δεκαέξι κτυπήματα. Η παραδοσιακή ενορχήστρωση περιλαμβάνει geomungo (εξαόχορδο ζιθέρ), daegeum (φλάουτο από bamboo), gayageum (δωδεκάχορδο ζιθέρ) και pirgi (μικρός αυλός). Τα τραγούδια Gagok είναι φημισμένα για τα λυρικά τους μοτίβα, την ισορροπία, τις εκλεπτυσμένες μελωδίες και το επίπεδο της μουσικής σύνθεσης. Η απόκτηση της ικανότητας ερμηνείας των Gagok απαιτεί χρόνο, εντατική προσπάθεια, αφοσίωση και εξαιρετική συγκέντρωση και έλεγχο την ώρα της ερμηνείας.

© Biennale de Flamenco de Seville

Ισπανία - Φλαμένκο

Το φλαμένκο είναι μια μορφή καλλιτεχνικής έκφρασης που συνδυάζει τραγούδι, (cante), μουσική (toque) και χορό (baile). Η καρδιά του φλαμένκο κτυπάει στην περιοχή της Ανδαλουσίας, αν και οι ρίζες του φτάνουν επίσης στις περιοχές Murcia και Extremadura. Το Cante, ως η φωνητική έκφραση του φλαμένκο, τραγουδιέται από άνδρες και γυναίκες και εκφράζει μια ευρεία γκάμα των συναισθημάτων μέσα από απλούς και φορτισμένους στίχους. Το baile είναι ένας χορός γεμάτος πάθος, με σύνθετη τεχνική, ο οποίος διαφοροποιείται ανάλογα με το χορευτή και το φύλο (πιο βαριά βήματα για άνδρες, πιο λεπτές και αισθησιακές κινήσεις για γυναίκες). Η toque ή τέχνη της κιθάρας έχει προ πολλού υπερβεί τον απλό ρόλο συνοδείας, ενώ σταδιακά προστέθηκαν και άλλα μουσικά όργανα, όπως καστανιέτες και κρόταλα. Το φλαμένκο παρουσιάζεται στη διάρκεια θρησκευτικών γιορτών, τελετών και ιδιωτικών εκδηλώσεων. Αποτελεί σφραγίδα της ταυτότητας πολλών κοινοτήτων όπως των τσιγγάνων (Roma), οι οποίοι διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του.

JAZZ

Η Τζαζ μιλά για τη ζωή! *Martin Luther King Jr*

Το Νοέμβριο 2011 στη διάρκεια της Γενικής Διάσκεψης της UNESCO αποφασίστηκε η καθιέρωση της 30ής Απριλίου ως «Διεθνούς Ημέρας Τζαζ», με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού για την τζαζ, τον καλλιτεχνικό και κοινωνικό της ρόλο, την επίδραση και την εξέλιξή της.

Η τζαζ αποτελεί ένα ιδιαίτερο μουσικό είδος, παράδειγμα διαπολιτισμικού διαλόγου και ποικιλομορφίας, που με το δικό της τρόπο συμβάλλει στην προώθηση της ειρηνικής συμβίωσης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εξάλειψη των διακρίσεων. Ξεφεύγει από μουσικολογικές τυποποιήσεις και ξεγλιστρά σε κάθε προσπάθεια αυστηρού προσδιορισμού της. Ο μουσικοκριτικός John Fordham ίσως να είχε συλλάβει καλύτερα την ουσία της όταν περιέγραφε τη μουσική του Miles Davies σαν “τον ήχο του χαμένου χτύπου της καρδιάς, της αναπνοής που πιάνεται, ενός απρόσμενου χαμόγελου”. Οι λέξεις ίσως και να μην έχουν τόση σημασία τελικά όταν μιλά η ίδια η μουσική. Μια μουσική που, στην περίπτωση της τζαζ, στηρίζεται σε απεριόριστη δημιουργικότητα και συνδυάζει τη σύνθεση με τον αυτοσχεδιασμό, το “σοβαρό” ύφος με το απλό καθημερινό κι ανανεώνει τον εαυτό της κάθε φορά που ερμηνεύεται.

Έχοντας τις ρίζες της στα χρόνια που ίσχυε ακόμη ο θεσμός της δουλείας, η μουσική τζαζ ύψωσε τη φωνή της ενάντια σε κάθε είδους καταπίεση, μιλώντας μια γλώσσα ελευθερίας, κατανοητή σε όλους τους

πολιτισμούς. Υπηρετεί έτσι τους ίδιους στόχους με την UNESCO, καθώς χτίζει γέφυρες για διάλογο και αλληλοκατανόηση μεταξύ των διαφορετικών λαών του κόσμου.

Η τζαζ πρωτοεμφανίστηκε στις βόρειες ΗΠΑ, αλλά συγχωνεύει με τρόπο δημιουργικό στοιχεία από αφρικανικές και ευρωπαϊκές μουσικές παραδόσεις. Αρκετά πριν την καθιέρωση συνεκτικών κοινωνικών δομών στον εργασιακό χώρο, στο εκπαιδευτικό σύστημα και τις επαγγελματικές αθλητικές ομάδες, τα μουσικά σχήματα της τζαζ αποτελούσαν παράδειγμα ανεκτικότητας, συνεργασίας, αυτοσχεδιασμού και αμοιβαίας κατανόησης. Επιπρόσθετα, η τζαζ αποτέλεσε ένα από τα πρώτα βήματα για την ελευθερία της έκφρασης και την ισότητα των φύλων και στη διάρκεια του 20ου αιώνα εξελίχθηκε σε μια καθολική γλώσσα που εξαπλώθηκε στις άλλες ηπείρους, ασκώντας επιδράσεις και υιοθετώντας επιρροές από άλλα μουσικά είδη, που συνέβαλαν στην εξέλιξή της από τους υποστηρικτές της ανά τον κόσμο, παραμερίζοντας διακρίσεις σε φυλή, φύλο, θρησκεία ή εθνική προέλευση.

Η τζαζ έδωσε επίσης το κίνητρο και τη δυνατότητα σε πολλές γυναίκες να ξεφύγουν από τα στερεότυπα των κοινωνικών ρόλων που αποδίδονταν στο φύλο και αποτέλεσε κινητήρια δύναμη στο κίνημα απελευθέρωσης των γυναικών στις ΗΠΑ (Women's Liberation Movement). Συνέβαλε επίσης στην εξεύρεση εργασίας στη μουσική βιομηχανία για τις γυναίκες, που εργοδοτούνταν ως τραγουδίστριες. Πριν το 1920 σχεδόν όλη η «ποπ» μουσική της εποχής ερμηνεύονταν από άνδρες.

Είπαν για την Τζαζ...

«Η μουσική γενικά - και η τζαζ ειδικότερα, ως είδος που στηρίζεται στον αυτοσχεδιασμό - βοηθά να εκφράσει κανείς όσα αισθάνεται. Αυτού του είδους η έκφραση είναι απελευθερωτική για την ανθρώπινη ύπαρξη. Μαθαίνει κανείς να ζει τη στιγμή, να συνεργάζεται και, κυρίως, να σέβεται τους άλλους. Η μουσική, και η τζαζ στην προκειμένη περίπτωση, είναι μια διεθνής γλώσσα που αντιπροσωπεύει την ελευθερία, λόγω της προέλευσής της, καθώς εξελίχθηκε μέσα από τις συνθήκες που επικράτησαν την εποχή της δουλείας. Η τζαζ ζει στη στιγμή και δεν είναι κριτική: όταν ερμηνεύει κανείς στη σκηνή δεν πρέπει να έχει στο νου του τι παίζει ο άλλος μουσικός. Αυτό που απασχολεί τους μουσικούς είναι πώς να επεκτείνουν το μουσικό αποτέλεσμα: δεν έχει νόημα να πει κανείς «δε μ' αρέσει αυτό που παίζει ο x μουσικός», διότι η επικριτική στάση αυτόματα διακόπτει τη ροή της μουσικής. Υπάρχει ένα πνεύμα συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης. Οι αξίες αυτές έχουν ισχύ όχι μόνο στο χώρο της μουσικής αλλά και στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Ο διάλογος είναι κομμάτι της μουσικής και οι ακροατές μπορούν να το νιώσουν. [...] Οι ρίζες της τζαζ βρίσκονται στην ίδια την ουσία της ανθρωπότητας.»

Herbie Hancock, πιανίστας και συνθέτης τζαζ. Πρέσβης καλής θέλησης της UNESCO

«Η τζαζ συνδέθηκε με την ιστορία της αφρο-αμερικανικής κοινότητας στις ΗΠΑ, και οι αξίες των ανθρώπων αυτών συγχωρεύτηκαν στη μουσική, η οποία εκφράζει την ανεκτικότητα και το σεβασμό ακόμη και στη μορφή της. Κάθε μουσικός έχει ένα μέρος σολιστικό, στο οποίο αυτοσχεδιάζει με τρόπο που να αποτελεί τη δική του συνεισφορά στο σύνολο του έργου.»

Giovanni Mirabassi, πιανίστας

«Η ιστορία της τζαζ, τα όσα είχαν υποστεί οι δημιουργοί της μέχρι να φτάσουν στις ερμηνείες που ξέρουμε και οι προσπάθειες των απογόνων τους για να την κρατήσουν ζωντανή, σπρώχνοντας διαρκώς τα όρια και αναδιαμορφώνοντάς την... δείχνουν πως μπορεί κανείς να προωθήσει την ειρήνη και την ανεκτικότητα μέσα από αυτή τη μουσική. Η τέχνη μπορεί να κατευνάσει ακόμη και τα πιο παραγμένα πνεύματα και να ζωντανέψει μνήμες.»

China Moses, τραγουδίστρια, τραγουδοποιός

«Η τζαζ αντιπροσωπεύει μια δημοκρατία γεμάτη ζωντάνια, πάθος και αγάπη. Ως μουσική είναι σαν να μεταφέρει την ύπαρξη σε υψηλότερα επίπεδα, εκεί όπου χτυπά ο παλμός της ανθρωπότητας.»

Michael Rodriguez, τρομπετίστας, συνθέτης

Περισσότερες πληροφορίες: UNESCO International Jazz Day / www.unesco.org

Δίκτυα πόλεων UNESCO

Πόλεις κατά του ρατσισμού και των διακρίσεων

Η UNESCO εξέδωσε πρόσφατα την έκθεση της με τίτλο *Fighting racism and discrimination: Identifying and sharing good practices in the International Coalition of Cities*. Η έκθεση αυτή αποτελεί το αποκορύφωμα των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Συνασπισμού των Πόλεων για Καταπολέμηση του Ρατσισμού και των Διακρίσεων (International Coalition of Cities against Racism and Discrimination – ICCAR), που συστάθηκε από την UNESCO το 2004. Πρόκειται για ένα δίκτυο πόλεων οι οποίες μοιράζονται τις εμπειρίες τους με στόχο την βελτίωση των πρακτικών τους για καταπολέμηση του ρατσισμού, των διακρίσεων, της ξενοφοβίας και του αποκλεισμού. Η έκδοση αυτή θα περιλαμβάνει περισσότερες από 50 καλές πρακτικές τις οποίες έχουν υιοθετήσει περισσότερα από 38 μέλη του Συνασπισμού. Η έκθεση περιλαμβάνει σημαντικά ζητήματα που αφορούν τους διαφορετικούς ρόλους και υπηρεσίες των πόλεων έτσι ώστε να ενημερώσουν αλλά και να ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη για το έργο που γίνεται στον τομέα των διακρίσεων. Σε αυτή τη βάση, η UNESCO ευελπιστεί ότι η παρούσα έκθεση αποτελεί μόνο το πρώτο βήμα στην δημιουργία και διατήρηση διόδων επικοινωνίας μεταξύ των πόλεων σε όλο τον κόσμο. Με την προβολή καινοτόμων πρακτικών των τοπικών αρχών και την κριτική αποτίμησή τους, με ιδιαίτερη έμφαση στους λόγους που συνέβαλαν στην επιτυχία της κάθε πρακτικής, η έκθεση στοχεύει να καταδείξει

τη δυνατότητα εφαρμογής των πρωτοβουλιών αυτών και τις προοπτικές για μεταφορά τους και αλλού. Επιπλέον, καθώς οι πόλεις - μέλη του δικτύου δραστηριοποιούνται όλο και περισσότερο και νέες πόλεις εντάσσονται στο δίκτυο, η συλλογή καλών πρακτικών θα εμπλουτιστεί και μαζί με αυτή η προσφορά της UNESCO στον παγκόσμιο αγώνα κατά των διακρίσεων.

Δίκτυο Δημιουργικών πόλεων

Το Μάιο του 2012 άλλες τρεις πόλεις (Norwich, Πεκίνο, Jeonju) προστέθηκαν στο Δίκτυο Δημιουργικών Πόλεων της UNESCO (Creative Cities Network), που εγκαινιάστηκε το 2004 με στόχο να προωθήσει την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη πόλεων σε ανεπτυγμένα και αναπτυσσόμενα κράτη. Οι πόλεις που υποβάλλουν αίτηση για να συμμετέχουν στο συγκεκριμένο δίκτυο επιδιώκουν την προβολή της τοπικής δημιουργικότητάς τους και συγχρόνως συμβάλλουν στην ανάδειξη της πολιτιστικής ποικιλομορφίας, που αποτελεί βασικό στόχο της UNESCO. Στο σύγχρονο κόσμο, όπου περισσότερο από το μισό του παγκόσμιου πληθυσμού ζει σε πόλεις, η έννοια των Δημιουργικών Πόλεων στηρίζεται στην πεποίθηση ότι ο πολιτισμός μπορεί να δραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανανέωση του αστικού χώρου και τρόπου ζωής. Καθώς οι δημιουργικές βιομηχανίες συμβάλλουν στην κοινωνική διαμόρφωση της πόλης, στην πολιτιστική ποικιλομορφία και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, ενδυναμώνουν παράλληλα την αίσθηση του ανήκειν σε μια κοινότητα και βοηθούν στον προσδιορισμό μιας κοινής ταυτότητας.

Πόλεις Λογοτεχνίας

Εδιμβούργο, Σκωτία
Iowa, ΗΠΑ
Μελβούρνη, Αυστραλία
Δουβλίνο, Ιρλανδία
Reykjavík, Ισλανδία
Norwich, Ηνωμένο Βασίλειο
Πόλεις Κινηματογράφου
Bradford, Ηνωμένο Βασίλειο
Σύδνεϋ, Αυστραλία

Πόλεις Μουσικής

Bologna, Ιταλία
Γλασκόβη, Ηνωμένο Βασίλειο
Σεβίλλη, Ισπανία
Βογοτά, Κολομβία

Πόλεις Σχεδιασμού

Βερολίνο, Γερμανία
Buenos Aires, Αργεντινή
Kobe, Ιαπωνία
Μοντρεάλ, Καναδάς
Nagoya, Ιαπωνία
Shenzhen, Κίνα
Shanghai, Κίνα
Πεκίνο, Κίνα
Σεούλ, Κορέα
Saint-Etienne, Γαλλία
Graz, Αυστρία

Πόλεις για Οπτικοακουστικά

Lyon, Γαλλία

Πόλεις Χειροτεχνίας και Λαϊκής Τέχνης

Aswan, Αίγυπτος
Kanazawa, Ιαπωνία
Santa Fe, New Mexico, ΗΠΑ
Icheon, Κορέα
Hangzhou, Κίνα

Πόλεις Γαστρονομίας

Porayan, Κολομβία
Chengdu, Κίνα
Östersund, Σουηδία
Jeonju, Κορέα

Για περισσότερες πληροφορίες:
<http://portal.unesco.org/culture/en/>

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Πολιτισμός στην Εκπαίδευση κατά του AIDS/HIV

Η UNESCO αξιοποιεί τις τέχνες και τη δημιουργικότητα ως εργαλεία για την εκπαίδευση σχετικά με το AIDS / HIV. Χορός, χιπ hop, θέατρο σκιών, ζωγραφική, γράφιτι, ποίηση συγγραφής σεναρίου αποδεικνύεται ιδιαίτερα, χρησιμοποιούνται ως ελκυστικά μέσα για "education". Συγκεκριμένα, η UNESCO σε συνεργασία με το Ruli City Nengguan Performing arts Training Center στην Κίνα ξεκίνησαν το project «Art Experimental Activities» με στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου και πρόληψης του AIDS/HIV.

Τροφή και Νερό

Η UNESCO στηρίζει προγράμματα που προωθούν την επεξεργασία και κατανάλωση τοπικών προϊόντων, στο Εκουαδór επικεντρώθηκε στην αναβίωση αρχέγονων τρόπων ζωής των Shuar Aja, αρχίζοντας από παραδοσιακές πρακτικές καλλιέργειας. Το πρόγραμμα στήριξε 50 οικογένειες και συνέβαλε στην αναβίωση 65 ειδών εδώδιμων φυτών και θεραπευτικών βοτάνων. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες ενίσχυσαν τη συνεργασία και τη συνείδηση κοινής ταυτότητας μεταξύ των ανθρώπων της περιοχής, δημιούργησαν θέσεις εργασίας και διασφαλίζουν τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Πολιτισμός και Οικο-Τουρισμός

Η UNESCO και η Νορβηγία επιχορήγησαν ένα πρόγραμμα προσέλκυσης και ανάπτυξης πολιτιστικού και οικολογικού τουρισμού στην περιοχή της Κεντρικής Ασίας και των Ιμαλαίων, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων, NGOs και τουριστικών πρακτόρων, ώστε να επωφελοούνται οι τοπικοί

πληθυσμοί από ευκαιρίες εργοδότησης και βιοπορισμού που μπορεί να αποφέρει ο τουρισμός. Το πρόγραμμα συμβάλλει έτσι στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη, στον περιορισμό της φτώχειας στις επτά χώρες που εμπλέκει (Ινδία, Ιράν, Καζακιστάν, Κιργιστάν, Νεπάλ, Πακιστάν, Τατζικιστάν) προστατεύοντας συγχρόνως το φυσικό περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά τους.

Εισόδημα με σεβασμό στο Οικοσύστημα

Στο Μάλι οι γυναίκες φημίζονται για τη γνώση τους στη βαφή υφασμάτων. Ωστόσο, η χρήση χημικών βαφών και τα τοξικά απόβλητα που μολύνουν το πόσιμο νερό στο υπέδαφος ή τον ποταμό Νίγηρα φαίνεται να ευθύνονται για προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι, καθώς και για τη μόλυνση ευαίσθητων οικοσυστημάτων της περιοχής (όπως το Djenné, χώρα Παγκόσμιας Κληρονομιάς). Για την αντιμετώπιση της κατάστασης, η UNESCO στηρίζει την κατασκευή ενός εργοστασίου βαφής υφασμάτων με φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους, στα πλαίσια του προγράμματος "Niger Loire: Governance and Culture", το οποίο επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στόχος είναι η «αποτοξίνωση» της περιοχής, η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των γυναικών και η ενθάρρυνσή τους να αναλάβουν πρωτοβουλίες, να πειραματιστούν με φυσικά μέσα βαφής και να συνεργαστούν αρμονικά μεταξύ τους.

Σαχάρα: Άνθρωποι και Πολιτισμός

Στα πλαίσια της καταπολέμησης της φτώχειας (Millenium Development Goals), ο στόχος του συγκεκριμένου Προγράμματος της UNESCO «The Sahara of Cultures and Peoples» είναι να βοηθήσει τα κράτη της Σαχάρας στο σχεδιασμό και την εφαρμογή στρατηγικών αειφόρου ανά-

πτυξης, αξιοποιώντας την υλική και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Τα κράτη που εμπλέκονται στο πρόγραμμα είναι: Αλγερία, Αίγυπτος, Τσαδ, Μαρόκο, Λιβύη, Μάλι, Μαυριτανία, Νιγηρία, Σουδάν, Τυνσία.

Εργοδότηση και Παγκόσμια Κληρονομιά

Το Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς στην κοιλάδα Bamijan εργοδότησε 500 κατοίκους της περιοχής για περίοδο 6 μηνών κάθε χρόνο (μεταξύ 2003 - 2010) για την υλοποίηση έργων που σχετίζονταν με τη συντήρηση του χώρου. Επίσης, εξασφαλίστηκε η αγορά υπηρεσιών επιτόπιου προσωπικού για την προστασία του μνημείου, διοργανώθηκαν εκπαιδευτικά εργαστήρια συντήρησης και εργοδοτήθηκαν για διάστημα 2-3 ετών Αφγανοί ερευνητές, συντηρητές και εμπειρογνώμονες σε θέματα αρχαιολογίας, καταγραφής και διαχείρισης.

Συντήρηση Μνημείων και Τοπικές Κοινότητες

Στη Μοζαμβίκη, μεταξύ 2005-2010, η UNESCO ανέλαβε την πρώτη φάση της συντήρησης και προσαρμογής του φρουριού του Αγίου Σεβαστιανού, που είναι Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Το πρόγραμμα στηρίζεται στην αντίληψη ότι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς συνδέεται με την αειφόρο ανάπτυξη και τον περιορισμό της φτώχειας. Ήδη το πρόγραμμα έχει επιτύχει τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της περιοχής και αποτελεί πόλο έλξης τουριστών. Μόνο σε ένα χρόνο εργοδοτήθηκαν 100 άνθρωποι, παρέχοντας πολύτιμη εμπειρία στους αποφοίτους του τεχνικού σχολείου της περιοχής. Η εργασία τους δε βοήθησε απλώς στην προστασία του μνημείου αλλά συνέβαλε και στην εξασφάλιση πόσιμου νερού για την κοινότητα με τη δημιουργία δύο δεξαμενών κοντά στο φρούριο.

UNITED
NATIONS

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ 2011

Η Παγκόσμια έκθεση των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) για τη Νεολαία για το έτος 2011, εκδόθηκε πρόσφατα από τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών θεμάτων του Οργανισμού. Σε μεγάλο βαθμό η έρευνα βασίστηκε στη συλλογή πληροφοριών από νέους ηλικίας 15 - 30 ετών με αφετηρία μια ηλεκτρονική συνομιλία με τους νέους η οποία πραγματοποιήθηκε στην ειδική πλατφόρμα που σχεδιάστηκε στην ιστοσελίδα του τμήματος Οικονομικών και Κοινωνικών θεμάτων των ΗΕ, μεταξύ 11 Οκτωβρίου και 7 Νοεμβρίου 2011. Στην παρούσα έρευνα είχαν ενεργό συμμετοχή εκπρόσωποι οργανισμών νεολαίας ανά τον κόσμο αλλά και νέοι που δεν ανήκουν σε κάποια συγκεκριμένη οργάνωση, οι οποίοι κλήθηκαν να συζητήσουν το ζήτημα της μετάβασης από το χώρο του σχολείου και τυχόν άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στο χώρο της εργασίας.

Παγκόσμια θέματα, ιδιωτικές εμπειρίες

Η μετάβαση των νέων στο χώρο εργασίας σηματοδοτεί μία σημαντική χρονική στιγμή στον κύκλο της ζωής τους. Σηματοδοτεί το στάδιο της ανεξαρτησίας, της οικονομικής και κοινωνικής παραγωγής και πολύ συχνά θέτει τις προδιαγραφές για τις δυνατότητες ενός ατόμου σχετικά με την εξασφάλιση εισοδήματος, την επιλογή εργασίας και τη δυνατότητα ανέλιξης. Συμπερασματικά, ο τρόπος με τον οποίο ένα άτομο εισέρχεται στον εργασιακό χώρο μιας κοινωνίας επηρεάζει τις ευρύτερες εργασιακές προοπτικές του. Ανάλογα με το πότε και το πώς αυτή η μετάβαση λαμβάνει χώρα, επηρεάζεται συνάμα η ευημερία του ατόμου καθώς και οι σχέσεις του με την οικογένεια, τους φίλους, την κοινότητα στη οποία ζει και την κοινωνία γενικότερα. Επιπλέον, η είσοδος στην εργασία πολλές φορές συσχετίζεται με την είσοδο των νέων στην ενήλικη ζωή και με την ανεξαρτησία, και είναι ουσιαστικής σημασίας ως πηγή εισοδήματος τόσο για τα ίδια τα άτομα, όσο και για τις οικογένειές τους. Με λιγότερη εργασιακή εμπειρία από πολλούς ενήλικες, οι νέοι πολλές φορές συναντούν ιδιαίτερες δυσκολίες στο ζήτημα πρόσβασης στην εργασία. Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό για την Εργασία τα ποσοστά ανεργίας στους

νέους, τα οποία έχουν κατά πολύ ξεπεράσει αυτά άλλων ηλικιακών ομάδων, σημείωσαν την μεγαλύτερη αύξηση το 2009, με τους άνεργους νέους να φτάνουν τα 75.8 εκατομμύρια. Ακόμη και αφού βρουν δουλειά, οι νέοι εργαζόμενοι συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν ασταθείς όρους εργασίας, καθώς και λιγότερες ευκαιρίες ανάπτυξης δεξιοτήτων και ανέλιξης. Επιπλέον, είναι πιο πιθανό να βρίσκονται σε ευάλωτα επαγγέλματα, κάτι το οποίο μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τα μελλοντικά τους εισοδήματα και τις συνθήκες διαβίωσης τους. Συγκεκριμένα, οι νέοι αποτελούν σε παγκόσμιο επίπεδο ένα δυσανάλογο ποσοστό από αυτούς που έχουν κατονομαστεί ως εργαζόμενοι φτωχοί. Στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να διαφωτίσουν και να ενημερώσουν πολιτικές σχετικά με τους εργαζόμενους φτωχούς, από τους οποίους οι περισσότεροι εργάζονται στην άτυπη εργασία, είναι περιορισμένα.

Η πρόκληση της εργοδότησης των νέων έχει ενταθεί με την παρατεταμένη παγκόσμια οικονομική κρίση, η οποία μπορεί να έχει ως επακόλουθο μακροχρόνιες συνέπειες τόσο για τους νέους όσο και για την κοινωνία ευρύτερα. Ταυτόχρονα, οι προσπάθειες για προβολή της νεολαίας και των ζητημάτων που την απασχολούν, έχουν λάβει εκτεταμένη δημοσιότητα τα τελευταία χρόνια κυρίως μέσω των

πρωτοβουλιών των Η.Ε., τα κράτη μέλη των οποίων υιοθέτησαν το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Δράσης για την Νεολαία για το 2000 και Έπειτα και τον καθορισμό του έτους 2011 ως Παγκόσμιο Έτος Νεολαίας.

Σε μερικές περιπτώσεις, η πρόκληση αυτή καθοδηγείται και από τους φόβους για κοινωνική αναταραχή. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μία από τις αιτίες που οδήγησαν στις πρόσφατες επαναστάσεις της «Αραβικής Άνοιξης» αποτέλεσαν τα ανησυχητικά υψηλά ποσοστά ανεργίας στους νέους στη Μέση Ανατολή και στην περιοχή της Βόρειας Αφρικής. Τα ποσοστά ανεργίας των νεαρών γυναικών σε αυτές τις περιοχές είναι αξιοσημείωτα και φτάνουν το 39,4% στη Μέση Ανατολή και το 25,5% στη Βόρεια Αφρική. Επιπλέον, είναι γεγονός ότι σε οικονομίες με χαμηλό εισόδημα, οι νέοι έχουν περιορισμένη ή και καθόλου πρόσβαση και στήριξη από δίκτυα κοινωνικής ασφάλειας, επομένως δεν έχουν την πολυτέλεια να βρίσκονται χωρίς εργασία. Αυτό τους καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτους σε εκμετάλλευση καθώς είναι πολύ πιθανό να αναγκαστούν να δεχτούν οποιαδήποτε μορφή εργασίας τους προσφερθεί έτσι ώστε να εξασφαλίσουν κάποιο εισόδημα. Παρόλα αυτά, όπως τονίζει ο Εμαντ, 28 ετών, από την Αίγυπτο, οι πρόσφατες πολιτικές επαναστάσεις οι οποίες καθοδηγήθηκαν από νέους και νέες καταδεικνύουν μία νεολαία η οποία αναγνωρίζει τη σημασία της καλής διακυβέρνησης και της ενδυνάμωσης της νεολαίας. Όπως αναφέρει: *Επανάστασήσαμε με την ελπίδα ότι μόλις εξασφαλιστεί ένα σύστημα καλής διακυβέρνησης, η Αίγυπτος θα προσελκύσει επενδύσεις και εργασιακές ευκαιρίες. Υπάρχει μία στενή σχέση μεταξύ της ασφάλειας και της οικονομικής και κοινωνικής ενδυνάμωσης, και η νέα γενιά αντιλαμβάνεται αυτή τη διασύνδεση και παλεύει για να εξασφαλίσει και τα δύο.*

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η ανεργία των νέων έχει επίσης παρουσιάσει άνοδο στις οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών, όπως στην Ισπανία και στην Ελλάδα για παράδειγμα, όπου τα ποσοστά ανεργίας άγγιξαν το 48.9% και το 45.1% αντίστοιχα το 2011. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, οι νέοι αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο χαμηλής μισθοδοσίας, εργασίας κάτω από επικίνδυνες συνθήκες, προσωρινή εργοδότηση καθώς και μειωμένες προοπτικές για ανέλιξη. Επιπλέον, το γεγονός αυτό συντείνει στη μείωση τόσο της διαπραγματευτικής δύναμης των νέων εργαζομένων όσο και της δυνατότητας τους να οργανώνονται για προώθηση καλύτερων συνθηκών εργασίας. Πιο ευάλωτες στην υπό-απασχόληση και αβέβαιη εργοδότηση παραμένουν

‘Οι νέοι δεν χρειάζονται μόνο την ευκαιρία να εκπαιδευτούν ώστε να γίνουν καλύτεροι ηγέτες, αλλά και την ευκαιρία να γίνουν ηγέτες’

Shayla, Ηνωμένες Πολιτείες

Σύμφωνα με το Διεθνή Οργανισμό Εργασίας, ο όρος ‘αξιοπρεπής εργασία’ αναφέρεται στις συνολικές προσδοκίες των ανθρώπων στην εργασιακή τους ζωή. Συνίσταται από τέσσερις πυλώνες: δημιουργία εργασίας, δικαιώματα στο χώρο εργασίας, κοινωνική προστασία και κοινωνικός διάλογος, με την ισότητα των φύλων να αποτελεί διαθεματικό στόχο.

οι νεαρές γυναίκες, παρόλη τη σημαντική πρόοδο που επιτεύχθηκε ως προς την ισότητα στον τομέα της εκπαίδευσης και της εργασίας.

Επίσης, πέραν της ανεργίας, ένας μεγάλος αριθμός νέων βρίσκουν εργασία στους τομείς της άτυπης αγοράς εργασίας, η οποία έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει πρόσβαση σε βασικές παροχές και εργασιακά δικαιώματα όπως ασφάλεια υγείας, κοινωνικές ασφάλισεις και άλλα μέτρα κοινωνικής προστασίας. Επιπλέον, η άτυπη εργασία δεν εμπίπτει στον κυβερνητικό έλεγχο και επομένως οι εργαζόμενοι είναι ευάλωτοι σε συνθήκες εκμετάλλευσης. Επιπλέον, 152 εκατομμύρια νεαρών εργαζομένων διαμένουν σε νοικοκυριά που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Η «εργασιακή φτώχεια» επομένως επηρεάζει περίπου το διπλάσιο αριθμό νέων σε παγκόσμιο επίπεδο απ’ ότι η ανεργία. Ταυτόχρονα, οι εργαζόμενοι φτωχοί πολλές φορές δεν μπορούν να διεκδικήσουν ένα ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης το οποίο θα μπορούσε πιθανόν να τους προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες για μια καλύτερη ποιοτικά εργασία. «Η έλλειψη εργασιακών ευκαιριών αλλά και πολιτικής για προώθηση της εργοδότησης των νέων αποτελεί μία από τις κύριες αιτίες μετανάστευσης των νέων», παρατηρεί ο Σερμπάστιαν από τη Ρουμανία. «και αυτό οδηγεί τους νέους να ηγαίνονται στο εξωτερικό αναζητώντας χαμηλού επιπέδου εργασία, που δεν απαιτεί επαγγελματική κατάρτιση αλλά τους προσφέρει μία καλύτερη ζωή/καλύτερες οικονομικές προοπτικές». Οι νεαροί μετανάστες πολλές φορές υποχρεώνονται να αποδεχτούν αυτές τις χαμηλόμισθες μορφές εργασίας για τις οποίες έχουν επιπλέον προσόντα επειδή τα πανεπιστημιακά τους διπλώματα δεν αναγνωρίζονται στη χώρα υποδοχής.

Για την εξομάλυνση αυτών των προβλημάτων ορισμένοι συμμετέχοντες στην έρευνα εισπ-

γήθηκαν τη δημιουργία ή ενίσχυση προγραμμάτων κυβερνητικών και μη-κυβερνητικών οργανισμών τα οποία είναι σχεδιασμένα για την βελτίωση των επαγγελματικών ευκαιριών των νέων μέσω της παροχής εκπαίδευσης σε δεξιότητες και εθελοντική εργασία. Όπως αναφέρει η Ayshah από Κένυα για την κοινότητα στην οποία ζει: ‘Οι νέοι εμπλέκονται και σχηματίζουν ομάδες που θα τους βοηθήσουν να αναγνωρίσουν επαγγελματικές ευκαιρίες στην κοινότητα τους. Εμείς υποστηρίζουμε ότι οι νέοι πρέπει να είναι δημιουργοί της εργασίας τους και όχι μόνο να ψάχνουν για εργοδότηση’.

Στο ίδιο πνεύμα πολλοί νέοι υποστήριξαν την προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας σαν μια λύση στην αυξανόμενη ανεργία: ‘Αυτό που χρειαζόμαστε είναι να αναπτύξουμε τις επιχειρηματικές μας δεξιότητες και ικανότητες, ώστε αντί να περιμένουμε εργοδότηση, να είμαστε ικανοί να δημιουργήσουμε εργασιακές ευκαιρίες για τους εαυτούς μας αλλά και για τους άλλους’, Hawawu, 27, Ghana.

Ο ρόλος της εκπαίδευσης στην προετοιμασία για εργοδότηση

Σύμφωνα με τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών για Εκπαιδευτικά, Επιστημονικά και Πολιτιστικά Θέματα (UNESCO), κατά τη διάρκεια της εφηβείας η τυπική εκπαίδευση αποτελεί την πιο αποτελεσματική βάση για την ανάπτυξη γνωσιολογικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων διαβίωσης. Επιπλέον, ενώ ο αριθμός των εφήβων που βρίσκονται εκτός του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος παγκοσμίως (το 2008 ήταν ελάχιστα κάτω από τα 74 εκατομμύρια) έχει σημειώσει μείωση, υπάρχουν τεράστιες γεωγραφικές διαφοροποιήσεις. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση υποφέρει από υψηλά επίπεδα ανισότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς οι περισσότερες πλούσιες χώρες βρίσκονται κοντά στην επίτευξη της καθολικής εγγραφής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ

© Inez Forbes, France

‘Εργασιακή φτώχεια’

Μία μονάδα μέτρησης για άτομα τα οποία ενώ εργάζονται, ταυτόχρονα ζουν σε νοικοκυριά στα οποία το εισόδημα/δαπάνες είναι μικρότερο από US\$1.25 για κάθε άτομο την ημέρα .

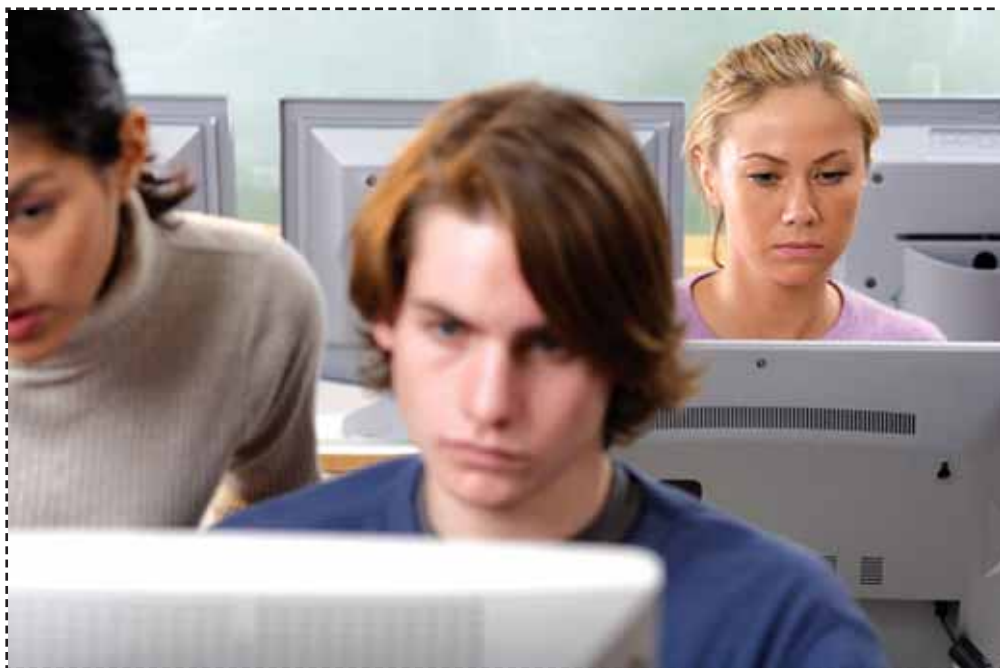
Πηγή: Διεθνής Οργανισμός για την Εργασία

οι αναπτυσσόμενες χώρες έχουν ακόμα πολύ δρόμο να διανύσουν.

Επίσης σημαντική δεν είναι μόνο η πρόσβαση στην εκπαίδευση αλλά και η πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση. Αυτό είναι πολύ σημαντικό σε μια συνεχώς αναπτυσσόμενη οικονομία η οποία βασίζεται σε δεξιότητες, και όπου τα ανώτερα εκπαιδευτικά (δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια, επαγγελματικά) συστήματα παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη δεξιοτήτων. Δυστυχώς και σε αυτή την περίπτωση υπάρχουν τεράστιες παγκόσμιες ανισότητες αφού όπως αναφέρεται στην Έκθεση της UNESCO, Education for All Global Monitoring Report 2011, η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εξελίσσεται με πολύ πιο αργούς ρυθμούς στις φτωχότερες χώρες. Αν αυτή η εξέλιξη δεν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις μελλοντικές τάσεις οικονομικής ανάπτυξης και παγκοσμιοποίησης. Επιπλέον, στο 7ο Youth Forum της UNESCO που διεξήχθη στο Παρίσι μεταξύ 17 και 20 Οκτωβρίου 2011, τονίστηκε η σημασία της υψηλού επιπέδου και πολύπλευρης εκπαίδευσης για την επίτευξη αξιοπρεπούς εργασίας. Συγκεκριμένα, μία εισήγηση που αφορά τον τομέα της Εκπαίδευσης αναφέρει:

‘Σε απάντηση των προκλήσεων στην αγορά εργασίας, ενθαρρύνουμε τα κράτη-μέλη να επεκτείνουν τις προοπτικές στο χώρο της εκπαίδευσης με το να συμπεριλάβουν επιχειρηματικές δεξιότητες και ευκαιρίες για πρακτική εξάσκηση [...] για τους νέους οι οποίες να είναι εναρμονισμένες με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, ειδικότερα σε μη-παραδοσιακούς τομείς εργασίας, όπως η διαδικτυακή εκπαίδευση’.

Επιπρόσθετα, οι νέοι που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα γενικά συμφώνησαν ότι πολλά εκπαιδευτικά συστήματα ανά τον κόσμο δεν είναι επαρκώς σχεδιασμένα και εναρμονισμένα ώστε να ανταποκρίνονται στις δυναμικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Πολλοί από τους νέους τόνισαν τη σημασία του εθελοντισμού και της πρακτικής εξάσκησης κατά τη διάρκεια των σπουδών ή ακόμα και από το σχολείο με στόχο την εφαρμογή της θεωρίας στη πράξη αλλά και την απόκτηση εργασιακής πείρας και κοινωνικών δεξιοτήτων. Η πρακτική εξάσκηση όμως πολλές φορές μπορεί να οδηγήσει και σε εκμετάλλευση των εκπαιδευόμενων από τον εργοδότη ως μία πηγή φθηνού εργασιακού προσωπικού και χωρίς να είναι πάντα σίγουρο ότι θα ακολουθήσει η εργοδότηση τους.

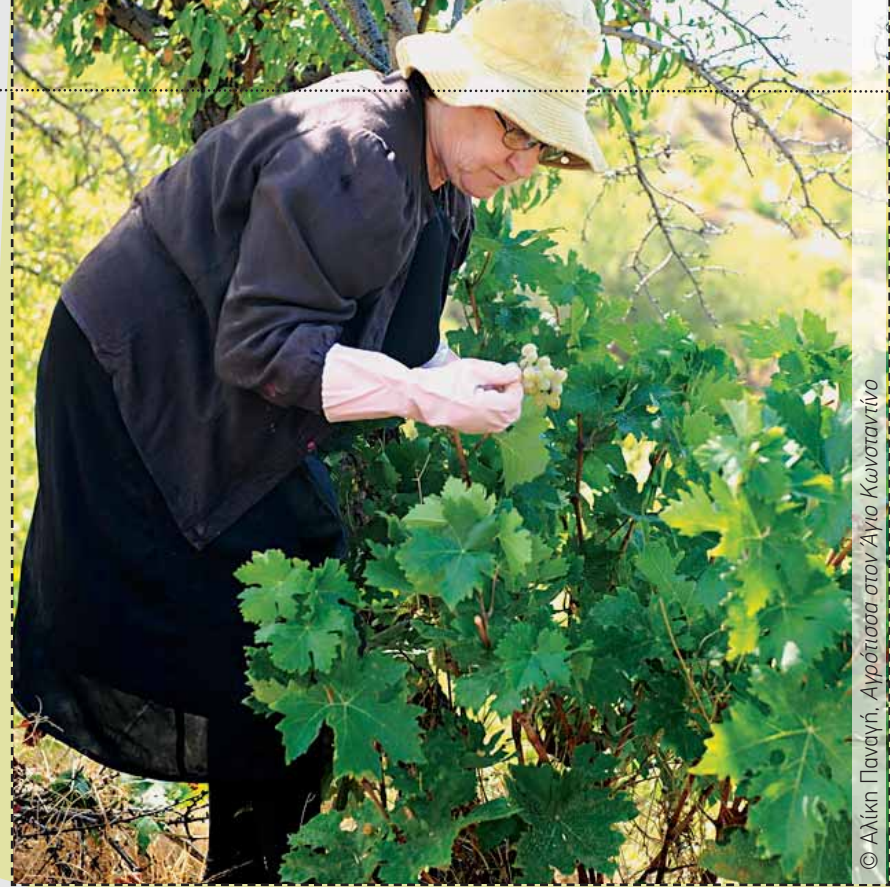
‘Το γερμανικό μοντέλο προγραμμάτων πρακτικής εξάσκησης είναι το αποτέλεσμα ισχυρών δεσμεύσεων μέσω διαπραγμάτευσης και κοινωνικού διαλόγου και είναι μέρος των ευρύτερων Γερμανικών εργασιακών σχέσεων και του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Σε αυτή την περίπτωση η επαγγελματική εκπαίδευση/άσκηση μπορεί να οδηγήσει σε αξιοπρεπή εργασία. Αλλά η αύξηση της ‘ευέλικτης’ και της περιορισμένου χρόνου εργοδότησης, σε συνάρτηση με τις οικονομικές αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών, δημιούργησαν ένα σύστημα δύο ταχυτήτων για τους νεαρούς εργαζόμενους στη Γερμανία: αυτούς που κάνουν πρακτική εξάσκηση μετά το σχολείο και πολύ πιθανό να βρουν αξιοπρεπή εργασία και αυτούς που είναι είτε άνεργοι είτε μέρος του συνεχώς αναπτυσσόμενου χαμηλόμισθου και αβέβαιου τομέα εργοδότησης της Γερμανίας (McJobs). Επομένως όταν προτείνουμε ιδέες για άλλες χώρες, πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη ότι η επαγγελματική/πρακτική εκπαίδευση πρέπει να αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου εργοδότησης’.

Steffi, 29, Γερμανία

Τι εισηγούνται οι νέοι

- Παροχή ευκαιριών πρακτικής εξάσκησης/εκπαίδευσης και ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας.
- Διασφάλιση της εφαρμογής των πολιτικών που σχεδιάζονται για καταπολέμηση της ανεργίας στους νέους.
- Διασφάλιση ότι οι συνθήκες εργασίας προωθούν την παροχή ίσων ευκαιριών και τη μη διάκριση.
- Βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, με εναρμόνιση του αναλυτικού προγράμματος στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανόμενης και της ανάπτυξης πρακτικών δεξιοτήτων.
- Η επαγγελματική εκπαίδευση, η πρακτική άσκηση (internship) και η μη τυπική εκπαίδευση θα έπρεπε να τυγχάνουν ευρύτερης αναγνώρισης από τους εργοδότες ως αξιόλογα στοιχεία μιας περιεκτικής εκπαίδευσης, τα οποία θα ενισχύουν τα προσόντα του υποψήφιου για εργασία.
- Οι κυβερνήσεις και ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να διασφαλίσουν την παροχή της ευρύτερης δυνατής πληροφόρησης στους νέους και να στηρίξουν τις κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη πρόσβαση και ολοκλήρωση της εκπαίδευσης τους, όπως οι άποροι νέοι και οι νέοι από περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες.
- Εφαρμογή μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων και ιδιωτικού τομέα, για την παροχή πρακτικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης σε όλους τους επαγγελματικούς τομείς.
- Παροχή ευκαιριών για πρακτική/επαγγελματική άσκηση πριν το τέλος των πανεπιστημιακών σπουδών με στόχο της προετοιμασίας των νέων για εργοδότηση.
- Ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου μεταξύ νεολαίας και κυβερνήσεων για ενίσχυση της φωνής των νέων στα θέματα που τους αφορούν.

Πηγή: unworldyouthreport.org

© Αλίκη Πανογιή, Αγρότισσα στον Άγιο Κωνσταντίνο

Πεδία δράσης της UNESCO για την προώθηση της ισότητας των φύλων

Παγκοσμιοποίηση και Δικαιώματα των Γυναικών

Η παγκοσμιοποίηση είναι μία πολυδιάστατη διαδικασία πολιτικής, κοινωνικής, πολιτισμικής και ιδεολογικής αλλαγής. Παρόλο που συντέινει στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας των γυναικών για προώθηση των δικαιωμάτων τους, επέφερε και μία αύξηση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων των γυναικών με τη «θηλυκοποίηση» της φτώχειας, την εξάπλωση του θρησκευτικού φονταμενταλισμού και των νέων μορφών милитарισμού και ένοπλης σύρραξης. Στόχος της UNESCO είναι η διαφώτιση για τις έμφυλες πτυχές της παγκοσμιοποίησης καθώς και η προώθηση μηχανισμών για ενδυνάμωση της διεθνούς αλληλεγγύης και συνεργασίας για εφαρμογή των δικαιωμάτων των γυναικών παγκοσμίως.

Φύλο, Ειρήνη και Ένοπλες Σύγκρουσεις

Οι συνθήκες ένοπλης σύγκρουσης καθώς και η περίοδος της ανοικοδόμησης μετά το τέρμα των εχθροπραξιών αποτελούν ιδιαίτερες προκλήσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών. Τα προγράμματα της UNESCO που εφαρμόζονται κάτω από αυτές τις συνθήκες στοχεύουν στην ενίσχυση της γνώσης και κατανόησης των μεταλλάξεων που λαμβάνουν χώρα στις έμφυλες σχέσεις κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος μίας ένοπλης σύγκρουσης, καθώς και στη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των γυναικών και της πλήρους συμμετοχής τους στην διαμόρφωση συνθηκών ειρήνης, στην επίλυση της σύγκρουσης και στην ανοικοδόμηση μετά το τέρμα των εχθροπραξιών

Πρόληψη της Έμφυλης Βίας

Οι γυναίκες αποτελούν τα κατεξοχήν θύματα της σεξουαλικής και έμφυλης βίας, ωστόσο και οι άντρες υποφέρουν από διάφορες μορφές της βίας αυτής. Τα στατιστικά για την έκταση της έμφυλης βίας ανά το παγκόσμιο είναι ανησυχητικά και δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Είναι φανερό ότι για καταπολέμηση αυτής της βίας πρέπει να αντιμετωπιστεί η ανισότητα των φύλων και να δημιουργηθούν νέα μοντέλα αρρενωπότητας και θηλυκότητας προς την προώθηση πιο ισοδύναμων σχέσεων μεταξύ των φύλων. Η UNESCO αναγνωρίζοντας την ανάγκη αυτή μέσα από τα προγράμματα της επιδιώκει να διερευνήσει τις γενεσιουργές αιτίες αυτών των ανισωτικών κοινωνικών δομών και των αρνητικών αντιλήψεων γι αυτό δίνει έμφαση στην ενίσχυση της τεχνογνωσίας για έρευνα, εκπαίδευση και υπεράσπιση, έτσι ώστε να ενδυναμώσει τους φορείς άσκησης πολιτικής, την κοινωνία των πολιτών και τις γυναίκες προς την καλύτερη εφαρμογή στρατηγικών για καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

Ισότητα των Φύλων

Η σημασία που προσδίδει η UNESCO στην προώθηση της ισότητας των φύλων αντανακλάται στις διαχρονικές δράσεις του Οργανισμού προς επίτευξη αυτού του στόχου, θέτοντας τον ως μία εκ των δύο Παγκόσμιων Προτεραιοτήτων της. Η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την πλήρη εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών.

Παρόλη την πρόοδο που έχει επιτευχθεί με τη δημιουργία διεθνών οργάνων και συμβάσεων για την προστασία και προώθηση της ισότητας των φύλων, οι προκλήσεις συνεχίζουν να υπάρχουν για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Βία κατά των γυναικών, έμφυλη φτώχεια, αποκλεισμός των γυναικών από τα κέντρα λήψης αποφάσεων σε πολιτικά και οικονομικά ζητήματα, είναι μερικά παραδείγματα που καθιστούν την ισότητα των φύλων ένα διαχρονικό στόχο για την επίτευξη του οποίου απαιτούνται εκ βάθους μεταρρυθμίσεις των κοινωνικών δομών και των σχέσεων μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Γιορτάζοντας τη Διεθνή Μέρα της Γυναίκας στις 8 Μαρτίου 2012, η UNESCO εστίασε την προσοχή της σε μία περιθωριοποιημένη και συχνά άρατη από τα ΜΜΕ και την πολιτική, ομάδα γυναικών, τις γυναίκες των αγροτικών περιοχών. Τα αγροτικά νοικοκυριά, τα οποία διαχειρίζονται γυναίκες, είναι από τα πιο ευάλωτα παγκοσμίως και οι οικογένειες αυτές εμπίπτουν ανάμεσα στα 1.4 δισεκατομμύρια ανθρώπων που ζουν σε καθεστώς κάτω από το όριο της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Επιπλέον, οι γυναίκες και τα κορίτσια που ζουν σε αγροτικές περιοχές έχουν

από τα υψηλότερα ποσοστά εκπαιδευτικής φτώχειας παγκοσμίως. Η UNESCO εκτιμά ότι 80% από τα 67 εκατομμύρια παιδιά που βρίσκονται εκτός σχολείου διαμένουν σε αγροτικές περιοχές και στην πλειοψηφία τους είναι κορίτσια. Επιπρόσθετα, τα νεαρά κορίτσια από φτωχά αγροτικά νοικοκυριά αποτελούν την κοινωνική ομάδα που έχει τις λιγότερες πιθανότητες να πάει σχολείο ή να έχει πρόσβαση στην εκπαίδευση. Αυτό αποτρέπει σε μεγάλο βαθμό την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων και αποτρέπει την αγροτική οικονομική ανάπτυξη. Επομένως, η βελτίωση της εκπαίδευσης των γυναικών και κοριτσιών από αγροτικές περιοχές θα οδηγήσει τόσο στην επίτευξη της ισότητας αλλά και στην εξάλειψη της φτώχειας.

Σύμφωνα με την Γενική Διευθύντρια της UNESCO Irina Bokova, σε μήνυμά της στην Διεθνή Μέρα της Γυναίκας, «τα δικαιώματα των γυναικών των αγροτικών περιοχών πρέπει να προστατεύονται και οι προσδοκίες τους πρέπει να τυχάνουν επαρκούς στήριξης. Η τύχη των γυναικών αυτών είναι μία σοβαρή πρόκληση και ένα σημαντικό αναπτυξιακό ζήτημα. Σε τοπικό επίπεδο, οι γυναίκες αγρότισσες παίζουν ένα ουσιαστικό ρόλο στην στήριξη των νοικοκυριών και των κοινοτήτων τους για διασφάλιση τροφής, εξασφάλιση εισοδήματος και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης. Οι γυναίκες αγρότισσες είναι βασικοί παράγοντες στη γεωργία και στις αγροτικές επιχειρήσεις, ενισχύοντας έτσι την τοπική και παγκόσμια οικονομία. Είναι επίσης φύλακες των τοπικών παραδόσεων και γνώστες των τοπικών περιβαλλοντικών συνθηκών, γεγονός το οποίο μπορεί να συντελέσει ουσιαστικά στην αειφόρο ανάπτυξη και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής».

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ: ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΦΥΛΟ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. (2006). *Χάρτης πορείας για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2006 – 2010*. Βρυξέλλες.

Κυπριακή Δημοκρατία. (2007). *Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ισότητα ανδρών και γυναικών 2007 – 2013*. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης: Μονάδα Ισότητας.

Fairclough, N. (2003). *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London: Routledge.

Ge, J. P. (1999). *An introduction to discourse analysis: Theory and method*. New York: Routledge.

Koutselini, M., & Agathangelou, S. (2006). Gender inequality in the Mass Media: Gender profile in public life. In R.J. Keating (Ed.), *Proceedings of the Seventh International Conference of the International Academy of Linguistics, Behavioral and Social Sciences. Vol. 18* (Paper 48) (CD-ROM). Newport Beach, California.

Pantti, M. (2007). Portraying Politics: Gender, Politik und Medien. In Christina Holtz-Bacha & Nina Reiling (Eds.) *Politikerinnen kommen vor. Wie die Medien mit Frauen in der Politik umgehen*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

UNESCO. (2008). *Approved Programme and Budget for UNESCO 2008-2009*. Retrieved April 28, 2008, from <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001586/158606e.pdf>

Η Έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ για την Ισότητα και την Ενδυνάμωση των Φύλων του Πανεπιστημίου Κύπρου στα πλαίσια της Δέσμης Προγραμμάτων για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία 2009-2010 του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας έχει αναλάβει ένα νέο ερευνητικό πρόγραμμα, με τίτλο "Το προφίλ των γυναικών πολιτικών στην τηλεόραση της Κύπρου: Μια ανάλυση με βάση το φύλο".

Το έργο αυτό σκοπό έχει να περιγράψει το προφίλ των Κυπρίων γυναικών πολιτικών όπως αυτό προβάλλεται μέσα από την κυπριακή τηλεόραση και συγκεκριμένα α) να διερευνήσει σε βάθος το προφίλ των γυναικών-πολιτικών στην τηλεόραση της Κύπρου (περίοδος ενός χρόνου) εξετάζοντας τις εξής παραμέτρους: ποσοτική και ποιοτική παρουσία, θεματολογία προσκλήσεων, λόγος και στερεοτυπική προβολή, β) να σκιαγραφήσει το προφίλ σε σχέση με τον αντίστοιχο τρόπο προβολής και το λόγο των αντρών πολιτικών, γ) να αναλύσει το προφίλ με ημιδομημένες συνεντεύξεις με τους κομματικούς αρχηγούς, δείγμα βουλευτών (ανδρών και γυναικών), ιδιοκτήτες – διευθυντές όλων των παγκύπριων τηλεοπτικών σταθμών και δημοσιογράφους δ) να συμβάλει με τη διάχυση των αποτελεσμάτων στη συνειδητοποίηση του ρόλου των ΜΜΕ στην προώθηση της ίσης συμμετοχής ανδρών και γυναικών στη λήψη πολιτικών αποφάσεων τόσο από τους πολιτικούς, όσο και από τους αρμόδιους φορείς των ΜΜΕ και το ευρύτερο κοινό, ενδυναμώνοντας τη φωνή των Κυπρίων γυναικών πολιτικών παράλληλα και σε συνεργασία με τη φωνή των ανδρών πολιτικών.

Η μεθοδολογία ποικίλλει στις διάφορες φάσεις ανάπτυξης του έργου: Καταγραφή με Κλείδα Παρατήρησης/καταγραφής τηλεοπτικών εκπομπών και δελτίων ειδήσεων (Pantti, 2007, Koutselini & Agathangelou, 2006), Ανάλυση περιεχομένου, ανάλυση λόγου και σημειωτική ανάλυση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων για την εξέταση του τρόπου προβολής και του λόγου

των γυναικών πολιτικών σε δείγμα εκπομπών και δελτίων ειδήσεων και τη σύγκρισή του με τον αντίστοιχο τρόπο προβολής και λόγου των ανδρών-πολιτικών. Την ανάλυση περιεχομένου που μένει περισσότερο σε ποσοτικά στοιχεία θα συμπληρώσει η ανάλυση λόγου και η σημειωτική ανάλυση. Στόχος του διεπιστημονικού αυτού μοντέλου είναι να δείξει πώς οι διάφοροι σημειωτικοί τρόποι (οπτικά και γλωσσικά μέσα) συντείνουν στην προώθηση στερεοτύπων στον τρόπο παρουσίασης των γυναικών και ανδρών πολιτικών. Η ανάλυση λόγου θα δώσει μία εις βάθος κατανόηση του λόγου και θα γίνει με εργαλεία έρευνας την κοινωνική γλώσσα, τη γλώσσα της ταυτότητας, τη διακειμενικότητα του λόγου, τη διαλογική βάση και επεκτάσεις του λόγου και τις σχέσεις που υπονοεί, τις συνδέσεις του λόγου (π.χ. Ge, 1999, Fairclough, 2003). Στοιχεία ανάλυσης των πρωτογενών δεδομένων θα χρησιμοποιηθούν στις ημιδομημένες συνεντεύξεις των ατόμων από το χώρο της ενημέρωσης και της πολιτικής.

Η σημασία και αναγκαιότητα του έργου προκύπτει αφενός από την ανάγκη για ενδυνάμωση της πρακτικής που ακολουθούν τα ΜΜΕ στην Κύπρο -ενός από τους πιο σημαντικούς μηχανισμούς κοινωνικοποίησης- σχετικά με την προβολή των γυναικών πολιτικών, ώστε να ανταποκριθούν αφενός στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) (Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2006) και της UNESCO (2008) και αφετέρου στην ανάγκη για την προώθηση της γυναικείας συμμετοχής στην πολιτική ζωή του τόπου (Κυπριακή Δημοκρατία, 2007).

ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Παγκύπρια Έρευνα που ανέλαβε η Έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ του Πανεπιστημίου Κύπρου για λογαριασμό της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση του Υπουργείου Εργασίας

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του Πανεπιστημίου Κύπρου για ευρεία συνεργασία με όλους τους φορείς που εργάζονται για την υλοποίηση των στόχων της Ισότητας, έχει διεξαχθεί έρευνα για την Ισότητα στην Εργασία και Απασχόληση από την Έδρα ΟΥΝΕΣΚΟ για λογαριασμό της Επιτροπής Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση του Υπουργείου Εργασίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν από τη διευθύντρια της Έδρας καθηγήτρια Μαίρη Κουτσελίνη σε δημοσιογραφική διάσκεψη που έγινε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου στις 2 Μαρτίου 2012. Παρόντες στη διάσκεψη ήταν ανώτεροι και ανώτατοι αξιωματούχοι, εκπρόσωποι κοινοβουλευτικών πολιτικών κομμάτων, ερευνητές και εκπρόσωποι της Ουνέσκο ενδιαφερόμενοι σε θέματα ισότητας φύλων, ενώ χαιρετισμό απηύθυναν ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου, η Υπουργός Εργασίας και η Πρόεδρος της Επιτροπής Ισότητας.

Η έρευνα είχε ως θέμα τις έμφυλες διακρίσεις στο χώρο εργασίας και στόχο την εξέταση των αντιλήψεων αντρών και γυναικών, εργαζομένων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα της Κύπρου, για την ισότητα αντρών και γυναικών στην απασχόληση και εργασία. Οι αντιλήψεις αντρών και γυναικών αναλύθηκαν σε τάσεις και στερεότυπα, στάσεις και συναισθήματα οδηγώντας με αυτόν τον τρόπο την έρευνα ένα βήμα παραπέρα από την απλή καταγραφή στατιστικών και αριθμητικών δεδομένων.

Η μεθοδολογία της έρευνας βασίστηκε τόσο σε ποσοτικές όσο και σε ποιοτικές μεθόδους συλλογής και ανάλυσης δεδομένων. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγιο με 72 ερωτήσεις, τηλεφωνικές και προσωπικές συνεντεύξεις, ενώ για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν η περιγραφική και παραγοντική ανάλυση αλλά και η ανάλυση περιεχομένου και ανάλυση λόγου. Το δείγμα της έρευνας αποτελούσαν 860 γυναίκες και 650 άνδρες εργαζόμενοι στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα της Κύπρου.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η στατιστικά καταγεγραμμένη ανισότητα στην εργασία και απασχόληση στην Κύπρο θεμελιώνεται και διατηρείται από στερεότυπα και προκαταλήψεις εις βάρος της εργαζόμενης γυναίκας. Επίσης ότι οι προκαταλήψεις στην εργασία και απασχόληση δεν περιορίζονται μόνο κατά της γυναίκας. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν 8 παράγοντες στερεοτυπικών αντιλήψεων που αφορούν σε: α) ανωτερότητα αντρών στον χώρο εργασίας, β) αποδοχή εργασιακών ανισοτήτων εις βάρος των γυναικών και ενοχοποίηση της γυναίκας, γ) προτίμηση ευπαρουσίατων ατόμων χωρίς οικογενειακές υποχρεώσεις, δ) ηλικιακή διά-

κριση εις βάρος ατόμων >40 ετών, ε) ανισότητα ευκαιριών και συνθηκών εργασίας υπέρ των αντρών, στ) ρατσισμό εις βάρος των «άλλων» (ατόμων με διαφορετική εθνικότητα/φυλή και αποκλίνουσες σεξουαλικές προτιμήσεις), ζ) ηλικιακή διάκριση εις βάρος νέων ατόμων (<40 ετών) ιδιαίτερα από γυναίκες και η) διάκριση σε αντρικά/γυναικεία επαγγέλματα.

Μέσα από τα αποτελέσματα της έρευνας διαφάνηκαν ακόμη διαφορές στις αντιλήψεις μεταξύ ανδρών και γυναικών που εστιάζονται κυρίως στους 6 από τους 8 παράγοντες. Συγκεκριμένα, σε σύγκριση με τις γυναίκες, οι άντρες πιστεύουν ότι είναι ανώτεροι στο χώρο εργασίας, δείχνουν μεγαλύτερη προτίμηση σε ευπαρουσίαστα άτομα χωρίς οικογενειακές υποχρεώσεις, αποδέχονται σε μεγαλύτερο βαθμό την ανισότητα ευκαιριών ανέλιξης εις βάρος των γυναικών, αποδέχονται το ρατσισμό εις βάρος των «άλλων» και είναι πιο επιρρεπείς σε στερεοτυπικές αντιλήψεις αναφορικά με τα αντρικά και τα γυναικεία επαγγέλματα. Ανάμεσα στα άλλα διαφάνηκαν επίσης διαφορές κατά τομέα απασχόλησης αλλά και κατά θέση εργασίας.

Η έρευνα εξέτασε επίσης το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο της εργασίας, το οποίο κατήγγειλε περίπου το 12% του δείγματος.

Όσον αφορά στις ποιοτικές μεθόδους συλλογής δεδομένων και πιο συγκεκριμένα στις συνεντεύξεις, φάνηκε ότι οι γυναίκες αισθάνονται αδύναμες και απληροφόρητες, ακόμα και αν από κάποιο οργανισμό ή άτομα βρουν συμπαράσταση καθώς αυτή δεν έχει ουσιαστικό «πρακτικό αντίκρυσμα». Οι γυναίκες που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις εξέφρασαν επίσης έντονα αρνητικά συναισθήματα όπως αυτά της πικρίας, της απογοήτευσης, της κατάθλιψης, της αγανάκτησης, του θυμού και της απόγνωσης. Ακόμη πιο αρνητικά συναισθήματα φόβου, απέχθειας και υποτίμησης φάνηκαν μέσα από τις συνεντεύξεις που έγιναν με γυναίκες που υπέστησαν σεξουαλική κακοποίηση στο χώρο της εργασίας.

Η ανισότητα ερμηνεύτηκε ως πολυδιάστατο γεγονός το οποίο θεμελιώνεται σε συμφέροντα, προκαταλήψεις, θεσμικές αγκυλώσεις και δυσκαμψία του συστήματος. Συνεπώς, η οποιαδήποτε στρατηγική για άμβλυνση των έμφυλων διακρίσεων στο χώρο της εργασίας αποβλέπει σε αλλαγή νοοτροπίας καθώς η ισότητα δεν είναι θέμα ελεημοσύνης και παραχωρήσεων προς τη γυναίκα αλλά προσφοράς της γυναίκας προς την κοινωνία και την ανάπτυξη, αλλά και ανθρωπινό δικαίωμα το οποίο παραβιάζεται.

ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΥΛΟΥ (MIGS)

Το Μεσογειακό Ινστιτούτο Μελετών Κοινωνικού Φύλου (MIGS) είναι ένας Μη Κυβερνητικός Οργανισμός ο οποίος προωθεί και συμβάλει σε κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά θέματα όσον αφορά το κοινωνικό φύλο και ιδιαίτερα τις γυναίκες στην Κύπρο. Το Ινστιτούτο αναγνωρίζει τις θεσμικές διακρίσεις κατά των γυναικών και δέχεται ότι οι διακρίσεις αυτές αλλάζουν μορφή μέσα στο χρόνο. Το Ινστιτούτο έχει δεσμευτεί να μειώσει αυτού του είδους τις διακρίσεις με τη χρήση και το συνδυασμό, προγραμμάτων, εκπαιδευτικών εργασιών, ακαδημαϊκής έρευνας και με τον ακτιβισμό.

Μερικοί από τους σκοπούς του Ινστιτούτου είναι:

- Να κεντρίσει το ενδιαφέρον στην έρευνα για θέματα κοινωνικού φύλου στην Μεσόγειο και να προσδιορίσει τα προβλήματα που υπάρχουν και τον τρόπο που μπορούν να αντιμετωπιστούν.
- Συστηματική διεξαγωγή και ανάλυση έρευνας από, προς και για τις γυναίκες.
- Κριτική χρήση υπαρκτών πληροφοριών σε θέματα που αφορούν γυναίκες και το κοινωνικό φύλο όπως έρευνα, στατιστικές πληροφορίες και άλλα στοιχεία με σκοπό να γίνονται συστάσεις για την πολιτική και τις πρακτικές γύρω από το θέμα.
- Προσδιορισμός της ανάγκης για την ανάπτυξη νέας νομοθεσίας όσον αφορά την ισότητα μεταξύ των φύλων.
- Υποστήριξη τοπικών, Ευρωπαϊκών και παγκοσμίων προγραμμάτων πάνω σε ζητήματα που αφορούν και επηρεάζουν τις ζωές των γυναικών όπως η βία στην οικογένεια, η σωματεμπορία γυναικών, η μετανάστευση, η εκπαίδευση και η αγορά εργασίας κ.α.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, το Ινστιτούτο έχει κάνει σημαντικά βήματα στη διάχυση πληροφοριών σε ένα ευρύ κοινό, για τη δημιουργία ισχυρών περιφερειακών και διεθνών διασυνδέσεων και συνεργασιών και στην επέκταση των δραστηριοτήτων προώθησης πολιτικών ισότητας σε όλους τους τομείς. Το MIGS είναι η πρώτη φεμινιστική μη-κυβερνητική οργάνωση στην Κύπρο που συνδυάζει την επιστημονική έρευνα και τον ακτιβισμό.

Το Ινστιτούτο έχει συμμετάσχει σε πολλά Ευρωπαϊκά προγράμματα σε συνεργασία με ακαδημαϊκούς φορείς και μη κυβερνητικούς οργανισμούς στην Κύπρο και σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Δραστηριοποιείται σε μια σειρά θεματικών τομέων συμπεριλαμβανομένων της βίας κατά των γυναικών, της εμπορίας γυναικών, φύλο και μετανάστευση, ίση εκπροσώπηση γυναικών και ανδρών σε κέντρα λήψης των αποφάσεων, και ισότητα των φύλων, νεολαία και εκπαίδευση.

Η καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών υπήρξε σημαντική προτεραιότητα για το Ινστιτούτο από την ίδρυση του. Το Ινστιτούτο δραστηριοποιείται στην ευαισθητοποίηση, τη διεξαγωγή έρευνας, και στην παρακολούθηση των εθνικών και Ευρωπαϊκών πολιτικών για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών σε όλες τις μορφές. Ασκεί πολιτική πίεση για την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές και στρατηγικές για την καταπολέμηση της βίας, καθώς και για την ανάγκη δεσμευτικού Ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου που θα εξασφαλίσει την προστασία των γυναικών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τα δικαιώματα των μεταναστριών αποτελούν επίσης σημαντική προτεραιότητα του Ινστιτούτου τα τελευταία χρόνια. Το Ινστιτούτο προωθεί τα δικαιώματα των γυναικών μεταναστριών σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστριών, με στόχο να τους δοθεί η ευκαιρία να έχουν ενεργό ρόλο στη χάριξη πολιτικών μετανάστευσης και ένταξης. Το MIGS έχει υλοποιήσει προγράμματα ειδικά για τα δικαιώματα των μεταναστριών οικιακών βοηθών και για την ένταξη των νέων

κοριτσιών μεταναστριών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Επιπρόσθετα, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης για ζητήματα που αφορούν στην ισότητα των φύλων και την αποδόμηση των έμφυλων στερεοτύπων ανάμεσα στη νεολαία της Κύπρου αποτελούν για το MIGS ένα βασικό εργαλείο προς την οικοδόμηση υγιών σχέσεων ανάμεσα στα δύο φύλα, αλλά και για εξάλειψη της βίας και της ανισότητας για τις μέλλουσες γενιές. Για το σκοπό αυτό, τα τελευταία χρόνια το MIGS έχει διευρύνει τις δραστηριότητες του για να συμπεριλάβει ενεργά τους τομείς της εκπαίδευσης και της νεολαίας. Μέσω μιας σειράς Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και τοπικών δράσεων που ξεκίνησαν το 2006, το MIGS στοχεύει στη συνεχή έρευνα και την παροχή εκπαιδευτικών εργασιών σε θέματα ισότητας, νεολαίας και εκπαίδευσης που έχουν ως άμεσους αποδέκτες τους νέους, τους εκπαιδευτικούς, τους φορείς άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής, τους εκπαιδευτές νέων αλλά και σύνολα νεολαίας που εργάζονται τόσο στην τυπική όσο και στη μη τυπική εκπαίδευση.

Επιπλέον, το Ινστιτούτο προωθεί δράσεις που αφορούν την υπό-αντιπροσώπηση, αφού οι γυναίκες στην Κύπρο παρά τις κοινωνικές και οικονομικές τους κατακτήσεις, εξακολουθούν να υπό-αντιπροσωπεύονται στα κέντρα λήψης των πολιτικών – κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων. Η Κύπρος είναι μία από τις επτά χώρες της ΕΕ όπου οι γυναίκες εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο με ποσοστό λιγότερο από το 12% και το Υπουργικό Συμβούλιο περιλαμβάνει μόλις τρεις γυναίκες. Αυτοί είναι μόνο μερικοί από τους αριθμούς που δείχνουν ότι η κυπριακή κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, δεν είναι ενθαρρυντική προς τις προσπάθειες των γυναικών να εμπλακούν στην πολιτική ζωή. Το MIGS έχει δραστηριοποιηθεί ενεργά στον τομέα αυτό πραγματοποιώντας εκστρατείες με σκοπό την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης συμπεριλαμβανομένων των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Περισσότερες πληροφορίες:
www.medinstgenderstudies.org
Επικοινωνία: info@medinstgenderstudies.org

ΒΡΑΒΕΙΑ L'OREAL-UNESCO ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Για 14η συνεχόμενη χρονιά η UNESCO σε συνεργασία με το Ίδρυμα L'OREAL βραβεύει πέντε γυναίκες επιστήμονες ως αναγνώριση της εξαιρετικής συνεισφοράς τους στην έρευνα για αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων του αύριο. Τα βραβεία αυτά συνεισφέρουν τόσο στην προώθηση, όσο και στην ενίσχυση του έργου των γυναικών αυτών. Το 2012 βραβεύτηκαν:

Αφρική και Αραβικά κράτη:

Jill Farrant. Κάτοχος Ερευνητικής Έδρας στη Μοριακή Φυσιολογία των Φυτών, Πανεπιστήμιο της Cape Town, Νότιος Αφρική, βραβεύθηκε για την ανακάλυψη της σχετικά με τον τρόπο που επιβιώνουν τα φυτά κάτω από ξηρές συνθήκες. Η Jill Farrant είναι μία πρωτοπόρος επιστήμονας και η κατεξοχήν ερευνήτρια σε παγκόσμιο επίπεδο στο ζήτημα της αναβίωσης των φυτών, τα οποία βρίσκονται σε μια αφυδατωμένη και φαινομενικά νεκρή κατάσταση. Η έρευνα της επικεντρώνεται στη δυνατότητα πολλών ειδών από τα φυτά αυτά να επιβιώσουν χωρίς νερό για μεγάλα χρονικά διαστήματα, κάτι το οποίο μελετά μέσα από διάφορες προσεγγίσεις όπως η μοριακή και η βιοχημική, χρησιμοποιώντας μία μοναδική συγκριτική προσέγγιση και διερευνώντας μία μεγάλη ποικιλία αναβιώσιμων φυτών και ιστών. Απώτερος στόχος της είναι η ανακάλυψη εφαρμογών οι οποίες θα οδηγήσουν στην δυνατότητα ανάπτυξης καλλιέργειών οι οποίες

θα αντέχουν στη ξηρασία, έτσι ώστε να συνεισφέρουν στη διατροφή πληθυσμών που διαβιώνουν κάτω από κλιματικές συνθήκες ανομβρίας και ξηρασίας, κυρίως στην Αφρική. Περαιτέρω όμως, η έρευνα της μπορεί να έχει φαρμακευτικές εφαρμογές.

Ασία / Ειρηνικός:

Ingrid Scheffer. Κάτοχος Έδρας στην Παιδιατρική Νευρολογία, Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης, Αυστραλία, βραβεύτηκε για την ανακάλυψη γονιδίων τα οποία εμπλέκονται σε ορισμένες μορφές επιληψίας. Η Ingrid Scheffer συνεισφέρει στην αλλαγή του τρόπου διάγνωσης και θεραπείας της επιληψίας, μίας διαταραχής του εγκεφάλου η οποία οδηγεί σε αποπληξία και άλλα συμπτώματα τα οποία μπορεί να αποδιοργανώσουν σε εξαιρετικά σημαντικό βαθμό τις ζωές των 50 εκατομμυρίων ανθρώπων που υποφέρουν από αυτή την ασθένεια. Η καθηγήτρια έχει περιγράψει διάφορες μορφές επιληψίας και η ερευνητική της ομάδα ήταν η πρώτη που ανακάλυψε ένα γονίδιο για την επιληψία και μεταγενέστερα πολλά από τα γονίδια που σήμερα είναι γνωστά για τις επιπλοκές που επιφέρουν. Αυτά τα πρωτοποριακά ευρήματα, που έχουν ήδη ενισχύσει τη διάγνωση και τη θεραπεία πολλών ασθενών, και τα οποία μπορούν να οδηγήσουν στην ανάπτυξη νέων θεραπειών, μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν στη γενετική συμβουλευτική. Απώτερος στόχος της καθηγήτριας Scheffer είναι 'να συνεισφέρει σε μία ουσιαστική αλλαγή στη ζωή των ασθενών και των οικογενειών τους μέσω της επιστήμης'.

Ευρώπη

Frances Ashcroft. Καθηγήτρια στο Τμήμα Φυσιολογίας, Ανατομίας και Γενετικής, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, Ηνωμένο Βασίλειο, βραβεύτηκε για την ενίσχυση της κατανόησής μας όσο αφορά την έκκριση ινσουλίνης και του νεογονολογικού διαβήτη. Το 1984, η Frances Ashcroft ανακάλυψε μία πρωτεΐνη η οποία δρούσε ως συνδετικός κρίκος μεταξύ του επιπέδου γλυκόζης στο αίμα και της έκκρισης ινσουλίνης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, την ευκολότερη ανακούφιση των συμπτωμάτων των ατόμων με μία σπάνια κληρονομική μορφή διαβήτη μέσω της χορήγησης ενός ήδη υπαρ-

κού φαρμάκου στη μορφή χαπιού, παρά της χορήγησης με ενέσεις ινσουλίνης. Το φάρμακο αυτό βελτίωσε τον έλεγχο της γλυκόζης στο αίμα και μείωσε τον κίνδυνο διαβητικών επιπλοκών, όπως η τύφλωση και οι νεφρικές ασθένειες. Στο παρόν στάδιο η καθηγήτρια διερευνά τους λόγους για τους οποίους το 25% των συγκεκριμένων ασθενών παρουσιάζουν νευρολογικά προβλήματα, και συνεχίζει τη μελέτη σχετικά με τα προβλήματα που αφορούν την έκκριση ινσουλίνης στον διαβήτη τύπου 2, ο οποίος επηρεάζει 336 εκατομμύρια άτομα παγκοσμίως.

Λατινική Αμερική

Susana López. Καθηγήτρια Αναπτυξιακής Γενετικής και Μοριακής Φυσιολογίας, Εθνικό Πανεπιστήμιο του Μεξικού, βραβεύτηκε για την ανακάλυψη της σχετικά με το πώς ο ιός Ρότα προκαλεί τον θάνατο 600, 000 παιδιών ετησίως. Από το 2006, η Susana López πρωτοστατούσε στη επιστημονική καταπολέμηση ενός παγκόσμιου προβλήματος, του ιού Ρότα ο οποίος προσβάλλει σχεδόν κάθε παιδί στον πλανήτη κάτω από πέντε ετών με αποτέλεσμα την πρόκληση σοβαρών εντερικών παθήσεων. Είναι αιτία θανάτου για 600, 000 παιδιά στις αναπτυσσόμενες χώρες και για τη σοβαρή εξασθένηση δύο εκατομμυρίων παιδιών κάθε χρόνο. Με την ερευνητική της ομάδα, η καθηγήτρια διερευνούσε τις διεργασίες του ιού Ρότα από διάφορες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου που εξαπλώνεται ανάμεσα στους ανθρώπινους πληθυσμούς, την αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος σε αυτό και τον κύκλο αναπαραγωγής του. Στην πορεία αυτή δημιούργησαν νέα διαγνωστικά τεστ, απομόνωσαν διάφορα στοιχεία του ιού και έχουν συνεισφέρει στις προσπάθειες προς ανεύρεση εμβολίου για καταπολέμηση του.

Βόρεια Αμερική

Bonnie Bassler. Καθηγήτρια Μοριακής Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πρίνστον, Ηνωμένες Πολιτείες, βραβεύτηκε για την κατανόηση της χημικής επικοινωνίας μεταξύ βακτηρίων, η οποία άνοιξε νέες προοπτικές για τη θεραπεία των λοιμώξεων. Η Bonnie Bassler αφιέρωσε τον εαυτό της στην μελέτη της επαναστατικής θεωρίας ότι τα βακτήρια δεν είναι απλά ατομικοί οργανισμοί οι οποίοι δουλεύουν μόνοι τους είτε θετικά προς τον ανθρώπινο οργανισμό, είτε αρνητικά. Η ίδια ανακάλυψε ότι τα βακτήρια είναι αναποτελεσματικά από μόνοι τους και πρέπει να δρουν ως συνεργαζόμενες στρατιές για να μπορούν να επιτύχουν στο να μας διατηρούν υγιείς ή να μας αρρωσταίνουν. Είναι αδύνατο για ομάδες βακτηρίων να δρουν με αρμονία, αν δεν έχουν επικοινωνία μεταξύ τους. Η καθηγήτρια απέδειξε ότι τα βακτήρια 'συνομιλούν' με το να χρησιμοποιούν σαν λέξεις τις χημικές ουσίες. Αυτές οι πρωτοφανείς ανακαλύψεις μπορούν μια μέρα να οδηγήσουν στη δημιουργία νέων αντιβιοτικών τα οποία θα παρεμβαίνουν στις 'συνομιλίες' των βακτηρίων καθώς και άλλες εφαρμογές, όπως χειρουργικά εμφυτεύματα τα οποία θα είναι ανθεκτικά στις λοιμώξεις.

ΔΙΚΤΥΟ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ UNESCO

Το ετήσιο Συμπόσιο Εταιρικών Σχολείων UNESCO Κύπρου, που πραγματοποιήθηκε στις 15 και 16 Μαρτίου 2012 στη Λεμεσό υπό την ευθύνη του Λανιτείου Λυκείου Β', ήταν χωρισμένο σε τρία μέρη: παρουσιάσεις των μαθητικών εργασιών, συμμετοχή σε βιωματικά εργαστήρια και ομάδες συζήτησης και ανακοίνωση των πορισμάτων κάθε ομάδας. Μεταξύ άλλων, οι μαθητικές εργασίες περιλάμβαναν:

- Ενορχήστρωση και ζωντανή ερμηνεία παραδοσιακών τραγουδιών, σε κυπριακή διάλεκτο
- Αναπαράσταση εθίμων του κυπριακού γάμου
- Δημιουργία σύντομων ταινιών για την ιστορία, την καλλιέργεια και τη χρήση της ελιάς και παραγώγων της στην Κύπρο, για τα λουκούμια που παρασκευάζονται στην περιοχή Γεροσκήπου, για την αγγειοπλαστική στο χωριό Φοινί, τα υφαντά της Φύτης και τύπους κεντημάτων σε διαφορετικές περιοχές της Κύπρου
- Παρουσίαση κυπριακών παραμυθιών σε μορφή θεατρικών δρωμένων
- Θέατρο Σκιών με χειροποίητες φιγούρες, φτιαγμένες από τους ίδιους τους μαθητές
- Ερμηνεία κυπριακού χιουμοριστικού τραγουδιού με τον παραδοσιακό τρόπο και σύγχρονη διασκευή του από τους μαθητές με στοιχεία χιπ-χοπ
- Παρουσίαση της γιορτής του Κατακλυσμού στη Λάρνακα και απαγγελία αυτοσχέδιων τσιτσιτιών από ομάδα μαθητών

Στο Συμπόσιο συμμετείχαν επίσης και δύο σχολεία από την Ελλάδα, τα οποία παρουσίασαν εργασίες για τον Ικαριώτικο χορό και την κρητική μαντινάδα (ποιητικός αυτοσχεδιασμός)

Βιωματικά Εργαστήρια

Στη συνέχεια, οι 240 περίπου μαθητές που συμμετείχαν χωρίστηκαν σε δύο ομάδες ανάλογα με την ηλικία τους. Οι μικρότεροι μαθητές, μέχρι 15 ετών, οδηγήθηκαν στο χωριό Πλατανίστεια, όπου βρίσκεται το εργαστήριο του χαρακτή Χαμπή. Στους χώρους του εργαστηρίου οι μαθητές συμμετείχαν στα ακόλουθα βιωματικά εργαστήρια:

- Παραδοσιακή Μουσική - Κυπριακό τραγούδι
- Χαρακτική
- Θέατρο Σκιών
- Η χρήση του χαρουπόμελου στην Κύπρο χτες και σήμερα
- Αγγειοπλαστική
- Καλαθοπλεκτική

Ομάδες Συζήτησης

Οι μαθητές των Λυκείων του δικτύου συμμετείχαν σε ομάδες συζήτησης για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, σχετικά με την προστασία, τη διατήρηση και την προβολή των στοιχείων Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Οι ομάδες είχαν τα ακόλουθα θέματα:

1. Παγκοσμιοποίηση και Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά (ως μέσο αντίστασης σε αρνητικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης)
2. Αναχρονισμός ή πρόοδος η ενασχόληση με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά;
3. Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά – πολυπολιτισμική κοινωνία -> συγκρητισμός
4. Ο ρόλος των φορέων κοινωνικοποίησης στη διατήρηση / εμπλουτισμό της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
5. Άυλη Πολιτιστική κληρονομιά: ζωτικό στοιχείο πολιτισμού ή μουσειακό / φολκλωρικό στοιχείο;
6. Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά - Κώδικας αξιών (modus vivendi)

Εκπρόσωποι κάθε ομάδας ανακοίνωσαν την επόμενη μέρα στην «ολομέλεια» του Συμποσίου τα πορίσματα της μεταξύ τους συζήτησης. Αναγνώρισαν το ρόλο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς στον προσδιορισμό της ταυτότητας, της ετερότητας ή των συνεκτικών δεσμών με άλλους λαούς. Μεταξύ άλλων, επεσήμαναν ότι:

- υπάρχει μια απαξίωση των παραδοσιακών στοιχείων από τη νέα γενιά ως "ξεπερασμένων" και "αναχρονιστικών"
 - οι μουσικές προτιμήσεις και το γούστο επηρεάζονται από τις τάσεις της παγκόσμιας μαζικής κουλτούρας (mass culture)
 - το εκπαιδευτικό σύστημα προωθεί μια τεχνοκρατική προσέγγιση και προάγει τις θετικές επιστήμες έναντι των ανθρωπιστικών
 - η άυλη πολιτιστική κληρονομιά συχνά τυχάνει εκμετάλλευσης για εμπορικούς - κερδοσκοπικούς σκοπούς ή χρησιμοποιείται ως "attraction" για τους τουρίστες, αλλοιώνοντας τον αυθεντικό της χαρακτήρα και αποκόπτοντας την από τους ανθρώπους με τους οποίους σχετίζεται άμεσα
- Για τη γνωριμία και την ευαισθητοποίηση και άλλων νέων ανθρώπων για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά πρότειναν:

- Επισκέψεις σε λαογραφικά μουσεία και χωριά που διατηρούν παραδοσιακό χαρακτήρα
- Διοργάνωση βιωματικών εργαστηρίων σε συχνότερη βάση
- Ενθάρρυνση νέων να συμμετέχουν σε παραδοσιακά φεστιβάλ, ομάδες εκμάθησης παραδοσιακού χορού, μουσικών οργάνων και κυπριακών τραγουδιών, εντός και εκτός σχολικού πλαισίου
- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όσον αφορά την συμβολή τους στον τομέα της παράδοσης
- Προκήρυξη διαγωνισμών για σύνθεση λαϊκών ποιημάτων, τσιτσιτιών κ.ά.
- Διοργάνωση ημερίδων για εκμάθηση παραδοσιακών παιχνιδιών και χειροτεχνημάτων

Αναγνώρισαν, τέλος, ότι η ενασχόληση με την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά μπορεί να αποδειχθεί μια ιδιαίτερα εποικοδομητική και δημιουργική διαδικασία, η οποία δεν περιορίζεται στην γνωριμία ενός στοιχείου που έμεινε αναλλοίωτο στο χρόνο, αλλά μπορεί να εμπλουτίζεται με χαρακτηριστικά της σύγχρονης πραγματικότητας.

Συμμετοχή στο Συμπόσιο ASPnet Αττικής

Εκπρόσωποι των Εταιρικών Σχολείων Κύπρου συμμετείχαν στο 12ο Συμπόσιο του Δικτύου Εταιρικών Σχολείων Αττικής, που πραγματοποιήθηκε στις 16-17 Φεβρουαρίου 2012 στα Εκπαιδευτήρια Γέιτονα σε συνεργασία με την Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNESCO και το Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Το θέμα του Συμποσίου ήταν: «Ο Μετασχηματισμός του Κόσμου - Συνέπειες και Ευθύνη» και σε αυτό συμμετείχαν συνολικά 21 Σχολεία.

Στη διάρκεια του συζητήθηκαν μεταβολές που παρατηρούνται στο σύγχρονο κόσμο ως προς τα ακόλουθα:

- Οικονομικό επίπεδο: επάγγελμα, επαγγελματικές προοπτικές, εισόδημα, εισοδηματικά προβλήματα, πράσινη οικονομία, ενεργειακοί πόροι και κλιματικές αλλαγές, αειφόρος ανάπτυξη
- Πολιτικό επίπεδο: πολίτης-νέοι/ενεργοί πολίτες-πολιτεία.
- Πολιτιστικό επίπεδο: πολιτισμός-παιδεία/παιδεία και εκπαίδευση, τοπικότητα, διαπολιτισμικότητα, πολυπολιτισμικότητα (ταυτότητα-ετερότητα-εγώ-εμείς - οι άλλοι), κοινωνικότητα-επικοινωνία.
- Συνέπειες και ευθύνη: προσωπική και κοινωνική ευθύνη.

Στα πλαίσια καλλιτεχνικού προγράμματος του Συμποσίου, το Λανίτειο Λύκειο Α' παρουσίασε το βίντεο "Η ανάπλαση του παραλιακού μετώπου της πόλης μου" και το Α' Λύκειο Εθνάρχη Μακαρίου Γ' Πάφου την εργασία "Η καθημερινή σχολική πραγματικότητα στο μικρόκοσμο της Πάφου. Το πολιτισμικό χάσμα - συνέπειες και ευθύνη".

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Σημαντική διάκριση και διεθνής αναγνώριση για την Κύπρο αποτελούν οι αλλαγές που έχουν συντελεστεί στα θέματα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) στα σχολεία μας, μέσα από την εισαγωγή του Αναλυτικού Προγράμματος για την ΠΕ/ΕΑΑ.

Το συγκεκριμένο Αναλυτικό πρόγραμμα το οποίο σχεδιάστηκε για να εφαρμοσθεί ενιαία και ενιαιοποιημένα σε όλες τις βαθμίδες Εκπαίδευσης (Προδημοτική, Δημοτική, Μέση-Γενική και επαγγελματική εκπαίδευση της Κύπρου, αναγνωρίστηκε από την UNESCO ως ενδεικτικό παράδειγμα καλής πρακτικής διεθνώς και πρόκειται να συμπεριληφθεί στην ετήσια έκθεση του οργανισμού. Σημαντική επίσης διάκριση για τον τόπο μας αποτελεί η επιλογή της Κύπρου, μαζί με τον Καναδά, ανάμεσα σε 55 χώρες από την Επιτροπή για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη της UNECE (UNITED NATIONS ECONOMIC COMMISSION FOR EUROPE), ως τα δύο καλύτερα παραδείγματα ενσωμάτωσης της ΠΕ/ΕΑΑ στα σχολεία στη βάση του σχεδιασμού από το κάθε σχολείο της δικής του αειφόρου περιβαλλοντικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Από την επιτροπή κρίθηκε ότι ο σχεδιασμός της Αειφόρου Περιβαλλοντικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής, όπως εφαρμόστηκε στην Κύπρο, ο καθορισμός των δεικτών αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας και της τάξης σε ότι αφορά την ΕΑΑ, όπως επίσης και η σύνδεση της με το Αναλυτικό Πρόγραμμα της ΠΕ/ΕΑΑ, με στόχο τη διαμόρφωση του αειφόρου σχολείου, αποτελεί σημαντική τομή και καινοτομία διεθνώς. Για αυτό και η Κύπρος προσκλήθηκε να παρουσιάσει επίσημα τους σχεδιασμούς της στην Επιτροπή για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη της UNECE στη Γενεύη στις 2 Μαρτίου ενώπιον 54 χωρών και πολλών διεθνών οργανισμών.

Στην παρούσα φάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα για την ΠΕ/ΕΑΑ έχει ενσωματωθεί επίσημα στη Δημοτική Εκπαίδευση και το επόμενο βήμα είναι η επέκτασή του στην Προδημοτική και στη συνέχεια στη Μέση Εκπαίδευση. Ο σχεδιασμός του συγκεκριμένου προγράμματος και η εφαρμογή του αποτελεί στην πραγματικότητα το αποτέλεσμα των εφαρμογών, της μακροχρόνιας ενασχόλησης των εκπαιδευτικών με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, αλλά και των νέων δεδομένων που διαμορφώνονται στη διεθνή εκπαιδευτική κοινότητα, με κύριο σημείο επικέντρωσης την Αειφόρο Ανάπτυξη, μιας ανάπτυξης που θα στηρίζεται στην αξιοποίηση της φέρουσας ικανότητας των συστημάτων ζωής, με τρόπο που να εξασφαλίζεται η ικανοποίηση τόσο των τωρινών όσο και των μελλοντικών γενεών, με γνώμονα τη διασφάλιση στον κάθε πολίτη της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής, περιβαλλοντικής, προσωπικής αειφορίας.

Καινούριο στοιχείο που εισάγεται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για την ΠΕ/ΕΑΑ: Η συστηματοποίηση και η συνολική θεώρηση των ζητημάτων του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης στα πλαίσια της επίσημης ενσωμάτωσής τους στη Δημοτική Εκπαίδευση της Κύπρου και με γνώμονα τις ιδιαιτερότητες και ανάγκες της κάθε σχολικής μονάδας.

Επιδιώκει τη μετάβαση από το στάδιο της περιθωριακής και αποσπασματικής θεώρησης των περιβαλλοντικών ζητημάτων στο σχολείο, κυρίως μέσα από την εφαρμογή προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ή άλλων μεμονωμένων δράσεων, στο στάδιο της θεώρησής τους σε ένα συνολικό και συλλογικό πλαίσιο, ως οργανικό τμήμα της εκπαιδευτικής πολιτικής και οράματος της κάθε σχολικής μονάδας του τόπου μας. Στόχος του είναι η διαμόρφωση του αειφόρου σχολείου, δηλ. του σχολείου το οποίο αποτελεί ένα μοντέλο οργανισμού που προωθεί την αειφορία και την υιοθετεί στη scho-

λική ζωή, συμβάλλοντας μακροπρόθεσμα και συστηματικά, μέσα από όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, στη διαμόρφωση των αυριανών πολιτών, οι οποίοι πέρα από την υιοθέτηση αειφόρων τρόπων ζωής, θα αποφασίζουν και θα αναλαμβάνουν ευθύνη για τις επιλογές τους και θα είναι ενεργοί πολίτες στην προσπάθεια για προστασία και διατήρηση του περιβάλλοντος, αλλά κυρίως της διασφάλισης του δικαίωμά τους να έχουν ποιότητα ζωής στη βάση της αρμονικής διατήρησης του τρίπτυχου ανάπτυξη-περιβάλλον-οικονομία.

Προσανατολίζεται στη συνολική αναθεώρηση του σχολείου προκειμένου να προωθηθούν ουσιαστικές αλλαγές που αφορούν:

α) στο παιδαγωγικό επίπεδο (Αναλυτικό Πρόγραμμα, παιδαγωγικές στρατηγικές και διδακτικές τεχνικές, μαθησιακή και διδακτική διαδικασία),

β) στο κοινωνικό/οργανωσιακό (κουλτούρα του σχολείου, σχέσεις του σχολείου με την κοινωνία, οργάνωση του σχολείου, εκπαιδευτική πολιτική),

γ) στο τεχνικό/οικονομικό (υποδομές και εξοπλισμός του σχολείου, διαχειριστικές πρακτικές).

Το πρόγραμμα σπουδών της ΠΕ/ΕΑΑ, εισάγεται στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα με δύο διδακτικές περιόδους από την Α΄-Δ΄ τάξη στο πλαίσιο του μαθήματος Αγωγής Ζωής. Στην Ε΄-Στ΄ τάξη η ΠΕ-ΕΑΑ, αποτελεί ξεχωριστό αντικείμενο και διδάσκεται μία διδακτική περίοδο. Το πρόγραμμα αναπτύσσεται σε δώδεκα θεματικές ενότητες παραγόμενου, περιφερειακού και εθνικού ενδιαφέροντος (δάσος, νερό, απορρίμματα, φτώχεια, αστική ανάπτυξη, ερημοποίηση, παραγωγή και κατανάλωση, ενέργεια, τουρισμός, μέσα μεταφοράς, πολιτισμός και περιβάλλον, βιοποικιλότητα).

Κάθε θεματική ενότητα περιλαμβάνει: α) τις βασικές έννοιες και λεξιλόγιο σχετικό με το συγκεκριμένο ζήτημα, β) τα επιδιωκόμενα

Δίκτυο Σχολείων SEMEP

Συνεργασία για την αειφόρο αξιοποίηση του νερού μέσω του πολιτισμού και της επιστήμης

Στις 3 - 4 Απριλίου 2012, πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πεδουλά το 4ο Παγκύπριο Εκπαιδευτικό Συνέδριο των σχολείων που ανήκουν στο δίκτυο του προγράμματος SEMEP (South Eastern Mediterranean Sea Project) με τίτλο «Συνεργασία για την Αειφόρο Αξιοποίηση του Νερού μέσα από τον Πολιτισμό και την Επιστήμη». Τη γενική ευθύνη του Συνεδρίου είχε η Επιθεώρηση Φυσιογνωστικών, Βιολογίας και Γεωγραφίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Το πρόγραμμα SEMEP είναι ένα Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα χωρών της νοτιοανατολικής Μεσογείου, που λειτουργεί υπό την αιγίδα της UNESCO με στόχο την προώθηση της συνεργασίας και του διαλόγου, μέσω της προαγωγής της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της ενίσχυσης της σχέσης φυσικού περιβάλλοντος και κοινωνίας. Οι χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα SEMEP είναι: Αίγυπτος, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ιορδανία, Ισραήλ, Ιταλία, Κροατία, Κύπρος, Μάλτα, Παλαιστίνη, Ρουμανία, Σλοβενία και Τουρκία.

Το φετινό συνέδριο είχε ως στόχο να παρουσιάσει τις επιστημονικές μελέτες που έγιναν από μαθητές και μαθήτριες σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Οι μελέτες αυτές στοχεύουν στην απόκτηση νέας γνώσης αξιοποιώντας μια επιστημονικά σχεδιασμένη μεθοδολογία μέσω της οποίας μαθητές και μαθήτριες διερευνούν περιβαλλοντικά δилήματα.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ SEMEP ΚΥΠΡΟΥ 2011-2012 - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμμετοχή στο διαγωνισμό ΜΕΡΑ που συντονίζει το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας
2. Συμμετοχή μαθητών και καθηγητών σε συναντήσεις στο εξωτερικό (Κροατία)
3. Έκδοση βιβλίου που θα παρουσιάζει θέματα καλής πρακτικής από τις συμμετέχουσες χώρες στο πρόγραμμα SEMEP

μαθησιακά αποτελέσματα, ανά επίπεδο, που διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία των μαθητών και δομούνται ως εξής:

- α) 1ο επίπεδο: το τοπικό (Α'-Β' τάξη), «Η γειτονιά μου/η κοινότητά μου»
- β) 2ο επίπεδο: το εθνικό (Γ'-Δ' τάξη), «Η Κοινότητα μου/η πατρίδα μου»
- γ) 3ο επίπεδο: το παγκόσμιο (Ε'-ΣΤ' τάξη), «Ο τόπος μου/ο κόσμος μας»

Παράλληλα σε κάθε θεματική ενότητα αναδεικνύονται οι διασυνδέσεις των μαθησιακών αποτελεσμάτων από τις άλλες θεματικές περιοχές του προγράμματος σπουδών της ΠΕ/ΕΑΑ. Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα των διασυνδεόμενων θεματικών ενότητων χρησιμοποιούνται παράλληλα για να εξετάσουμε και να ενισχύσουμε τα μαθησιακά αποτελέσματα της συγκεκριμένης ενότητας που μελετάται, κατά τρόπο διαθεματικό.

Οι πιο πάνω θεματικές ενότητες αποτελούν τα εργαλεία για την εξέταση και τη μελέτη από το κάθε σχολείο της δικής του αειφόρου περιβαλλοντικής πολιτικής, η οποία βασίζεται στη μελέτη και εξέταση από το κάθε σχολείο ενός ζητήματος αειφόρου ανάπτυξης, το οποίο επιλέγεται από όλους τους συμμετέχοντες στη μαθησιακή διαδικασία (μαθητές, εκπαιδευτικούς, διεύθυνση του σχολείου, τοπικούς πληθυσμούς κά), με γνώμονα:

- α) τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών και των εκπαιδευτικών της
- β) τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το σχολείο
- γ) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, προβλήματα και ανάγκες της περιοχής και της κοινότητας στην οποία βρίσκεται το σχολείο
- δ) τα περιβαλλοντικά ζητήματα που επηρεάζουν βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα την ποιότητα ζωής των ανθρώπων σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς αναμένεται από τη σχολική μονάδα να εντοπίσει στη

βάση της επίτευξης των στόχων της Αειφόρου-Περιβαλλοντικής εκπαιδευτικής της πολιτικής, πιθανά θέματα μελέτης που αφορούν στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση-Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, με στόχο να τεθούν υπό έμφαση για σκοπούς μελέτης και διερεύνησης, την επόμενη σχολική χρονιά. Στόχος δεν είναι ο έλεγχος, η σύγκριση και η συγκριτική αξιολόγηση των σχολείων, αλλά η αυτοβελτίωση της ίδιας της σχολικής μονάδας στη βάση της αειφόρου ανάπτυξης, του σεβασμού, της προστασίας και της διατήρησης του περιβάλλοντος.

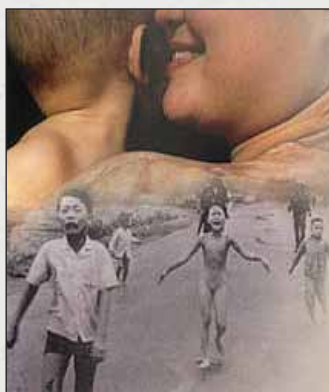
Το πρόγραμμα σπουδών υποστηρίζεται από τον οδηγό του εκπαιδευτικού για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών για την ΠΕ/ΕΑΑ. Για όλες τις θεματικές ενότητες του αναλυτικού προγράμματος έχει συγγραφεί υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό για τη στήριξη του εκπαιδευτικού έργου. Επιπλέον, έχουν καθορισθεί τα κριτήρια αυτοαξιολόγησης της κάθε σχολικής μονάδας για τη διάγνωση του βαθμού επίτευξης της αειφόρου περιβαλλοντικής εκπαιδευτικής πολιτικής του κάθε σχολείου και τα κριτήρια αυτοαξιολόγησης για κάθε τάξη, με στόχο τη διάγνωση του βαθμού επίτευξης των στόχων τους σε σχέση με την αειφόρο περιβαλλοντική εκπαιδευτική πολιτική του κάθε σχολείου.

Για την υλοποίηση του προγράμματος και τη στήριξη των εκπαιδευτικών για την αποτελεσματική εφαρμογή του στη σχολική μονάδα εργάζεται η ομάδα ΠΕ του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και οι Σύμβουλοι της ΠΕ της Δημοτικής Εκπαίδευσης υπό την καθοδήγηση του Επιθεωρητή για την ΠΕ κ. Γεωργίου Γεωργίου και της Γενικής Συντονίστριας για την ΠΕ/ΕΑΑ Δρ Αραβέλλα Ζαχαρίου.

Περισσότερες πληροφορίες
http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/perivallontiki_ekpaidefsi/index.html

Φωτογραφία: Παραλία της Λάρας
Προστατευόμενη Περιοχή

ΝΕΑ ΤΗΣ UNESCO

Να συγχωρείς και ν' αγαπάς Kim Phuc

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 χρόνων από τη δημοσίευση της μαυρόασπρης φωτογραφίας της κατά τον πόλεμο του Βιετνάμ, η Kim Phuc, πρόεδρος καλής θέλησης της UNESCO προτρέπει τους ανθρώπους να συγχωρούν και να δείχνουν την αγάπη τους ο ένας στον άλλο. Στις 8 Ιουνίου 1972, ένα χρονικό οδύνης ξεκίνησε για την Kim, όταν μία βόμβα ναπάλμ χτύπησε το χωριό της μεταμορφώνοντας το εννιάχρονο τότε κοριτσάκι σε λαμπάδα. Το χημικό εκείνο όπλο διαπέρασε τα ρούχα και συνέχισε να καίει το δέρμα της. Απαθανάτιστηκε να τρέχει γυμνή μαζί με τα αδέρφια της, η φωτογραφία κέρδισε το βραβείο Pulitzer της χρονιάς και έχει έκτοτε αναχθεί σε σύμβολο της απάνθρωπης βίας του πολέμου. Σαράντα χρόνια αργότερα, η Kim δίνει μια νέα εκδοχή της αυθεντικής φωτογραφίας, στην οποία φαίνεται το παρελθόν της στις ενήλικες πλάτες της. Όπως αναφέρει, δε θα ξεχάσει ποτέ το παρελθόν, όμως είναι πίσω της. Αγκαλιάζει το μέλλον, όπως αγκαλιάζει το μικρό της γιο, ψιθυρίζοντάς του στ' αυτί λόγια αγάπης. «Η συγχώρεση είναι πιο δυνατή από το μίσος», λέει η Kim, «και η αγάπη πιο δυνατή από κάθε όπλο πολέμου». Αυτό της δίνει τη δύναμη να προωθεί ακούραστα την ειρήνη και τη συμφιλίωση μεταξύ ανθρώπων και λαών, μέσω του Kim Foun-

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ ΤΟΥ ΤΙΤΑΝΙΚΟΥ ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ UNESCO

Τον Απρίλιο 1912, το υπερωκεάνιο Τιτανικός μετά από σύγκρουση με παγόβουνο βυθίστηκε στα νερά του Βόρειου Ατλαντικού. Η φετινή χρονιά σηματοδοτεί την εκατοστή επέτειο από την τραγωδία, αλλά και τη χρονιά κατά την οποία το ναυάγιο επέρχεται κάτω από την προστασία της UNESCO βάσει της Συνθήκης του Οργανισμού για Προστασία της Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (2001). Μέχρι σήμερα το ναυάγιο δεν μπορούσε να τεθεί κάτω από την προστασία του Οργανισμού καθώς η Συνθήκη αφορά μόνο κληρονομιά η οποία βρίσκεται κάτω από τη θάλασσα τουλάχιστον για μία εκατομμυρίων. Τα απομεινάρια του Τιτανικού βρίσκονται σε βάθος 4000 μέτρων και σε διεθνή ύδατα όπου κανένα κράτος δεν έχει κυριότητα. Στο εξής τα κράτη-μέλη της Συνθήκης μπορούν να θέτουν εκτός νόμου κάθε καταστροφή, λεηλασία, πώληση ή διανομή αντικειμένων που βρίσκονται στο χώρο του ναυαγίου. Μπορούν επίσης να λαμβάνουν κάθε δυνατό μέτρο για προστασία του ναυαγίου και για διασφάλιση της αξιοπρεπούς μεταχείρισης των ανθρώπινων λειψάνων που βρίσκονται στο χώρο. Επίσης μπορούν να αποτρέπουν εξερευνηήσεις οι

οποίες τυχόν κρίνονται ως αντιδεδοντολογικές ή μη επιστημονικά κατοχυρωμένες. Η Γενική Γραμματέας του Οργανισμού, Irina Bokova, εξέφρασε την ικανοποίηση της για την προστασία του Τιτανικού αλλά ταυτόχρονα και την ανησυχία της για την καταστροφή και λεηλασία στη αμέτρητων αρχαίων ναυαγίων μέσω των δυνατοτήτων που παρέχει σήμερα η νέα τεχνολογία. Η Συνθήκη της UNESCO για Προστασία της Υποθαλάσσιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (2001), έχει ως στόχο να εξασφαλίσει την καλύτερη προστασία ναυαγίων, διακοσμημένων σπλαινών και άλλων πολιτιστικών απομεινάρων που βρίσκονται υποθαλάσσια. Η Συνθήκη αποτελεί την απάντηση της διεθνούς κοινότητας στο συνεχώς αυξανόμενο φαινόμενο της λεηλασίας και καταστροφής ενάλιας κληρονομιάς από κυνηγούς θησαυρών. Παρόλο που έχει κυρίως σχεδιαστεί για την επιτόπια προστασία αξιοθέατων, στοχεύει επίσης και στην προώθηση της πρόσβασης του κοινού στους χώρους αυτούς, καθώς και στην ενθάρρυνση της αρχαιολογικής έρευνας. Μέχρι σήμερα 41 κράτη έχουν επικυρώσει την Συνθήκη, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2009.

dation International. Βοηθά τα παιδιά – θύματα πολέμου, παρέχοντας ιατρική και ψυχολογική υποστήριξη για να ξεπεράσουν τις τραυματικές τους εμπειρίες. Σήμερα, χρηματοδοτεί σχολεία και νοσοκομεία σε πολλές χώρες του κόσμου, όπως Αφγανιστάν, Κένυα, Ρουμανία, Τατζικιστάν, Τιμόρ-Λέστε και Ουγκάντα. Το μήνυμά που έστειλε στο κοινό μέσω της UNESCO είναι «μάθετε από το παρελθόν, μάθετε περισσότερα και ενεργήστε καλύτερα στο μέλλον. Χρειάζεται καλύτερη εκπαίδευση για όλα τα παιδιά, αν θέλουμε αυτός ο κόσμος να γίνει καλύτερος. Και μην ξεχνάτε να συγχωρείτε, να ζείτε με αγάπη κι ελπίδα και να θυμάστε ότι κανείς δεν είναι τέλειος. Χρειάζεται να προχωράμε μπροστά από τραγικά γεγονότα και να βρούμε τρόπους να βοηθάμε ο ένας τον άλλο».

Βραβείο UNESCO-Sharjah για τον Αραβικό Πολιτισμό

Το βραβείο UNESCO-Sharjah για την προώθηση του Αραβικού Πολιτισμού κατά το 2011 απονεμήθηκε στο Λιβανέζο συγγραφέα Elias Khoury και στο Βραζιλιάνο εκδότη Jo o Baptista de Medeiros Vargens στα πλαίσια τελετής που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2012 στην UNESCO στο Παρίσι. Ο Elias Khoury (Beirut, 1948) είναι μυθιστοριογράφος, θεατρικός συγγραφέας, κριτικός και ακαδημαϊκός. Έχει συγγράψει δεκάδες μυθιστορήματα, ανάμεσα στα οποία Το Μικρό

Βουνό, Λευκές Μάσκες και Η Πύλη του Ήλιου, (Little Mountain, White Masks and Gate of the Sun), τα οποία έχουν μεταφραστεί σε περισσότερες από δέκα γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων των Εβραϊκών. Σαν αρχισυντάκτης του λογοτεχνικού παραρτήματος της εφημερίδας An Nahar (1992-2009), έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προώθηση της Αραβικής κουλτούρας. Ο Jo o Baptista de Medeiros Vargens (R o de Janeiro, 1952) είναι εκδότης, συγγραφέας, μεταφραστής, λεξικογράφος και καθηγητής Αραβικής γλώσσας και πολιτισμού. Βραβεύεται για την μελέτη του και τη διαφώτιση που πρόσφερε σχετικά με την επιρροή της Αραβικής γλώσσας και Αραβικού Ισλαμικού πολιτισμού στην Πορτογαλία και τη Βραζιλία. Το βραβείο UNESCO-Sharjah για προώθηση του Αραβικού Πολιτισμού δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων για επιβράβευση της προσπάθειας ενός πολίτη από Αραβική χώρα και ενός πολίτη από χώρες εκτός του Αραβικού κόσμου, για τη συνεισφορά τους, μέσω του καλλιτεχνικού, πνευματικού ή επικοινωνιακού τους έργου, στην ανάπτυξη και προώθηση του Αραβικού πολιτισμού στον κόσμο. Κάθε βραβευθείς λαμβάνει βραβείο αξίας US\$ 30,000.

PIO+20: ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κανένα αναπτυξιακό μοντέλο το οποίο αφήνει δισεκατομμύρια ανθρώπους σε συνθήκες πείνας, φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού δεν μπορεί να θεωρηθεί βιώσιμο. 20 χρόνια μετά την Παγκόσμια Σύνοδο Κορυφής για τη Γη που πραγματοποιήθηκε το 1992, τα Ηνωμένα Έθνη διοργάνωσαν το Συνέδριο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, επονομαζόμενο Rio+20, το οποίο έλαβε χώρα στις 20-22 Ιουνίου 2012 στο Rio της Βραζιλίας. Σκοπός του Συνεδρίου ήταν η επαναφορά του κόσμου σε ένα δρόμο που οδηγεί στην οικολογική ανάπτυξη, με επίκεντρο την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και τις πράσινες κοινωνίες. Στο συνέδριο συμμετείχαν πάνω από 130 αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, καθώς και περίπου 50.000 επιχειρηματίες, ακτιβιστές και επιστήμονες. Το συνέδριο μέσα από τα συμπεράσματά του έχει αναγνωρίσει ότι για την εφαρμογή αυτού του είδους ανάπτυξης χρειάζεται προσοχή σε ένα αριθ-

μό τομέων που πρέπει να λάβουν προτεραιότητα όπως: η εξασφάλιση φαγητού, το νερό, η ενέργεια, η δημιουργία βιώσιμων πόλεων, οι πράσινες μορφές εργασίας και η κοινωνική ένταξη, οι ωκεανοί και οι θάλασσες, η μείωση του κινδύνου φυσικών καταστροφών, οι κλιματικές αλλαγές, τα δάση και η βιοποικιλότητα, η διαχείριση των χημικών και των απορριμμάτων, η εκπαίδευση και η ισότητα των φύλων. Η UNESCO τονίζει ότι το κλειδί στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης είναι η εκπαίδευση, η οποία τροφοδοτεί τις συμπεριφορές και στάσεις που είναι αναγκαίες για μια κουλτούρα αειφορίας. Οι επιστήμες και η τεχνολογία είναι στην πρώτη γραμμή αυτής της πράσινης μεταμόρφωσης, ενώ ο πολιτισμός συμβάλλει στην επιτάχυνσή της μεταμόρφωσης αυτή εξασφαλίζοντας ότι οι προεγγιώσεις προς τη βιώσιμη ανάπτυξη συνάδουν με το κοινωνικό-πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο εφαρμόζονται.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΟΜΟΦΟΒΙΑΣ

Ομοφοβικός εκφοβισμός είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα. Αποτελεί παραβίαση τόσο των δικαιωμάτων των μαθητών και μαθητριών όσο και των εκπαιδευτικών και αποτελεί εμπόδιο για την παροχή ποιοτικής Εκπαίδευσης για Όλους. Είναι ελάχιστα οι χώρες ανά το παγκόσμιο που έχουν συγκεντρώσει δεδομένα σχετικά με αυτό το φαινόμενο, όμως υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν την λεκτική και φυσική κακομεταχείριση καθώς και την κοινωνική απομόνωση μαθητών και μαθητριών σε κάθε μέρος του πλανήτη. Οι μαθητές αυτοί, που παρουσιάζονται να μην συμμορφώνονται με τις κοινωνικές νόρμες περί σεξουαλικής και έμφυλης ταυτότητας, στερούνται το βασικό δικαίωμα στην εκπαίδευση εξαιτίας του εκφοβισμού. Η UNESCO, αναγνωρίζοντας το μέγεθος

του φαινομένου του ομοφοβικού εκφοβισμού, έχει δεσμευτεί στην καταπολέμηση κάθε μορφής διάκρισης και έμφυλης βίας στα πλαίσια του σχολείου. Ο Οργανισμός έχει συντονίσει την πρώτη διεθνή διαβούλευση για το ζήτημα σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών τον Δεκέμβριο του 2011. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης παρουσιάζονται σε έκθεση του Οργανισμού με τίτλο «Good Policy and Practice in HIV and Health Education – Booklet 8: Education Sector Responses to Homophobic Bullying». Η σχετική έκθεση και τα πορίσματα της παρουσιάστηκαν στις 16 Μαΐου 2012, παραμονή της Διεθνούς Μέρας κατά της Ομοφοβίας, η οποία φέτος είχε ως ιδιαίτερη θεματική την «Καταπολέμηση της Ομοφοβίας στην Εκπαίδευση διαμέσου της Εκπαίδευσης».

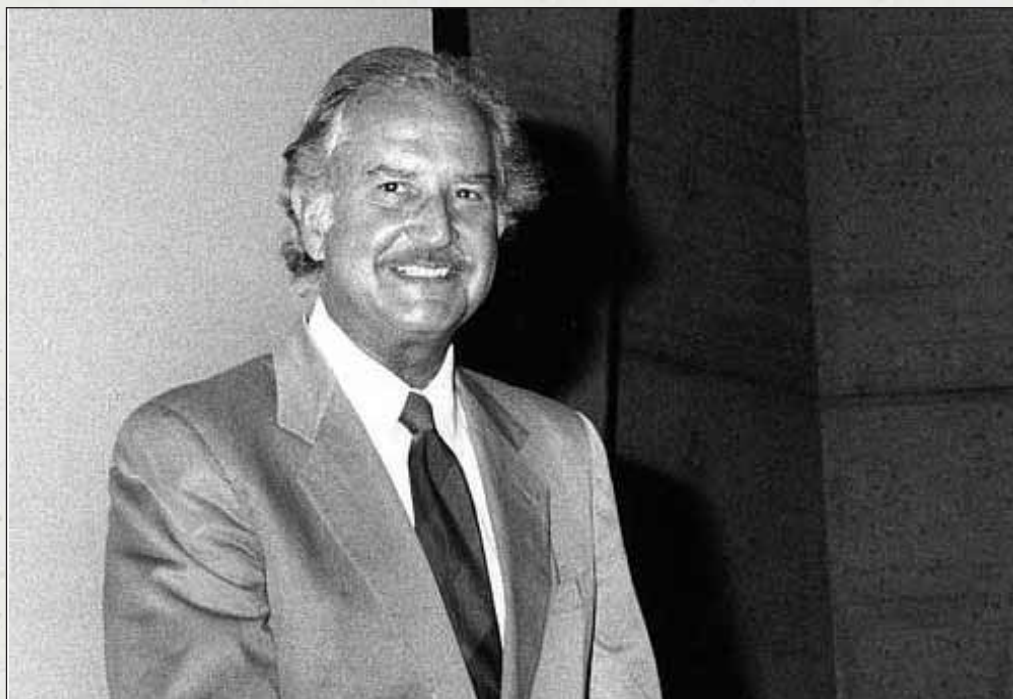
Βραβείο UNESCO/Guillermo Cano για την Ελευθερία Τύπου

Ο Eynulla Fatullayev, δημοσιογράφος και ακτιβιστής σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το Αζερμπαϊτζάν, είναι ο φετινός νικητής του Βραβείου UNESCO/Guillermo για την Παγκόσμια Ελευθερία του Τύπου, το οποίο απονεμήθηκε από τη Γενική Διευθύντρια του Οργανισμού Irina Bokova. Ο Eynulla Fatullayev, 35 ετών, είναι ο πρώην αρχισυντάκτης και ιδρυτής της δημοφιλοπούς εβδομαδιαίας εφημερίδας Realny Azerbaijan (Real Azerbaijan) και της καθημερινής εφημερίδας Gundalik Azərbaycan (Azerbaijan Daily). Καθ' όλη την διάρκεια της καριέρας του υπήρξε ακλόνητος και θερμός υποστηρικτής της ελευθερίας του τύπου και της ελευθερίας της έκφρασης. Αφού φυλακίστηκε για τα πιστεύω του το 2007, αποφυλακίστηκε πέρσι κατόπιν προεδρικής χάρις στις 26 Μαΐου, γεγονός το οποίο επιδοκμάστηκε από τη διεθνή κοινότητα. Τον Ιούλιο 2011, ο Eynulla Fatullayev ίδρυσε ένα μη κυβερνητικό οργανισμό ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το "Public Union for Human Rights". Το Βραβείο UNESCO/Guillermo για

την Παγκόσμια Ελευθερία του Τύπου δημιουργήθηκε το 1997 από το Εκτελεστικό Συμβούλιο της UNESCO. Απονέμεται κάθε χρόνο στην διάρκεια των εορτασμών της Διεθνούς Μέρας για την Ελευθερία του Τύπου, στις 3 Μαΐου, και έχει ως στόχο να τιμήσει το έργο ενός ατόμου ή ενός οργανισμού που υποστηρίζει και αμύνεται της ελευθερίας έκφρασης σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, ειδικότερα αν τέτοιες δράσεις θέτουν σε κίνδυνο την σωματική ακεραιότητα του ατόμου ή των ατόμων που εμπλέκονται. Υποψήφιοι προτείνονται από τα κράτη-μέλη του Οργανισμού, αλλά και από περιφερειακούς ή διεθνείς οργανισμούς που προωθούν την ελευθερία της έκφρασης.

CARLOS FUENTES

ΕΝΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ UNESCO

Τη θλίψη της για το θάνατο του κορυφαίου Μεξικανού συγγραφέα Carlos Fuentes εξέφρασε η Γενική Γραμματέας της UNESCO Irina Bokova, λέγοντας ότι «Ο Carlos Fuentes ήταν κατεξοχήν συγγραφέας ταξιδιωτικών βιβλίων. Υπήρξε δεινός εξερευνητής της παγκόσμιας πολιτισμικής ποικιλομορφίας και της ποικιλομορφίας της ταυτότητας του Μεξικού. Ήταν επίσης ένας διπλωμάτης αφοσιωμένος στην προώθηση της διεθνούς αλληλεγγύης και του διαλόγου μεταξύ Βορρά-Νότου, και αυτός ο ανθρωπισμός του ήταν αισθητός τόσο στην καριέρα του όσο και στο έργο του».

Ο Carlos Fuentes διετέλεσε διπλωμάτης στο Διεθνή Οργανισμό για την Εργασία, Πρόεδρος του Μεξικού στη Γαλλία (1974-1977) και καθηγητής Αγγλικής και Ισπανικής λογοτεχνίας σε διάφορα πανεπιστήμια στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το μυθιστόρημα του Carlos Fuentes *Aura* εκδόθηκε στο λογοτεχνικό περιοδικό *Periódicos*, ένα επιτυχημένο πρόγραμμα της UNESCO για την προώθηση βιβλίων από την Λατινική Αμερική.

Ο ίδιος ήταν επίσης ανάμεσα στις ηγετικές φυσιογνωμίες του προγράμματος “Encounter between Two Worlds”, το οποίο τιμούσε την πεντακοσιοστή επέτειο της ανακάλυψης της Αμερικής το 1492. Οι εορτασμοί της επετείου αυτής έδωσαν την ευκαιρία για να συζητηθούν οι συνθήκες και οι συνέπειες από τη συνύπαρξη και τις μετακινήσεις πληθυσμών διαφορετικής πολιτισμικής προέλευσης. Επιπλέον, ο Carlos Fuentes είχε ασχοληθεί ιδιαίτερα με την δημιουργία και τις δραστηριότητες της Παγκόσμιας Δεκαετίας για την Πολιτισμική Ανάπτυξη (1988-1997), η οποία ήταν μία από τις αρχικές πρωτοβουλίες για αναγνώριση των πολιτισμικών δικαιωμάτων και προώθηση της έννοιας του πολιτισμού για σκοπούς ανάπτυξης. Το 1977 το μυθιστόρημα του *Terra Nostra* τιμήθηκε με το βραβείο *Romulo Gallegos*, το οποίο θεωρείται η ανώτερη λογοτεχνική καταξίωση στη Λατινική Αμερική. Το 1987 του απονεμήθηκε επίσης το βραβείο *Cervantes* και το 1994 το μετάλλιο *Picasso* της UNESCO.

LA NUIT
EUROPEENNE
DES MUSEES

ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΣΤΗΝ UNESCO

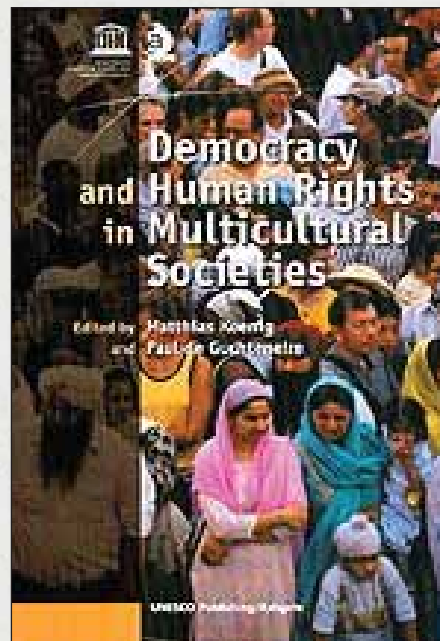
Η Ευρωπαϊκή Νύχτα Μουσείων (19 Μαΐου 2012), που πραγματοποιείται κάθε χρόνο από το 2005 υπό την αιγίδα της UNESCO και του Συμβουλίου της Ευρώπης γιορτάστηκε με εκδηλώσεις σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων και στην Κύπρο (Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου, Αρχαιολογικό Μουσείο, Κρατική Πνακοθήκη, Λεβέντειο Μουσείο, Μουσείο Αγώνων). Στο Παρίσι, η UNESCO άνοιξε τις πόρτες της στο κοινό, σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κύπρου στην UNESCO, με μια ξενάγηση στη συλλογή έργων τέχνης του Οργανισμού που περιλαμβάνει έργα των Calder, Chillida, Err, Giacometti, Mir, Picasso, Reitzel ή Tàpies και, μεταξύ άλλων, το τελευταίο απόκτημά της συλλογής, το έργο «Κύτταρα/Χοιροκοιλία» του Θεόδουλου Γρηγορίου, που αποτελεί δωρεά της Κυπριακής Δημοκρατίας στην UNESCO.

ΕΚΔΟΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Με την ομόφωνη υιοθέτηση της Παγκόσμιας Διακήρυξης για την Πολιτισμική Ποικιλομορφία, τα κράτη μέλη της UNESCO αποδέχθηκαν μια νέα ηθική προσέγγιση: το σεβασμό στην ποικιλομορφία ως βασική αρχή για κάθε δημοκρατική κοινωνία. Παρόλο που η στήριξη στις αρχές της Διακήρυξης παραμένει ισχυρή, υπάρχει μια γενική διαπίστωση ότι η δημοκρατική διαχείριση των πολυπολιτισμικών κοινωνιών χρειάζεται αναθεώρηση και περαιτέρω ανάπτυξη.

Η συγκεκριμένη συλλογική έκδοση αποτελεί σημαντική συνεισφορά στη συζήτηση αυτή. Η Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στις Πολυπολιτισμικές Κοινωνίες (Democracy and Human Rights in Multicultural Societies) διερευνά την πολιτική διακυβέρνησης της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και πιο συγκεκριμένα τον

τρόπο με τον οποίο ο καθορισμός δημόσιας πολιτικής έχει διαχειριστεί τα συνεχώς αυξανόμενα αιτήματα για πολιτισμική αναγνώριση από εθνοτικά και εθνικά κινήματα, γλωσσικές ομάδες, θρησκευτικές μειονότητες, αυτόχθονες πληθυσμούς και κοινότητες μεταναστών. Βασικός στόχος της έκδοσης είναι να συντείνει στην κατανόηση, αλλά και να επεξηγήσει και να αξιολογήσει τις πρωτοβουλίες της δημόσιας πολιτικής όσον αφορά στη διαχείριση της εθνικής, γλωσσικής και θρησκευτικής ποικιλομορφίας. Με την υιοθέτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων από τις κοινωνικές επιστήμες, οι συγγραφείς επιχειρούν να διερευνήσουν τις συνθήκες, τις μορφές και τις συνέπειες της δημοκρατικής διακυβέρνησης των πολύ-εθνικών/εθνοτικών, πολύ-γλωσσικών και πολύ-θρησκευτικών κοινωνιών.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΕΙΡΗΝΗΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 3 Μαΐου 2012 το ετήσιο συνέδριο της Έδρας UNESCO του Πανεπιστημίου Λευκωσίας με θέμα: «Η Ευρωπαϊκή διάσταση της διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης: Προκλήσεις και Πολιτικές». Στη διάρκεια του συνεδρίου οι ομιλητές αναφέρθηκαν σε εννοιολογικούς προσδιορισμούς της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, όπως «ταυτότητα» και «ετερότητα», επεσήμαναν την ανάγκη αποστασιοποίησης από την αφομοιωτική πολιτική των αλλοδαπών μαθητών στις χώρες υποδοχής και την αποδοχή του πολιτισμικού κεφαλαίου των άλλων, που αποτελεί και τη βάση της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Μεταξύ των ζητημάτων που τέθηκαν ήταν επίσης ο βαθμός ετοιμότητας της ευρύτερης ευρωπαϊκής κοινωνίας να ακολουθήσει προοδευτικές προσεγγίσεις και πολιτικές ποικιλότητας και πολλαπλών ή διαφορετικών ταυτοτήτων καθώς επίσης και οι πολιτικές προεκτάσεις που λαμβάνει το ζήτημα, όπως για παράδειγμα η απο-

ψη ότι η διαπολιτισμική εκπαίδευση ενδεχομένως αποβαίνει σε βάρος της εθνικής ομοιογένειας, σε εποχές έξαρσης των ακραίων ιδεολογικών κινήματων. Η εκδήλωση διανθίστηκε και με μουσικό πρόγραμμα με τίτλο «Μουσικές του κόσμου», που ερμήνευσαν φοιτητές του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Ακολούθησαν οι ανακοινώσεις των ερευνητών Παναγιώτη Αγγελίδη, Χριστίνας Χατζησωτηρίου, Daniel Faas, οι οποίοι παρουσίασαν τα πορίσματα του ερευνητικού προγράμματος «Europeanization of intercultural education: Policies, policy-making and challenges – the case of Cyprus». Τα αποτελέσματα του προγράμματος συγκλίνουν στο ότι «η διαπολιτισμική εκπαιδευτική πολιτική στην Κύπρο αποτελεί μια «προσομοιωτικά ευρωπαϊσμένη» πολιτική, η οποία μεταφέρεται ελλιπώς και με προβληματικό τρόπο στην εκπαιδευτική πράξη. Για το λόγο αυτό, κατέληξαν, είναι απαραίτητη η συστηματική αλλαγή των σχολικών και των κοινωνικών δομών».

Η ΕΔΡΑ UNESCO
ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΕ ΘΕΜΑ:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ UNESCO, ΠΕΜΠΤΗ 3 ΜΑΪΟΥ 2012, ΩΡΑ 17.30

Η UNESCO ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ιστοσελίδα: www.unesco.org

Εκδόσεις: <http://www.unesco.org/publishing>

Εκπαίδευση: <http://www.unesco.org/education>

Επικοινωνίες και Τεχνολογία: <http://www.unesco.org/webworld>

Εταιρικά Σχολεία: <http://www.unesco.org/education/asp>

Κενές Θέσεις: <http://www.unesco.org/employment>

Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες: <http://www.unesco.org/shs>

Ναρκωτικά: <http://www.unesco.org/most/drugs.htm>

Νεολαία: <http://www.unesco.org/youth>

Περιοδικό Courier: <http://www.unesco.org/courier>

Πολιτισμός: <http://www.unesco.org/culture>

Υποτροφίες: <http://www.unesco.org/fellowships>

Φυσικές Επιστήμες: <http://www.unesco.org/science>

Φωτογραφικό Υλικό: <http://www.unesco.org/publications/photobank.asp>

Gregory Stone, Kiribati, Phoenix Islands

ds of men that the defences of peace must be constructed. Puesto que las guerras r
a mente de los hombres, es en la mente de los hombres donde deben erigirs
artes de la paz. Мысли о войне возникают в умах людей, поэтому в сознании л
ует укоренять идею защиты мира. الحروب تتولد في عقول البشر، ففي عقولهم يجب أن تبنى حصون
战争起源于人之思想，故务需于人之思想中筑起保卫和平之屏障。 Les guerres pr
sance dans l'esprit des hommes, c'est dans l'esprit des hommes que doivent être éle
défenses de la paix. Since wars begin in the minds of men, it is in the minds of men
ds of men that the defences of peace must be constructed. Puesto que las guerras r
a mente de los hombres, es en la mente de los hombres donde deben erigirs
artes de la paz. Мысли о войне возникают в умах людей, поэтому в сознании л
ует укоренять идею защиты мира. الحروب تتولد في عقول البشر، ففي عقولهم يجب أن تبنى حصون
战争起源于人之思想，故务需于人之思想中筑起保卫和平之屏障。 Les guerres pr
sance dans l'esprit des hommes, c'est dans l'esprit des hommes que doivent être éle
ds of men that the defences of peace must be constructed. Puesto que las guerras r
a mente de los hombres, es en la mente de los hombres donde deben erigirs
artes de la paz. Мысли о войне возникают в умах людей, поэтому в сознании л
ует укоренять идею защиты мира. الحروب تتولد في عقول البشر، ففي عقولهم يجب أن تبنى حصون
战争起源于人之思想，故务需于人之思想中筑起保卫和平之屏障。 Les guerres pr
sance dans l'esprit des hommes, c'est dans l'esprit des hommes que doivent être éle
ds of men that the defences of peace must be constructed. Puesto que las guerras r
a mente de los hombres, es en la mente de los hombres donde deben erigirs
artes de la paz. Мысли о войне возникают в умах людей, поэтому в сознании л
ует укоренять идею защиты мира. الحروب تتولد في عقول البشر، ففي عقولهم يجب أن تبنى حصون
战争起源于人之思想，故务需于人之思想中筑起保卫和平之屏障。 Les guerres pr
sance dans l'esprit des hommes, c'est dans l'esprit des hommes que doivent être éle
ds of men that the defences of peace must be constructed. Puesto que las guerras r
a mente de los hombres, es en la mente de los hombres donde deben erigirs
artes de la paz. Мысли о войне возникают в умах людей, поэтому в сознании л
ует укоренять идею защиты мира. الحروب تتولد في عقول البشر، ففي عقولهم يجب أن تبنى حصون
战争起源于人之思想，故务需于人之思想中筑起保卫和平之屏障。 Les guerres pr